

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

2019

ÅRSSKRIFT FOR FORENINGEN GRÅSTEN ELEVER

Gråsten
Landbrugsskole

Elevmøde og jubilarsammenkomst 2020

Alle tidligere elever og ansatte indbydes til elevmøde, der afholdes:

Torsdag d. 4. juni 2020 kl. 10.00

Samtidig indkaldes til generalforsamling i foreningen "Gråsten Elever".
Dagsorden ifølge vedtægterne.

Program for elevmødet og jubilarsammenkomst:

Kl. 10.00: Velkomst v. forstander Bjarne Ebbesen

Kl. 10.10: Generalforsamling i "Gråsten Elever"

Kl. 10.30: Jubilarsammenkomst med efterfølgende middag for følgende årgange:

**1949-50, 1954-55, 1959-60, 1964-65, 1969-70, 1974-75, 1979-80, 1985-86, 1989-90,
1995, 2000 og 2005.**

Kl. 18.00: Jubilarsammenkomst for følgende årgange:

2010 og 2015

De jubilarer, der er medlemmer af elevforeningen, modtager en skriftlig indbydelse ca. 1 måned inden sammenkomsten. Også andre end foreningens medlemmer er selvfølgelig velkomne. Så kontakt gerne andre fra årgangen.

Årsskrift for Gråsten elever

Udgives af Elevforeningen Gråsten Elever. Elevforeningens formål er at virke som en forbindelse mellem Gråsten Landbrugsskole og tidligere elever og lærere samt at støtte Gråsten Landbrugsskole og dens virksomhed.

Redaktør:

Landbrugslærer Bent E. Nielsen, Gråsten Landbrugsskole, (bn@gl.dk)

Medlemskab:

Medlemsskab koster 100 kr. årligt, som opkræves ved giro. Man kan tilmelde sig automatisk træk ved Nets.

Layout og tryk:

Toptryk Grafisk, Buskmosevej 4, 6300 Gråsten – www.toptryk.dk

Indhold

Indhold	
Masser af aktivitet	2
Personalia 2019	8
Medarbejdere pr. 1. november 2019	9
Frikadeller eller Chili con carne	10
Årets gang på Fiskbæk - Markbruget	12
Årets gang på Fiskbæk - Kvægbesætningen	14
Årets gang på Fiskbæk - Svinebesætningen	17
Årets gang på Fiskbæk - Naturskolen	20
Undervisere skal også i skole	22
Praktikpladsbesøg – et møde mellem teori og praksis	23
Økologi på skoleskemaet	24
Feeding the world – på norsk	26
Studietur til Sverige	28
Studietur til Holland	30
Langeland – fra nord til syd	32
Elevforeningen 2019	34
Regnskab for Gråsten Elever	35
Hilsen fra Kollund	36
Elevbilleder	38
Jubilarer	54
Nyt fra gamle elever	65

- en del af AgroAkademiet

Fiskbækvej 15 • 6300 Gråsten
Tlf.: 74 65 10 24 • Fax: 74 65 06 24
e-mail: gl@gl.dk
www.gl.dk

Gråsten Landbrugsskole 2019: Masser af aktivitet

▲ I foråret blev der installeret solceller på maskinhallen.

Det er nu 3½ år siden vi flyttede ind på landbrugsskolen. Vi stortrives på dette fantastisk spændende sted – et smørhul i Sønderjylland, og med det bedste fra to verdener: Skolen og landbruget.

Flere elever skaber behov for flere sengepladser på skolen

I starten af året kunne vi ret hurtigt se, at vi efter sommerferien fik et positivt problem. De mange tilmeldinger fra elever som gerne ville starte her til august medførte, at vi måtte tænke hurtigt og kreativt for at sikre en sengeplads til alle. Vi valgte at renovere og ændre indretningen på et antal værelser, så der blev plads til en seng mere. Vi glæder os over, at fremgangen i antallet af elever sker på både den traditionelle EUD-landmandsuddannelse og på EUX.

Vi afvikler gæld

Et vigtigt fokus siden vores ansættelse i 2016 har været indtjening og gældsafvikling. For

tre år siden havde vi godt 70 mio. kr. i gæld og heraf var de 15 mio. bankgæld. De fleste af realkreditlånene er omlagt og samlet set afdrager vi 3,5 mio. kr. af gælden om året. Den hårde afdragsprofil skal fortsætte nogle år endnu, så det betyder, at alle renoveringsarbejder skal prioriteres meget stramt og nye investeringer skal give et hurtigt afkast.

Solceller giver billig grøn el

Årets største investering blev sat i drift sidst i maj måned – et 155 KW solcelleanlæg på taget af den nye maskinhal til en pris på 1 mio. kr. Beregninger viser, at denne investering har en tilbagebetalingstid på mellem 5 og 6 år, og når man så heller ikke skal gøre andet, end håbe på at solen skinner – ja, så er det ikke så ringe endda! På de 5 måneder anlægget har været i drift, har det produceret 107.140 KWh og med en gennemsnitlig strømpris på 1,50 kr./KWh har det i perioden sparet os for en udgift på godt 160.000 kr. Det er også en god fornemmelse, når anlægget også fortæller os,

at med den strøm solcellerne har produceret, så har vi sparet atmosfæren for 107 tons CO2 i forhold til, hvis den samme strøm var blevet produceret på et kulkraftværk.

Gårdbutikken blev startet af AØ-elever

Vi ser det som en vigtig opgave for os hele tiden at udfordre eleverne, og samtidig øge bevidstheden om at vi skal være langt bedre til at være i dialog med det øvrige samfund. I efteråret 2018 spurgte vi de nystartede agrarøkonomer, om de kunne tænke sig at starte en virksomhed i virkeligheden. Tanken var, at vi skulle forsøge at etablere en gårdbutik i forbindelse med skolens landbrug, og det første vi ville forsøge at sælge, var frisk pasteuriseret mælk direkte fra vores køer. De var heldigvis meget hurtige med på ideen, og gennem det meste af deres skoleforløb arbejdede de med projektet. De besluttede at lave et andelselskab, som kom til at hedde "Fiskbæk Gårdbutik AMBA", og de var gennem hele proceduren med at holde stiftende generalforsamling, oprette CVR. nr., myndighedsgodkendelser og søge fonde. Der skulle også indrettes loka-

ler til det lille mejeri og butik, og endelig skulle der købes udstyr til pasteurisering og salg af mælk. De samlede omkostninger løb op i omkring 700.000 kr. og heldigvis lykkedes det at få 300.000 kr. ind i fondsmidler.

Det var en stor dag, da Fiskbæk Gårdbutik kunne holde officiel åbning den 11. maj 2019. Vi har lige siden haft et pænt salg af mælk hver eneste dag og skolens elever nyder nu også godt af, at vi kan bruge vores egen mælk i spisesalen.

▲ Frisk og pasteuriseret mælk kan købes i mælkeautomaten.

▲ Mange var mødt frem, da Fiskbæk Gårdbutik blev indviet en lørdag i maj.

Vi har haft halmfyr på Gråsten Landbrugsskole siden 1983, og gennem årene lige siden har den været med til at sikre os billig og CO2-neutral varme (jeg ved dog også, at mange af jer som har passeret det i årenes løb ind imellem har bandet den langt væk, når alarmen har vækket jer, og I skulle op midt om natten for at udbedre et driftsstop!).

Sidste vinter blev kedlen utæt, og vi måtte overgå til fyring med træpiller. Vi regnede på forskellige andre varmekilder, men det viste sig at halm fortsat for os er den billigste form for opvarmning. Fyret blev renoveret og forbedret med en såkaldt trapperist som gør at fyret udnytter energien i halmen langt bedre. Udgiften til renoveringen løb op i 420.000 kr. Forbedringen i energiudnyttelsen udløste imidlertid et energitilskud på 270.000 kr., så nettoudgiften blev derfor reduceret til 150.000 kr.

Høns som ny produktionsgren på Gråsten Landbrugsskole

Blandt eleverne oplever vi en stigende interesse for fjerkræavl, og vi har længe talt om, at det kunne være spændende at blive selvfor-synende med æg fra egne høns. Så da chancen bød sig her i efteråret, var vi hurtige til at slå til. Vi har købt et mobilt hønsehus med plads til 250 høns. Huset lever op til den produktionsform som kaldes "græs-æg". Dvs. at

huset skal flyttes hver 14. dag så hønsene året rundt har adgang til frisk græs. Selve huset er et nulenergihus, idet solceller på taget sørger for al den strøm huset har behov for i form af belysning, elhegn og dørenes åbne-/lukke-mekanisme. Ved produktion af græs-æg må flokstørrelsen ikke overstige 250 høns.

Indtil vi har fået tilladelse til at bruge æggene i vores køkken, sælger vi alle æggene ved gårdbutikken. Kunderne kommer glade og fortæller, at de synes æggene smager fantastisk – måske fordi blommen har en meget flot gul farve?

Morgendagens landbrug

Vores allervigtigste opgave er at uddanne unge til fremtidens landbrug. Ingen ved hvad fremtiden byder, men vi tror på, at dansk landbrug vil udvikle sig i mange forskellige retninger. Der vil være en gruppe som fortsat vil specialisere og gå i retning af meget store enheder, der vil være økologer, der vil være mange forskellige slags specialproduktioner og der vil være niche- og deltidsproducenter. Der vil være en større alsidighed også i ejerformer, og vi vil også se en større spredning i måden vi kommer til at afsætte vore produkter på.

En udvikling som bekymrer mig er, at vi ser en tendens til at flere store udenlandske kapitalfonde kommer til landet og overtager mange

▲ Kunderne har givet positiv respons på skolens græs-æg. ▲

af de større bedrifter. Hvis denne udvikling fortsætter og tager til, vil vi til sidst ende med, at selvejerbondens dage er talte. Det vil være en ulykke, hvis alle dem som fremover skal arbejde med jorden og med dyrene udelukkende skal være lønmodtagere. Jeg tror på, at vi får et mere sammenhængende, stærkere og bedre samfund, hvis så mange som muligt har et CVR nummer. Det vil vi i hvert fald

gerne være med til skubbe i retning af! Vi vil gerne være med til at pirre til lysten til iværksætteri og at give muligheden for at så mange som muligt oplever glæden og stoltheden, dels ved at have foden under eget bord, og dels ved arbejdet med dyrene, markerne og med produktionen af sunde, lækre kvalitetsfødevarer.

Bjarne Ebbesen

Skolen var flot repræsenteret ved årets dyrskue i Aabenraa.

• Mange var i februar til højskoleaften i idrætshallen for at høre Daniel Ryes gribende historie om at være gidsel.

• Stemmerne blev rørt, da der i marts var sangaften med Silke og Vagn.

Kom og vær med når
Gråsten Landbrugsskole
inviterer til
Højskoleaftener

Vinterprogram:

Onsdag, 15. januar 2020	Sangforedrag med Rasmus Skov Borring Pris kr. 100,00
Onsdag, 19. februar 2020	Foredrag med Niels Krøjgaard Pris kr. 150,00
Onsdag, 11. marts 2020	Sangaften med Karen Hanne Munk og Thilde Damgaard-Møller Pris kr. 100,00

Tidspunkt: Alle 5 aftener kl. 19.00 – 21.00
Priser er inkl. kaffe og kage

Billetter købes ved indgangen

Læs hele
programmet på
www.gl.dk

Præsenteres i samarbejde med
**Elevforeningen for
Gråsten Landbrugsskole
og
Kulturlandsbyen6300**

**Alle er velkomne -
Vi glæder os til at se dig 😊**

Personalia 2019

Endnu et år er gået og vi gør her lidt status over hvem, der er startet på Gråsten Landbrugsskole i 2019 og hvem, der har valgt nye udfordringer.

I lærergruppen har *Helge Aagaard* og *Uffe Monrad* valgt at gå ned i tid her i efteråret. *Ken Paulsen* har skolen igen fået fornøjelsen af. Han startede den 1. september som teknikk lærer. *Anders Overgaard Ebbesen*, som blev færdiguddannet agrarøkonom fra Gråsten Landbrugsskole i juni, startede 1. oktober som både lærer og medarbejder i mark- og i svinestald.

I serviceafdelingen er *Brian Hansen* også vendt tilbage til Landbrugsskolen i 2019.

Thomas Iversen har i mange år været pedel på Gråsten Landbrugsskole og har nu fået "nyt job", som Arrangement- og eventkoordinator. I køkkenet er *Manizha Krarup Langgaard* stoppet sit uddannelsesforløb. *Manizha* var startet som voksenelev. *Sally Warrington* stoppede i foråret 2019 efter 12 år på Gråsten Landbrugsskole, hun er nu ansat på Sandbjerg Slot. I stedet er *Randi True* startet 1. januar som køkkenassistent.

I kvægstalden er *Malthe Ebbesen* stoppet efter 2 år som fodermester og er startet på Jordbrugsteknologuddannelsen i Århus. I stedet har skolen ansat *Markus Riis* som fodermester, som også vil være med i markarbejdet. Han blev færdiguddannet agrarøkonom i juni fra Gråsten Landbrugsskole.

I svinestalden er *Charlotte Delf* stoppet efter godt 5 år som fodermester og er startet hos *Claus Bruun Jørgensen* som driftsleder. *Ann E. Schrøder* blev først ansat som medhjælper i svinestalden og overtog roret, da *Charlotte* stoppede den 1. september.

I svinestalden er *Marcus Petersen* startet som elev og i kostalden er *Jesper Rarup* startet som elev.

Til alle jer, som har søgt nye udfordringer, skal der her til sidst lyde en stor tak for den store indsats, som I har gjort på Gråsten Landbrugsskole.

I har været med til at gøre en forskel!

Til alle nyansatte skal der lyde en varm velkomst. Vi glæder os til samarbejdet.

Henriette Ebbesen & Bjarne Ebbesen

Medarbejdere pr. 1. november 2019

Ledelsen:

Bjarne Ebbesen
Henriette Ebbesen

Skolen:

Annika Dam Engebjerg
Bent Kloster
Bent Nielsen
Carsten Fredsted
Christian August Lund
Christian Hofman
Christian Skov Pedersen
Dorthe Kreiberg
Helge Aagaard
Inger Schultz
Jim Christensen
Johan Hedevang Kaack
Kathrine Enqdal Nielsen
Ken Mathiasen
Ken R. Paulsen
Kirsten B. Nielsen (Vejleder)
Lotte Ottzen Andersen
Majbritt Bonefeld Petersen
Morten Langendorff Bonefeld
Thorkild Nissen
Uffe Monrad

Naturskolen:

Rasmus Ladekjær Nielsen

Haver til Maver:

Helle Tychsen Bojsen

Pianist:

Anne Marie Henriksen

Kontor:

Anette Dalgas Ehlert (Vejleder)
Bodil Marian Jørgensen
Jeanette Wind
Laila Christensen Jessen
Ute Asmussen

Køkken:

Anja Petersen
Birgit Skræp Hansen
Hanne Poulsen
Heidi Gylling Jensen
Helle Thisgaard
Jonas Ebbesen
Kirsten Bohlbro-Petersen
Panna Malene Schneefeldt
Randi True

Teknik/rengøring:

Bente Fig
Bjarne Nygaard
Brian Hansen
Lise Marie A. Petersen
Michael Tråger
Thomas Iversen
Vibeke Nærum-Hansen

Gården:

Allan Hansen
Anders O. Ebbesen (Lærer og gård)
Ann E. Schrøder
Jesper Rarup (elev)
Marcus Petersen (elev)
Markus Riis
Niels Hansen Schmidt
Svenja Schneider

Faste afløsere på gården:

Mikkel Ebbesen
Morten Sørensen
Toke Ebbesen

Timelærere:

Anders Ugelvig, SLF
Herle Lorenzen Nielsen
Mette Fredberg, EUC-Syd
Unna Dalsgaard, EUC-Syd

Frikadeller eller Chili con carne?

- lidt tanker om demokratiet i et valgår

En ganske almindelig morgen i september skulle vores elever vælge, om dagens middag skulle bestå af frikadeller eller Chili con carne. Et eksempel på direkte demokrati. Det er sjældent, at det udøves herhjemme – og slet ikke om noget så konkret som middagsmad. Direkte demokrati anvendes til folkeafstemninger og dem har vi ikke mange af.

Til gengæld var 2019 et stort valgår i Danmark. Først var der valg til Europa-Parlamentet og en uge senere på selveste grundlovsdag skulle der vælges nyt folketing. Stemme procenten er relativt høj i Danmark. Valgfusk kender vi ikke til. Op til et valg er der masser af debat om alskens ting. Der diskuteres frem og tilbage. Vi har folkemødet på Bornholm, hvor befolkning og politikere mødes. Alt er vel i orden. Demokratiet fungerer. Eller hvad?

Forskellige forståelser af demokrati

I samfundsfagstimerne fortæller vi om "demokratidiskussionen" mellem Hal Koch og Alf

Ross. Den udspillede sig lige efter 2. verdenskrig. For Hal Koch var demokratiet en livsform, hvor samtale og medbestemmelse var i centrum. Ikke kun op til et valg, men i hverdagslivet. Deltagelsesdemokratiet var et ideal for Hal Koch. Det skulle efter hans mening gennemsyre hele samfundet.

Alf Ross var derimod fortaler for det, der i lærebøger betegnes som konkurrencedemokratiet (eller det repræsentative demokrati). Demokratiet var for Ross først og fremmest en styreform med formelle regler for valg og repræsentation.

Man kan selvfølgelig finde elementer af begge retninger i vores måde at udøve demokrati på i dagens Danmark. Men spørgsmålet er, om vores måde at finde løsninger på slår til i fremtiden. Vigtige og vidtrækkende beslutninger skal tages. Vil politikerne have modet til disse beslutninger - og opbakning til dem i befolkningen?

☞ *Der blev debatteret på livet løs, da elevrådet afholdt valgmøde i maj*

Antikkens demokrati

Demokratiets vugge stod i de græske bystater. Her var der nok meget, som set med nutidens øjne må anses for uønsket, f. eks. havde kvinder og slaver ikke stemmeret. Men det er tankevækkende, at grundprincippet var borgernes deltagelse i beslutningsprocessen. Og at det vel at mærke gik efter tur, idet man blev trukket ud ved lodtrækning. Hensigten var at undgå levebrødspolitikere og korrupsion blandt embedsværket (som også roterede). Og man havde tillid til, at menigmand kunne sætte sig ind i samfundets problemer og deltage i at finde løsninger.

▲ Trænger demokratiet til et eftersyn?

▲ ► Spørgelysten var stor.

Nye former for demokrati

Måske er det med inspiration fra de gamle grækere, at man begynder at etablere borger-ting rundt omkring i Europa, bl.a. Irland, Skotland og Belgien. Forsamlinger, der skal være med til at rådgive parlamenterne i forbindelse med komplicerede og vanskelige beslutninger. Og måske er det den slags demokrati vores elever kommer til at møde i fremtiden? Eller noget helt andet?

I øvrigt blev det frikadellerne, der vandt den morgen på Gråsten Landbrugsskole. Og op til folketingsvalget var vores elever meget aktive, da der var vælgermøde i maskinhallen.

Bent E. Nielsen

▲ At kunne lytte er en vigtig ting.

Årets gang på Fiskbæk: Markbruget

Igen i 2019 kunne vi glædes over Fiskbæks jordes gode vandholdende evne. Der var store nedbørsunderskud allerede tidligt i vækstsæsonen, som hvede- og kløvergræsmarkerne klarede i fin stil. Senere kunne regnen netop holde tørkeskaderne på afstand, men vandbalancen var konstant over 100 mm i underskud fra midt i maj til midt i september. Så det var takket være den lerede jord og en god rodudvikling at afgrøderne klarede tørken.

Vi nåede netop at snitte den sidste majs og sprøjte mod ukrudt i vintersæden i oktober, inden regnen for alvor umuliggjorde færdsel i marken.

Grovfoder

Første slæt blev taget 14. maj med en god fordøjelighed og højt energiindhold. Igen i år har vi haft glæde af strandsvinglen i kløvergræsblandingen, som har øget tørkeresistensen på vore uvandede jorde og givet fornuftige kløvergræsudbytter i en forholdsvis tør vækstsæson. Femte slæt er netop taget i sidste uge af oktober og Niels vurderer det samlede kløvergræsudbytte til ca. 11.000 Fe/ha.

Majsen blev godt etableret. Passende mængder regn først i maj hjalp fremspiringen på vej i den forårsplojede lerjord og siden gav den lune sensommer en god kolbeudvikling og fint udbytte. Det samlede majsudbytte vurderes til 12.000 Fe/ha, hvilket vi er meget tilfredse med på vores jord.

Vi snittede majs en ad to omgange og etablerede hvede efter de tidlige majs sorter Prospect og Wizard. Vi nåede akkurat at snitte den sidste majs bag herregårdsdiget d. 7. oktober, inden "syndfloden" satte ind og forhindrede videre færdsel i marken.

Kornarealer

De ideelle etableringsbetingelser for vintersæd i efteråret 2018 og en skånsom vinter, bevirkede at vinterhveden fik en optimal start på vækstsæsonen. Markerne var kraftigt udviklede allerede i efteråret og helt fri for "snelehuller", havrerødsot og våde lavninger.

Markplanen var i 2019 ganske enkel med kun grovfoder, vinterhvede og havre. Vinterhveden så lovende ud gennem hele vækstsæsonen og gav et tilfredsstillende udbytte på 90

Markplan 2019

Afgrødefordeling og udbytter

Afgrøde	Areal (ha)	Udbytte pr. ha
Silomajs	62,3	12.000 Fe/ha
Kløvergræs	42,8	11.000 Fe/ha
Vinterhvede	75,6	90 hkg/ha
Havre	21,5	Ikke leveret endnu
Vedvarende græs	16,2	
Brak	3,1	
I alt	221,5	

Majs og græs fyldte godt i siloanlægget så 5. slæt blev placeret i markstak i år

hkg/ha i gennemsnit. 30 ha af hvedearealet af sorten Kalmar er leveret som fremavlshvede. Kornhøsten var let og ukompliceret i år og blev kun afbrudt af korte regnvejrperioder. Havren ligger stadig på lager i "Amerikaner-

siloen" og bliver forhåbentligt godkendt som grynhavre. Den fylder godt og væsentligt mere end avlen fra et tilsvarende areal sidste år.

Vinterhveden sået efter havre og silomajs er godt etableret i skrivende stund og lover godt for næste års høst.

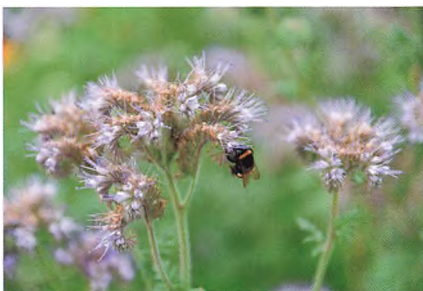

A Allan Hansen instruerer elever i pløjning af havrestub i september

Demonstration af efterafgrøde-blandinger på Fiskbæk

Efterafgrødeblandinger har fået større bevågenhed i de senere år, og flere og flere plantevlere erkender, at vellykkede efterafgrøder kan andet end at opsuge nitrat. De forbedrer jordstrukturen og øger den biologiske aktivitet i jorden og øger dermed den efterfølgende afgødes rodudvikling og næringsstofoptagelse samt øger jordens frugtbarhed på længere sigt. Endelig forbedrer de også levevilkårene for markvildtet og insektlivet.

I samarbejde med LandboSyd har vi haft demonstrationsparceller liggende ud til Fiskbækvej nord for svinestaldene i sommeren 2019 og vi planlægger at gentage demonstrationen i 2020. De blomstrende parceller var et smukt skue og myldrede af liv i sensommeren.

A Efterafgrøder er til gavn for andet end kvælstofbalancen

Thorkild Nissen

Årets gang på Fiskbæk: Kvægbesætningen

Nyt i kostalden

I kvægstalden sagde vi i august farvel til Malthe Ebbesen og velkommen til Markus Riis som ny fodermester. Malthe nåede at være ansvarlig for køerne i to år. Begge år var præget af flere investeringer i forbedret velfærd hos malkekøerne og takket være god management har det været medvirkende til en fremgang i køernes ydelse. Markus afsluttede inden sommerferien Agrarøkonomstudiet og han har tidligere arbejdet som driftsleder på Nybøl Cotel. Kvæglærerne vil gerne takke for samarbejdet med Malthe samt byde Markus velkommen i kvægstalden. Vi i kvæggruppen ser frem til samarbejdet om elevernes staldpraktik.

I juni fik vi installeret nye madrasser og sengebøjler fra Cow-Welfare i 50 senge hos de yngre køer og 20 senge hos de ældre køer. Det betyder, at vi har fleksible sengebøjler og nye madrasser i næsten alle senge hos de malkende køer. Den gode komfort skal gerne give færre skader og længere liggetid, hvilket på den lange bane skal resultere i øget holdbarhed og højere livsydelse.

Vi ved alle, at en varm sommer kræver nedkøling med blæsere og ekstra vand. I 2018 fik vi to vindpropeller installeret og denne sommer var det tid til nye vandkar. De nye vandkar har større vandoverflade og de er nemme at gøre rene. Det skulle gerne sikre en optimal vandoptagelse hos malkekøerne i de varme perioder.

Mælkeproduktion og fodring

Målsætningen om en mælkeydelse på 13.000 kg EKM var tæt på at blive realiseret i 2019. De seneste 12 mdr. har køerne i gennemsnit ydet 12.740 kg EKM og leveret 12.195 kg EKM. Tabellen herunder viser, at årsleverancen til Arla er steget med 376 kg EKM pr. ko i forhold til sidste år. Dertil skal lægges nogle kg til, da vi begyndte levering af sødmælk til Fiskbæk gårdbutik i maj måned. Vores køer bliver ældre, hvilket giver et løft til livsydelsen på omkring 5.000 kg EKM pr. ko. Flere gamle køer får lov til at blive i besætningen og antal malkeår er således tæt på tre år.

Den altoverskyggende udfordring igennem sommeren har været flere køer med E. coli

Nøgletal	2017-18	2018-19
Antal årskøer	168,5	170,5
Årsydelse pr. ko (Kg EKM)	12.256	12.740
Årsleverance pr. ko (Kg EKM)	11.819	12.195
Leveringsprocent	95	95
Fedtprocent	3,92	4,10
Proteinprocent	3,51	3,54
Livsydelse pr. ko (Kg EKM)	29.666	34.767
Antal malkeår pr. ko (Kg EKM)	2,4	2,8
Udsætterprocent, køer (%)	37,4	24,6

Fodermiddel	Kg TS/ko/dag	Kg/ko/dag
Mineraler (Komix 310678)	0,43	0,43
Natriumbikarbonat	0,13	0,13
Mættet fedt, triglycerid	0,18	0,18
DLG præmix	4,80	5,60
Sojaskrå	2,20	2,50
Kløvergræsensilage	5,30	13,8
Majsensilage	7,80	21,9
Vand	0	11,3
Robotblanding (KomKo 20 Star)	3,40	3,80
I alt	24,2	59,6

vybetændelser. Nogle køer har klaret skærene og de har overlevet, men vi har desværre også måttet konstatere flere døde køer. På landsplan er dødeligheden ligeledes steget i sommermånederne og denne sommer har dødeligheden ifølge Seges været på det højeste niveau igennem de sidste fire år. Vi håber udviklingen vender, så vi igen i 2020 kan se frem til en lavere dødelighed hos vores malkekøer.

Fodringen har bestået af ca. 8 kg tørstof majsensilage og 5,5 kg tørstof i kløvergræsensilage, hvilket giver en grovfoderandel på omkring 54 % med en foderoptagelse på 25 kg tørstof pr. ko. Ved etablering af Fiskbæk gårdbutik, måtte vi fjerne indendørsiloen til robotkraftfoder i foderladen. I stedet har vi fået to udendørsiloer med en samlet kapacitet på 24 tons. Det gav samtidig plads i foderladen til at bestille hele lastvognstræk med ca. 36 tons i hvert læs. I den forbindelse begyndte vi at fodre med en præmix fra DLG, bestående af fint formalet majs, rapsskrå, rapskage og roepiller. Blandingen leveres som ekspandat og sammensætningen af næringsstoffer kan justeres fra gang til gang afhængig af grovfoderets sammensætning. Vi er godt tilfredse med denne løsning i dagligdagen, da vi kun

skal håndtere et fodermiddel frem for fire forskellige fodermidler. Ovenstående tabel viser den seneste foderkontrol fra slutningen af oktober måned.

I DMS (Dairy management system) kan vi dagligt følge udviklingen i restbeløb pr. ko, hvilket er det mest aktuelle nøgletal for økonomien i mælkeproduktionen. Restbeløbet pr. ko fortæller hvor meget der er tilbage i indtægt pr. ko, når foderudgiften er betalt. I kraft af en stabil mælkepris har restbeløbet ligget stabilt på omkring 60 kr. pr. ko pr. dag igennem året. Sammenlignet med andre kvægbrugere med lignende bedrifter er det et restbeløb i den absolutte top, hvilket vi kan være godt tilfredse med.

Sundhed og reproduktion

Malkerobotterne forsyner os dagligt med data om køernes ydelse, indhold af værdistoffer, mælkens ledeevne og temperatur, kraftfoderoptag og koens kropsvægt. Det er vigtige oplysninger om køernes velbefindende, som vi nødigt ville være foruden i dagligdagen, når vi skal finde køer tidligt i et sygdomsforløb. Men her stopper datastrømmen fra vores køer ikke. Før sommerferien fik vi nye halsbånd med aktivitets- og drøvtygningsmålere

til alle malkekøer og løbekvier. Halsbåndene sladrer om alt og det har gjort den daglige sygdoms- og brunstobservation næsten overflødig. Selvfølgelig skal vores elever stadig lære at spotte den brunstige eller syge ko, men med det nye system, er vi på forkant med at finde dyr, der kræver ekstra opmærksomhed. De nye halsbånd har været medvirkende til en markant stigning i reproduktionseffektiviteten fra 0,27 til 0,41 hos kvierne og ligeledes hos køerne, men dog mere beskedent fra 0,24 til 0,27. Vi kan dermed konstatere at den nyeste teknologi er absolut godkendt til at

▲ Charlotte Tornvig Nicolajsen og Andreas Nowak kliver isætter erstatningsøremærke i malkeko

▲ Fodermester Markus Riis blev agrarøkonom i juni 2019.

udpege dyr i brunst samt finde det optimale tidspunkt for inseminering.

Forventninger til 2020

Nye fleksible regler på miljøområdet gør det muligt at udvide besætningen fra 165 til 200 årskøer uden at skulle bygge nye stalde. Vi har så småt startet udvidelsen og planlægger at nå op på 200 køer med eget opdræt i maj måned næste år. Det vil give en optimal udnyttelse af de tre malkebotter, som vi forventer kan malke op til 180 køer. Det bliver spændende at følge om ydelsesniveauet kan holdes på nuværende niveau med flere køer i stalden.

Fokus i kvægstalden det kommende år bliver derfor at øge antallet af køer samt bibeholde ydelsesniveauet med et forsat lavt celletal. Det vil betyde en øget mælkeproduktion i de nuværende rammer uden større investeringer i opstaldning eller nye malkefaciliteter. Dog planlægger vi at etablere en ekstra plansilo, da flere køer selvfølgelig vil kræve ekstra plads til grovfoder.

I 2020 lancerer Fødevarestyrelsen et nyt statsligt dyrevelfærdsmærke kaldet Dyrevelfærdsmærket til mejeriprodukter. Mærket er opdelt i tre niveauer, hvor der er forskellige krav til dyrevelfærden. For alle niveauer kræves at mælken produceres ved fodring med Non-GM foder, dvs. foder der ikke er genmodificeret. Vi står på nuværende tidspunkt på venteliste hos Arla til at starte Non-GM fodring. Non-GM mælk er desuden også aktuelt i forhold til kvægbugets klimabelastning, hvor der fremover vil komme krav om en mere klimavenlig produktion. Vi afventer spændte om vi får lov til at producere Non-GM mælk i 2020 og hvilket dyrevelfærdsmærke vi i så fald skal gå efter må tiden vise.

Jim Christensen

Årets gang på Fiskbæk: Svinebesætningen

2019 blev året, hvor Charlotte efter 5 år i stalden valgte at søge nye udfordringer. Det gav plads til at Ann kan prøve kræfter med at have det overordnede overblik og også videre formidling af hendes viden til eleverne. Allan er forsat en hjælp i stalden, i form af weekend arbejde, reparationer og vedligehold. Marcus er i den sidste del af året på 1. HF, men kommer stærkt tilbage i januar. Han bidrager med et godt gå-på-mod og skal i resten af hans elevtid nørde meget mere i svin, hvilket vi glæder os til. Svenja er nyansat medhjælper og er efterhånden ved at have et godt overblik over hverdagens rutiner. Hendes motivation er god og vi glæder os alle til at starte næste år, som et fuldt team.

Derudover er vi heldige at må benytte nyansatte Anders, som både fungerer som medspiller i lærerstaben, men også en god sparringspartner for Ann, da han har en god portion erfaring fra tidligere jobs i svinebesætninger.

Indkøb af polte

Det er ikke kun blandt medarbejderne i stalden, der er sket en udskiftning. Vi har valgt at indkøbe TN70 polte, ved Bertel Bovbjerg. Vi er rigtig positive og lærer en masse nyt undervejs. Både i form af, at dyrene har et andet sind og har andre egenskaber. Derfor kræver de en anderledes pasning.

Engagerede elever

Eleverne er rigtig godt motiveret i staldarbejdet og bidrager gerne med ekstra timer, både i hverdagene, men også i weekenderne. Hvilket er så dejligt! At kunne få lov til at være med at til følge deres udvikling og støtte dem gennem opgaverne, må være den største bonus ved netop dette job.

Gode relationer til samarbejdspartnere

Vi forsætter foderaftalen med Hedegaard, som har været rigtig fornuftige med gode foderblandinger og god rådgivning.

▲ Indkøb af nye polte har lært os en masse.

▲ *Eleverne har god motivation i svinestalden.*

Vi er også stadig glade for at benytte Anders Bang fra SvineVet som dyrlæge. Han kender besætningen godt og følger tæt med i nye tiltag, samt sørger for, sammen med os, at sundheden og trivselen blandt alle dyregrupper er i top og udskiftningen af sopoltene fra TN går bedst muligt.

Vi har solgt gode sunde grise hele året, og her i slutningen af 2019 også haft glæde af faktisk

at få belønnet vores arbejde med en god for tjeneste. Det håber vi fortsætter.

Ønske at være blandt de bedste

Vi drømmer om fornyelse af klimastaldene. Med et foderanlæg som er gearret til fremtidens udfordringer i form af, at det snart er ved at være slut med brug af medicinsk zink i foderblandingerne og for at give eleverne et endnu bedre indblik i mulighederne inden for staldanlæg og fremtidssikring.

For selvom vi er en landbrugsskole og alle elever skal have muligheden for at prøve kræfter med alle staldens opgaver, har vi stadig motivationen og visionen om at ligge blandt de bedste besætninger.

I det nye år er målet også at fortsætte det gode samarbejde med faglærerne, vores leverandører og aftager. Samt højne vores faglighed blandt medarbejdere og elever, holde den gode motivation og glæde ved at arbejde sammen og med dyrerne.

*Ann Elisabeth Schrøder og
Kathrine Engdal Nielsen*

▼ *Lærer Johan Kaack i drægtighedsstalden med EUX-elever.*

▲ Ann Elisabeth Schrøder viste svinstalden frem for de besøgende ved Åbent Landbrug i september.

▲ I slutningen af 2019 har vi haft god fortjeneste af vores arbejde.

Årets gang på Fiskbæk: Naturskolen

Haver Til Vands

I løbet af 2019 har vi på Fiskbæk Naturskole haft stor fokus på etableringen af vores nye Hav Haver, hvor vi dyrker blåmuslinger i Allsund ud for Kær Vestermark. Dyrkning af blåmuslinger er forholdsvis simpelt. I foråret gyder de naturlige muslinger, hvorefter der kommer en frit svømmende larve. Da larven skal finde et sted at sætte sig for at blive til en musling, sætter man nogle liner ud til at "fange" larverne. I løbet af et halvt år udvikler de sig til 1 cm store blåmuslinger, hvorefter man sætter en form for strømpe ud over linen og muslingerne vokser sig nu store og er spiseklare efter et års tid. Blåmuslingerne er gode for havmiljøet, da de lever af at filtrere alger og derved holder næringsbelastningen nede.

Havhaverne blev indviet af daværende fiskeriminister Eva Kjer Hansen som både var på vandet for at se haverne og fik smagt frisk fangede blåmuslinger. Projektet kører videre i foreningen Den Blå Kolonihave, hvor alle er velkomne til at melde sig ind.

Haver til lands

I slutningen af oktober fik vi den gode nyhed, at byrådet har besluttet at bevilge penge til at videreføre vores skolehaver på landjorden "Haver til Maver" endnu fire år. Projektet var ellers sat til at udløbe pr. 31/12 2019, men da dyrkningen af køkkenhaverne har været en stor succes med masser af læring og klasser på venteliste hvert år, har man altså støttet op om endnu mere jord under neglene og blæst i håret til kommunens 4. klasses elever.

▼ *Haver til Maver sætter fokus på bæredygtighed, læring og samarbejde og giver samtidig blæst i håret og jord under neglene.*

I det forgangne år har vi også haft fokus på vores integrationshaver i Stenbjergparken i Sønderborg "Haver til Maver – Kuben". Tilbuddet om at dyrke grøntsager på en del af fællesarealet, i midten af alle boligblokkene, er for alle de unger der havde lyst til at være med efter skoletid. Vi synes nemlig, at alle børn har ret til en have! Og der var nok af børn, der ville med ud og have jord under neglene, vind i håret og fregner på næsen, da sæsonen startede i april. Knap 20 børn mødte op og var klar til at så og plante højbedene til med gulerødder, kartofler, spinat og radisser. Hen over sommeren, har vi fra naturskolens side været forbi og lavet forskellige aktiviteter ved haverne og tilberedt mad af de grøntsager, der er dyrket i højbedene, sammen med områdets børn.

Dyrk livet – styrk livet

I 2020 har vi fra naturskolerne et nyt tilbud, som i sær henvender sig til kommunens ud-

satte borgere. Under titlen "Dyrk livet – Styrk livet" tilbyder vi forskellige forløb med fokus på mere natur, bevægelse, fornyet energi og indre ro. Naturen er et af de stærkeste redskaber til at opnå mental ro og kropslig lindring, i en verden, hvor mange mennesker udtrykker at de føler sig under pres. Der findes solid, evidensbaseret forskning i at bruge naturen til at øge livskvalitet og afhjælpe eksempelvis stress. Når man kombinerer naturoplevelser med bevægelse, let motion/moderat fysisk arbejde og opmærksomhedstræning, som f.eks. afspændingsteknikker, åndedrætsøvelser og stilhed skabes jordforbindelse og vi oplever at finde både fysisk velvære, indre ro og fornyet energi. Som en del af projektet vil vi anlægge et område med sanse- og terapihaver i forlængelse af vores skolehave, der allerede nu ligger som en lille veletableret grøn oase ved landbrugsskolen.

Helle Tychsen Boysen

▼ *Eva Kjer Hansen var med ved indvielsen af vores Hav Haver i Alssund*

Undervisere skal også i skole

Undervisning skal være spændende og lærerig for at alle elever får mest mulig læring i løbet af et skoleophold. Dette er ikke noget nyt, men det der hele tiden ændrer sig, er hvordan elever er, og hvordan undervisning skal udføres.

På Gråsten Landbrugsskole skal vi som undervisere forny os i takt med elevernes udvikling. For at dette sker, er 6 lærere i efteråret 2019 i gang med at tage efteruddannelse for at blive endnu bedre undervisere.

Som underviser skal den faglige viden være i højsædet, men det er lige så vigtigt at kunne formidle denne viden, for at eleverne får en god undervisning. Det er netop evnen til at formidle, der er i fokus på lærernes efteruddannelse.

Evnen til at formidle handler om mange forskellige faktorer. F. eks. om forståelse for elevernes forskellige situation, og om hvordan den enkelte elev lærer på den bedste måde. Nogle lærer bedst ved at få et teoretisk oplæg, andre skal selv læse teorien. Og en stor gruppe lærer bedst ved at bruge ting i praksis. Denne forskel skal en god underviser kunne

afkode, så alle elever får et lærerigt udbytte af undervisningen.

I forbindelse med denne pædagogiske uddannelse, bliver vi som undervisere klogere på flere forskellige muligheder i at undervise. Denne viden skal overføres til den daglige undervisning på landbrugsskolen. Som eksempel på en alsidig undervisning kunne være gruppearbejde eller reflekterende teams, hvor eleverne bliver eksperter i hver deres emne.

For at tilgodese de elever der lærer bedst ved at lave praktiske øvelser, kan matematiktimen f.eks. foregå i maskinhallen, hvor der laves praktiske øvelser.

En anden måde at inddrage eleverne på, kan være ved at lade dem planlægge undervisningen, da de vil være mere motiveret for at lære, når de selv har været med i planlægningen.

Gråsten Landbrugsskole skal uddanne de bedste landmænd, derfor skal underviserne også være de bedste. Det bliver vi ved at underviserne får uddannelse.

Bent Kloster

Praktikpladsbesøg - et møde mellem teori og praksis

En del af jobbet som faglærer på Gråsten Landbrugsskole, er at køre på praktikpladsbesøg. En god tjans, hvor man som lærer kommer ud og ser mange spændende besætninger, og får indblik i dagligdagen på den pågældende ejendom.

Formålet med besøget er at sikre og understøtte sammenhæng mellem teoretisk og praktisk læring for eleven samt sikre, at der er en god kontakt, forståelse og tillid mellem skole, elev og arbejdsgiver.

Det er altid spændende at komme ud og se "virkeligheden" og se hvordan elever og arbejdsgiver trives med hinanden.

Oftentimes tager man først en runde på ejendommen med eleven på tomandshånd. Her er det tydeligt, at rigtig mange elever er stolte af deres praktikplads, samt de forskellige opgaver, de har lært og måske fået ansvar for. Denne tur rundt i stalden giver et godt indblik i, hvor meget eleven har lært og hvor der måske skal sættes fokus fremadrettet. Vi har god mulighed for at snakke generel trivsel og motivation i forhold til praktikstedet, arbejdsopgaver, uddannelsesvalg samt fremtidsplaner. Det er også her, der er mulighed for at fortælle, hvis der er noget man er utryk ved, og skal drøftes med arbejdsgiver.

Herefter mødes vi med arbejdsgiveren. Vi får en generel snak omkring samarbejdet – hvordan det er forløbet indtil nu og hvad planerne er fremadrettet, og om der nogle ting, vi skal have lavet anderledes.

For mange af eleverne er det deres første plads ved landbruget og vi taler ofte om, at det tager lidt tid at få skabt sig et overblik og lidt erfaring, så opgaverne kan løses lidt hurtigere. Men det gør en godt tilpas, når arbejdsgiver siger "Hun ved ikke så meget, men jeg

skal kun fortælle hende det en gang så kan hun" eller det går bare så super godt, og de vil så mega gerne lære.

Udbyttet af besøget skulle gerne bidrage til at både elev og landmand har glæde af ansættelsesforholdet, og at eleven opnår færdigheder i de arbejdsfunktioner, der er relevante i forhold til uddannelsen.

Annika Dam Engebjerg

▲ Nicoline Skafsgaard var på EUX-GF1 i 2018-19, og er nu i praktik på Hofmangave ved Otterup.

Økologi på skoleskemaet – ja selvfølgelig!

Vi bliver en gang imellem mødt med spørgsmålet: Bliver der undervist i økologi på Gråsten Landbrugsskole? Og svaret er: Ja, vi underviser også meget i økologi.

Gråsten Landbrugsskole lever og ånder under den samme bekendtgørelse som andre landbrugsskoler, herunder den Økologiske på Kalø. Det er klart, at vi ikke i samme grad, som Kalø har et stort antal elever, der er 100% dedikeret til økologien. Vores elever har oftest mange andre tilgange til landbrugsfaget, heriblandt paletten af konventionelt landbrug. Det giver i undervisningen mange sjove faglige diskussioner, som vi i undervisningen ofte griber.

Omlægningstjek på Fiskbæk

Som en af de få skoler i Danmark har vi et relativt moderne og velfungerende landbrug med produktion af smågrise og mælk. For få år siden fik vi lavet et omlægningstjek på be-

driften. Omlægning af mælkeproduktionen til økologi lå umiddelbart lige for, hvorimod svineproduktionen på vores Jb 7 jorde straks var mere udfordrende. Vi ville ikke kunne opretholde en svineproduktion af nuværende størrelse på matriklen, hvilket var en af grundene til at tankerne om økologien blev dropet.

Undervisningen

I undervisningen er fokus på det grundlæggende i at passe køer, grise og mark. I den grundlæggende biologi er der måske ikke så meget forskel på økologi eller konventionelt. Det er nok mere den måde biologien anskues på. Vi tilstræber et højt fagligt niveau i undervisningen, hvor der arbejdes med den faglige forståelse. Vi inddrager i de fleste fagområder naturligt økologien i undervisningen for at give et mere bredt billede af fagområdet.

▲ Økologiske får fotograferet på Lolland.

Faglige cases mm.

Undervisning, der direkte tager udgangspunkt i økologi som selvstændigt fag, er især på 1. og 2. hovedforløb.

På 1. hf er det en naturlig del af fagtimerne, men også en 3 dages økologi-case, hvor udgangspunktet er "Fiskbæk" drevet økologisk. I denne forbindelse har vi de sidste år gjort brug af konsulenter fra Økologisk Landsforening og Økologi Rådgivning Danmark.

På 2. hf er økologi en naturlig del af undervisningen. Herudover er der flere forskellige tilbud. Eleverne kan vælge at følge to økologi-cases af en samlet varighed på to uger. Her tages udgangspunkt i en lokal landbrugsbedrift, oftest en mælkeproduktion og gerne med et rigeligt arealtilliggende. Denne bedrift besøges og beskrives i den første uge. I den næste uge er eleverne på et inspirationsbesøg hos en anden økolog. Denne bedrift anvendes til sammenligning samt inspiration til forbedring af den første bedrift.

På 2. hf kan man endvidere vælge at følge et fag med titlen "Økologi, økonomi og afsætning". Her er der fokus på udviklingen i markedet for økologiske fødevarer, afsætningskanaler og i forbrugerholdninger. Der laves endvidere projektarbejde med udgangspunkt i besøg på bedrifter med økologisk produktion.

Økologi på lederuddannelsen

På Produktionsleder har nogle af eleverne valgt at gå i dybden med økologisk produktion i faglig case, og på Agrarøkonom har vores hold været med i "I gang for en million" sammen med elever fra de øvrige landbrugsskoler. Dette går ud på, at man skal udtænke en plan for, hvordan man for dette beløb etablerer sig med en produktion, hvilket der kommer mange kreative idéer og løsninger ud af.

På Agrarøkonom kan man også vælge et økologisk speciale i det afsluttende projekt.

Praktikken

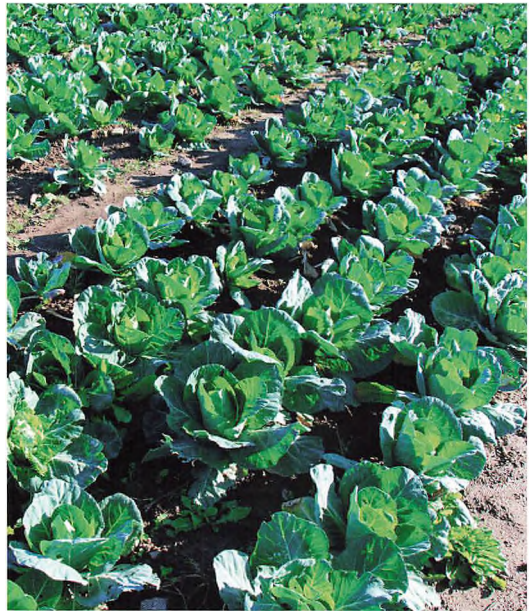
I det sønderjyske område er der en stor tætthed af økologiske landmænd, hvor en del af vores elever har haft deres praktiktid. Nogle bliver "bidt af økologien", måske især på grund af praktikværtens indstilling og formidling på det økologiske område.

Elever nomineret

Her i efteråret havde vi fornøjelsen at indstille to elever til Årets Økologielev blandt 11 kandidater. Det var en spændende proces at indstille de to elever i samarbejde med eleven selv og deres praktikværter.

Så ja – økologi er på mange måder integreret i vores undervisning.

Carsten Fredsted og Bent E. Nielsen

Økologiske grøntsager. Foto fra Tåsinge.

Feeding the world

- et elevindtryk fra et kursusophold i Norge

Erasmus+

Feeding the world er et EU-projekt, hvor man samler elever fra et netværk af 11 deltagende lande til et 3-ugers kursus i forskellige områder omkring produktion og håndtering af fødevarer.

Kursus om fødevarer virksomheder i Lena-Valle

Min tur gik til Lena-Valle i Norge på det kursus, der omhandlede udviklingen af en fødevarer virksomhed. Opgaven her var at ændre skolens landbrug til en solid forretning igennem ændringer i produktion som f.eks. optimering, skift af produktionstype, gårdbutik, samhandel med lokale. Hele projektet skulle indeholde en markedsplan, økonomi for de første 5 år af firmaet, mark- og bygningsplaner og en udviklingsplan. Hele projektet skulle fremlægges for skolen i slutning af kurset.

Første uge

Kurset startede med en ryste sammen-tur med de to belgiere, fire østrigere samt vores tre tilknyttede norske lærere til en hytte på

▲ Indtagelse af "Brækeburgere" hos et af de mange gårdbesøg

▲ Isfiskeri, 1 aborre som fangst på hele holdet

fjeldet nær Valdres. På turen til fjeldet blev der gjort et stop ved virksomheden "Fjellgris fra Valdres", hvor der produceres frilandssvin på fjeldet. Her på eftermiddagen nåede vi til hytten, hvor den stod på sociale aktiviteter og madlavning. Dagen derpå stod programmet på vandretur på snesko, isfiskeri og norske hotdogs til middagsmad. På vej hjem mod Lena-valle blev der gjort stop ved "Noraker Gård". Her bliver der opdrættet regnbueørred, som skal fermenteres og bruges til "Rakfisk". Fredag op til weekenden skulle vi arbejde på skolens gård, holdet blev delt op og sendt enten i svine- eller kvægstald. Jeg kom i kvægstald, da der i Norge er meget stramme regler omkring MRSA. Det kræver 14 dages karenstid og en negativ MRSA test for at blive lukket ind i en svinestald i Norge, så den blev kun set fra besøgsgangen.

Weekenden stod på arbejde i stalden lørdag formiddag og derefter havde vi fri til mandag morgen. Søndagen blev brugt socialt med kortspil og snakken med de norske elever, der var tilbage på skolen.

Anden uge

Den anden uge var en blanding af undervisning om formiddagen og besøg ved gårde med en specialproduktion om efterdagen til

at hente inspiration til projektet. Efter en lang dag var der som regel planlagt en social aktivitet af skolens aftenvag. Det kunne være alt fra at grille og spille bingo i spisestuen til at køre til Lillehammer for at prøve escape rooms. I weekenden skulle vi bo hos nogle af de norske elevers familier, hvor vi skulle deltage i deres engagementer og hjælpe til på gården. Jeg kom ud og skulle bo hos en Jens-Arne og hans familie på fem. Hans far driver en gård med 16 malkekvæg i bindestald. Vi skulle arbejde fredag eftermiddag og lørdag til middag, hvorefter jeg blev vist rundt i området og fortalt omkring driften. Lørdag aften skulle vi mødes med de andre udvekslingsstuderende og deres norske værter i en lille hytte, hvor den stod på fest på norsk manér. Søndag aften blev vi kørt tilbage til skolen, hvor vi gjorde klar til den sidste uge.

Sidste uge

Den sidste uge i Norge var travl. Vi havde en masse gårdbesøg, hvor vi var ude og se en kålroe fabrik, Kim's chips og en 200 år gammel trægård, der var ved at blive renoveret med de gamle håndværksmetoder. Desuden skulle vi nå at blive færdig med vores projekt, så vi kunne få det fremlagt for eleverne på Lena-valle. Alt skulle finpudses, gennemregnes og kontrolleres igen. Min gruppe havde sat sig fast på at drive et opdræt af højlandskvæg

▲ Små retter af traditionel mad med elg, rensdyr, svin ovs.

og en optimering af svinestalden til salg af 30 kg's grise til det norske marked. Da vi nåede torsdag var vi akkurat blevet færdig med projektet, som blev fremlagt for eleverne. Om aftenen stod den på afslutning af forløbet på restaurant med traditionel norsk mad. Fredag blev brugt til at få pakket og gjort klar til hjemrejsen om lørdagen.

Afsluttende bemærkninger

Turen med "feeding the world" har været spændende, selvom man ikke har været så langt væk. At komme ud og se, hvordan landbrug bliver drevet i et land som Norge - et land vi normalt sammenligner os meget med - har været utroligt lærerigt, og der er ikke mindst blevet knyttet nogle gode venskaber på tværs af grænserne. Det er en helt utrolig god måde at komme ud og se ting, som man normalt ikke ville have fået set på en almindelig ferie. På denne måde har jeg personligt fået kontakt til både arbejdsgivere og kammerater i Norge, som jeg håber at kunne få brugt i en ikke så fjern fremtid.

Mathias Matthiesen

▲ Standard hotdog, dog med kartoffelpandekage i stedet for brød

▲ Weekendens arbejdsplads, bindestald med 16 køer

1. hf:

På studietur hinsidan

Vores naboland Sverige har ikke i de sidste mange år været med besøg af landbrugs-elever fra Gråsten Landbrugsskole.

Men i år skulle være anderledes. På turen fik vores 1. hf-elever lejlighed til at besøge Högestad og Christinehof, Dansjö-gård, Husqvarna-fabrikken, Bröjtemark Södergård Mælkeproduktion og meget mere.

Der var masser af økologi på besøgene – og på turen derover blev der gjort holdt på Christiania!

Billedserie af Christian Hofman

✦ På Christiania så vi fremstilling af cykler.

▽ Foran Maskinfabrikken Väderstad.

▲ Første Väderstad-harve.

▲ Produktgennemgang med vægt på reduceret jordbearbejdnig.

▲ Sikken udsigt.

▲ I Sverige har man produceret alt fra våben til symaskiner..

▲ Vi fik en grundig gennemgang af robotter på de Laval.

▲ Sverige er kendt for elge.

▲ Vi fik klare budskaber om økologi og dyrevelfærd.

▲ ...på denne gård, hvor der er køer grise, urtehøve og hotel.

Produktionsleder: Studieture til tulipanlandet

Både i foråret og efteråret har vi været i Holland med vores produktionsledere. Der er meget at se på, når man bevæger sig sydpå og drejer over mod landet med en befolk-

ning, der er næsten 3 gange så stor som den danske. Og som bor på et areal, der er væsentligt mindre end Danmark.

Forårsholdet i Holland maj 2019

Besøg på kvæggård med Fleckvieh og Holstein kryds. Der fodres med friskgræs og omkostningerne holdes på et lavt niveau.

Planteskole i Tyskland med rhododendrun

• Morgenmad i det sydlige Holland maj 2019

• Avl af tulipanløg demonstreres.

• Det er lyngplanter, der studeres her.

små hytter. Desværre var det regnvejrnepot aften, men de fleste fik gået sig en lille tur i den hyggelige by, som bebos af næsten halvdelen af øens befolkning.

Morgentur til øens sydspids

Efter morgenmaden begav vi os sydpå, bl.a. til området omkring Keldsnor og Gulstav. Et imponerende landskab med de for Langeland så karakteristiske hatbakker og hertil et rigt fugleliv og en flok vilde heste, som vi lige nåede at se et glimt af inden dagens landbrugsfaglige besøg.

Jerseykøer hos Svend Erik Kruse

En af de få tilbageværende kvægsbesætninger på Langeland tilhører Svend Erik Kruse, som har haft mælkeproduktion i Tryggelev siden 1982. Svend Eriks søn, Jacob, som er uddannet agrarøkonom, stod for rundvisningen, hvilket han gjorde meget kompetent. Bedriften består af 170 årskøer (jersey☉☉) i dybstrøelsesstald. Besætningen er velpasset, hvilket også kan aflæses af gennemsnitstallene i mælkeproduktionsopgørelsen: Årsydelse (10.856 kg EKM), livsydelse (39.146 kg), levealder (5,8 år), fedt- og protein (5,83% og 4,25%) og celletal (141.000). Alt dette og meget mere fik vi en snak om over kaffen og kanelneglene i stalden ☺.

A Fra Svend Erik Kruses jerseybesætning i Tryggelev på Langeland.

Økologi på Skovsgaard Gods

Turens sidste faglige besøg var på Skovsgaard Gods, som ejes af Danmarks Naturfond. Vi blev vist rundt af godsets administrator, Bjarne Hansen. Han fortalte levende og engageret om økologisk landbrug og biodiversitet samt om bestræbelserne på at opnå en rentabel økonomi på det 389 ha store gods. Salg af korn og grøntsager sker til Dansk Cater, der leverer mad til kantiner, men herudover har de mange jern i ilden. Det er et besøgslandbrug, hvor der også hører skov til. Og der produceres også både okse- og lammekød.

På turen tilbage til Gråsten kunne vi (16 elever og to lærere) se tilbage på en lærerig tur i og omkring det sydfynske øhav.

Bent E. Nielsen

Y Borgmester Tonni Hansen tog imod i byrådsalen

Elevforeningen 2019

Oven på 2018 tror jeg vi alle har nydt at have et år med en lidt mere normal vejrudsigt. Dog med lidt rigelig regn her de sidste måneder.

Vi havde et lidt anderledes elevmøde end vi plejer, da vi havde flyttet generalforsamling til om morgenen og ved ikke at afholde et foredrag.

Derfor må vi også sige at generalforsamlingen havde flere tilhørere end vi normalt har, så det glæder os i bestyrelsen at vi kan gøre det nemmere for flere at deltage uden at det går ud over de der deltager i jubilardagen.

I stedet for selv at afholde foredrag i forbindelse med generalforsamlingen, valgte vi i bestyrelsen at støtte økonomisk op om de højskoleaftener som skolen afholder, da vi kunne se at det er i skolens interesse at der kommer så mange besøgende på skolen og kan fortælle vidt og bredt om denne.

Bestyrelsen har valgt at der skal arbejdes videre med at få klarlagt muligheden for om

der kan blive skrevet en bog omkring skolen i anledning af 100'års jubilæum i 2024. Bestyrelsen har valgt Henning Jakobsen til at varetage elevforeningens interesse i et samarbejde mellem skolen (Bjarne Ebbesen), Historisk Samfund Sundeved og Als, Kulturlandsbyen-6300, samt Gråsten og omegns lokalhistorisk forening. De er ved at undersøge mulige forfattere til denne bog, og vi håber på at kunne komme med mere information omkring dette til generalforsamlingen i juni.

Jeg vil gerne på bestyrelsens vegne sige tak til alle de årgangsredaktører. der år efter år sender ind til bladet og fortæller om hvad der er sket i deres liv. Det er jeres arbejde der er med til at holde liv i elevforeningen, samt dette elevskrift.

Til slut vil jeg gerne på mine og bestyrelsens vegne, ønske alle en glædelig jul samt et godt nytår og vi håber på at se mange til den kommende jubilardag.

Rasmus Henne Lehmann, formand

▲ Generalforsamlingen venter spændt på formandens beretning.

Regnskab for Gråsten Elever fra d. 01.05.2018 til d. 30.04.2019

Resultatopgørelse

Indtægter:	
Indbetalt kontingent	130.166,56
Renter af indestående	0,00
Tilskud fra skolen	5.000,00
Indtægter i alt	135.166,56

Udgifter:

Trykning af elevskrifter	-65.280,00
Porto	-34.966,00
PBS	-9.968,57
Højskoledage	-5.000,00
Gebyrer	-28,90
Elevmøde	-8.376,75
Boggaver	-2.299,40
Honorar	-10.000,00
Kontorhold	-7.256,25
Udgifter i alt	-143.175,87

Årets resultat -8.009,31

Hans Hansens mindelegat

Sydinvest Dannebrog 378 stk.	
Kursværdi pr. 1. maj 2018	35.582,20
Kursværdi pr. 1. maj 2019	35.973,80

Beholdning pr. 1. maj 2018 362,63

Udbytte 284,80

Beholdning pr. 30. april 2019 647,43

Beholdning pr. 1. maj 2018

Kontantbeholdning	200,00
Sydbank checkkonto	166.208,24
Sydbank m. opsigelse	101.003,90
Investeringskonto	12.642,68
Beholdninger i alt	280.054,82

Beholdning pr. 30. april 2019

Kontantbeholdning	200,00
Sydbank checkkonto	158.198,93
Sydbank m. opsigelse	101.003,90
Investeringskonto	12.642,68
Beholdninger i alt	272.045,51

Afstemning af beholdninger

Beholdning pr. 1. maj 2018	280.054,82
Årets resultat	-8.009,31

Beholdning pr. 30. april 2019 272.045,51

Regnskabet er godkendt og beholdningerne pr. 30. april 2019 fundet tilstede.

Gråsten d. 5. juni 2019

Christian A. Lund   Thorkild Nissen

Hilsen fra Kollund

I året der er gået har der været valg til såvel EU-Parlamentet som til Folketinget. Landbruget og landbrugsproduktionen har i de politiske debatter forud for valgene været "kastebolde". Negative kommentarer og omtale har præget mange indlæg i valgdebatten. Landbruget er problemet, når det gælder klima, biodiversitet, manglende bæredygtighed og så videre. Ja, naturligvis påvirker et erhverv som landbruget vores omverden – men landbruget er efter min mening også en stor del af løsningen. Dejligt at visse politikere kæmper erhvervets sag og især dejligt, at nogle landmænd tager den tørn det er at sikre mest mulig saglighed i debatterne.

Efter 2. verdenskrig, hvor min far skulle vælge uddannelse, blev der dyrket 3,2 mio. ha landbrugsjord. Nu dyrkes der ca. 2,6 mio. ha. Der er naturligvis afgivet meget jord til veje, byer o.l., men der er også plantet ca. 300.000 ha skov og øvrig natur. Mange landmænd har lagt kiler og hjørne udenfor omdriften, idet nutidens store maskiner slet ikke kan "komme derind". Min far gav jo påtaler til sine ansatte, hvis der ikke blev pløjet helt til kanten (og helst lidt mere).

Der er således givet meget tilbage til naturen. Blandt andet ved at diverse fonde har købt jord og gendannet søer. Dette i takt med at pumpestationer er lukket.

▼ Povl Solmer Frank og Peder Damgaard

Vi vil i de kommende år se endnu mere landbrugsjord udtaget ved at se lavbundslande ændre status fra landbrug til naturarealer. Det kræver kompensation til netop de landmænd. Til gengæld kan vi håbe på, at der gives flere frie muligheder for dyrkning af de robuste jorde.

Enhver vil gerne passe på naturen, og vi skal være opmærksomme på mængden af næringsstoffer. Men det er da tankevækkende, at den største enkeltafgrøde ser ud til at blive "efterafgrøde".

Jeg læser netop, at statsminister Mette Frederiksen har sagt på delegeretmødet at "jeg står bag jer – men I skal gøre det bedre". Ja, jeg er sikker på, at danske landmænd er så forandringsparate og så villige til ændringer, at det nok skal ske. Jeg ønsker, at statsministeren vil give danske landmænd den opbakning og respekt, som enhver aktiv producent virkelig fortjener.

Økonomisk så oplever mange forbedringer i disse år. Takket være bedre afregningspriser og lav rente. Men der er langt imellem "rejsegilderne" på nye bygninger og det fortæller, at der sker nedslidning og der vil være et efterslæb.

Programmet for fejring af Genforeningen i 2020 er netop blevet offentliggjort. Enhver

med en smule interesse for historie vil få meget at se til i Sønderjylland.

Som 1. generationsindvandrer til Sønderjylland er det vel netop den bevidsthed og de historiske rødder, som sammen med familien giver mig den store glæde ved landsdelen. En historie med krig, modgang, spændinger imellem tysk/dansk - som nu er gået "fra et mod hinanden til et med hinanden" - der giver tro på fremtiden.

Ved Genforeningen i 1920 var landsdelen langt efter udviklingen i det øvrige Danmark. Det gjaldt såvel økonomisk, infrastruktur (veje, elektricitet) som uddannelse. I dag ser det anderledes ud, og der er ikke den store forskel landsdelene imellem rent udviklingsmæssigt. Men der sker til stadighed en større koncentration af indbyggere i større byer, og dermed forstørres afstanden til det, der foregår "på landet". Nu bor der flere mennesker på øen Sjælland end i hele Jylland. Det er med til at forstærke den udfordring, som landbrugserhvervet har med hensyn til kendskab. Jo bedre man kender til noget - desto bedre forståelse. Så åbenhed på bedrifterne – deltagelse i Åbent Landbrug samt medlemskab af erhvervsnetværk kan være vejen.

Alle læsere ønskes en Glædelig Jul og et Godt Nytår.

Peder Damgaard

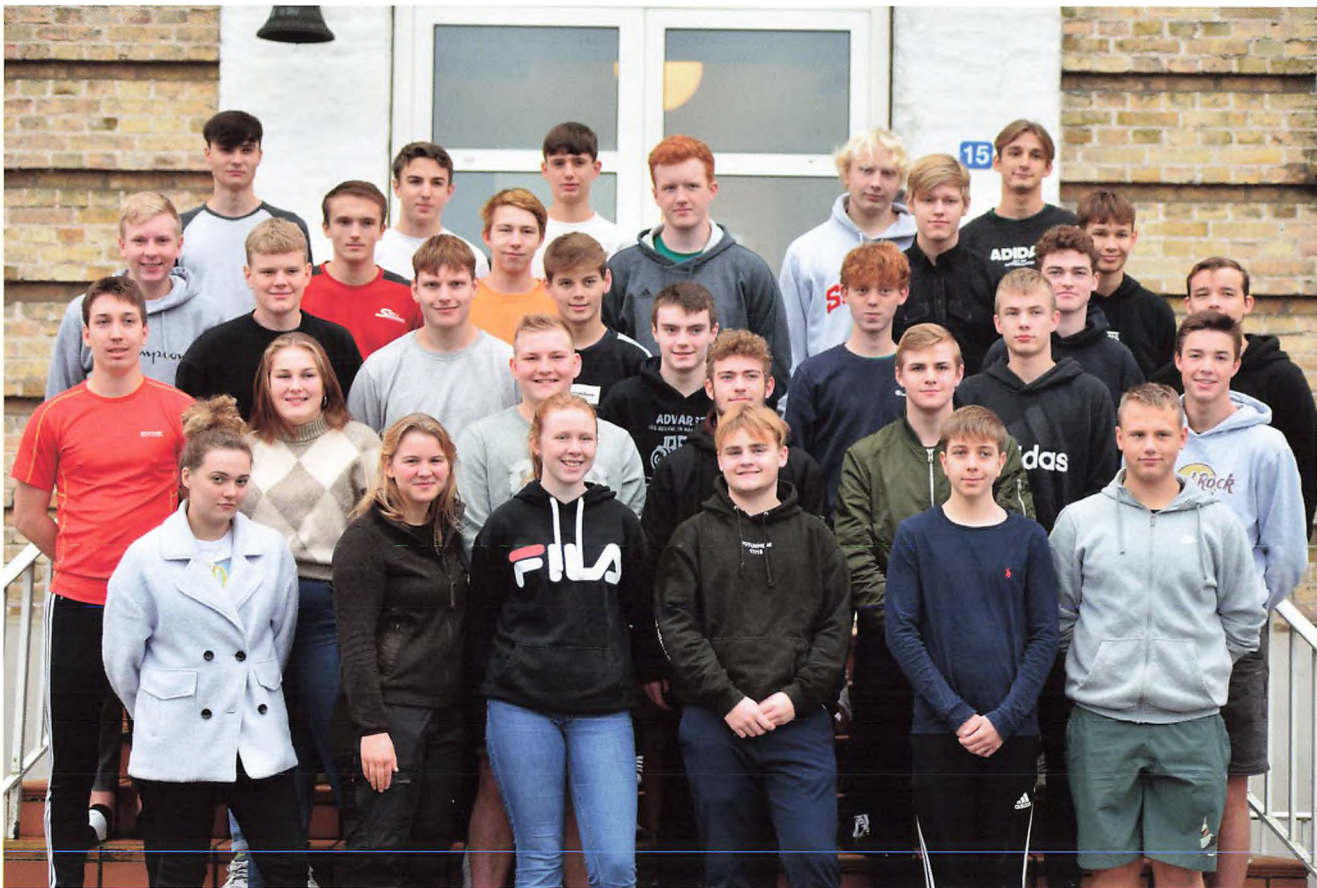
GM 2019

Mevholdene i 2019

FIX - 1. hf 2019-20

Landmand Kvæg januar 2019

Landmand Svin januar 2019

Landmand juni 2019

FUX-Landmand 2019

Produktionsleder 2019 efterår

Årgang 1958-59
(60 års jubilæum)

Jubilæumholdene i 2019 ▶▶▶

Årgang 1963-64
(55 års jubilæum)

Árgang 1968-69
(50 árs jubiliæum)

Argang 1973-74
(45 års jubilæum)

Argang 1978-79
(40 års jubileum)

Árgang 1983-84
(35 árs jubileum)

Argang 1988-89
(30 års jubileum)

Årgang 1994
(25 års jubilæum)

Árgang 2009
(10 árs jubílæum)

Årgang 2014
(5 års jubilæum)

Nyt fra gamle elever

Årgang 1957-58

**Redaktør: Povl Solmer Frank,
Svanevej 4, 6500 Vojens
E-mail: svanevej@privat.dk
tlf. 7454 1001 / 4028 5670**

Med tilbageblik til Nyt fra gamle elever i årsskrift 2018 må vi erkende, at årgang 1957-58 fra indeværende år vil være placeret som ældste årgang. Yngste elev var født i 1938. Alle ville dermed i 2019 have en alder på mindst 81 år. Et flertal er afgået ved døden. Ud af en elevflokk på oprindelig 113 er 25 fortsat betalende medlemmer. Er bekendt med, at yderligere en lille halv snes er i vigør. Således vil det fortsat være muligt at indhente lidt oplysninger om liv og levned.

Alle er vidende om, at jeg i en årrække har indhentet oplysninger om årgangens aktive liv efter skoleophold. For otte år siden med fokus på 14 elever med oprindelig bopæl i Haderslev Østeramt. Seks var afgået ved døden: Gunnar Iversen, Langkær, Peter Ravn Wogensen, Brorsbøl, Laurits Jørgen Lauritzen, Ustrup, Jens Vagn Andresen, Skovrup, Aage Schultz Thuesen, Skovrup, Andreas B. Fallesen, Raade.

Frem til i år er yderligere fire afgået ved døden: Iver E. Friis, Simmersted, Knud Holm, Christiansfeld, Jørgen P. Byg, Hejsager, Egon Kjær, Lilholt.

For sidstnævnte gælder, at ejendommen mig bekendt er den eneste blandt de ti, som aktivt føres videre af en søn, Jørgen Kjær og med et malkekvæghold på 100-120 køer. For enkelte andre gælder, at ejendommen bebos af søn/datter, men hvor jord er bortforpagtet.

Har besøgt/været i kontakt med de sidste fire. **Marianne og Ervin Kjær**, Aarø Sundvej 47 A, 6100 Haderslev. - Efter bortforpagtning af jord i 1999 blev ejendom Ultang Møllegaard solgt til nevø i 2012. Jord er fortsat bortforpagtet. Bopæl blev i oktober 2012 forlagt til nævnte adresse. Blev købt i december 2011. Til passende tidsfordriv er der fortsat fire ha

agerjord og tre ha skov at holde øje med. Er kommet i gang med at spille bridge og med stor fornøjelse. - Datter Birgitte, uddannet agronom, bor i Roskilde. Tre døtre. Chefkonsulent på Axelborg med miljø og bæredygtighed som spidskompetence.

Tove og Anton Gammelgaard, Halkvej 172, 6100 Haderslev. - Bor i aftægtshus bygget i 1960 af Antons forældre. To sønner, Torben og Svend overtog i 1994 fødegård. Torben er trådt ud af ejerskab. Svend driver 300 ha inkl. forpagtning, 900 søer. Yderligere to sønner, Anton og Lars købte i 1995 Ansletgård ved Fjelstrup. 110 ha plus forpagtning, 150 søer. Syv børnebørn, fire piger og tre drenge.

Gunni og Carl Heinz Schmidt, Gaasevig 1, Sønderballe, 6100 Haderslev - Holder sig i gang med fortsat at gå til hånde på ejendom overtaget af søn i 1998. 105 ha plus 50 ha i forpagtning. Økologisk/biodynamisk markdrift. Korn, hestebønner, spelt. Ud over Carsten, stærkt engageret i politik for det tyske mindretal. To døtre. Susanne, ansat i Sydbank, Aabenraa. Randi, direktør på den kendte Falsled Kro på Sydlyn. Fem børnebørn, tre piger og to drenge.

Karin og Erik Nielsen, Tyrsvej 3, 6100 Haderslev. - Har nydt tilværelsen siden indflytning 2006 i nybygget hus i Erlev Bjerge. Deltager med engagement i det for seniorer efterhånden meget udbredte krolfspiel. Tre sønner. Otto bor på ejendom med 18 ha agerjord, 6 ha skov tæt på fødehjem Vartenberg ved Ustrup. Poul Erik, brugsuddeler i Janderup ved Varde. Niels er mejetærskermekaniker i Kolding, bor i Marstrup. Fem børnebørn heraf én dreng.

Gennemgående emne ved alle besøg var den totale ændring i landbrugsstruktur siden vor opvækst under 2. verdenskrig. Halk sogn, beliggende i den sydøstlige del af Haderslev Næs, var en velfungerende landsby med 80 til 90 selvstændige omkringliggende landbrugsbedrifter som drivkraft. I 2019 er der seks fungerende driftsenheder bestående af

egen bedrift plus forpagtning. Af de seks èn med malkekvæg, to med svin, fire udelukkende med markdrift. Vilkår for landboliv, landbokultur, landsbyfællesskab er ændret totalt siden 1957-58. Mange nye ord har bredt sig og fylder i medier. Landmænd skal være kreative, innovative, konstruktive. Det har de såmænd været alle dage. Globalisering. Kommunikation fra analog til digital.

Traditionen tro har **Karl Volmer Johansen** meldt sig fra Californien et par gange i løbet af året pr. telefon. Har spurgt til en e-mailadresse. Mit indtryk er, at det ikke rigtig er noget som interesserer ham. Han trives i et godt familieliv med kone og tre børn i store stillinger. Er fortsat beskæftiget med at holde styr på sine ejendomsbesiddelser. Carl Volmer fyldte 85 år 29. marts 2019.

Langt de fleste er bekendt med, at 2020 vil være præget af festligheder i anledning af 100 års jubilæet for Sønderjyllands genforening med Danmark. Vi kan tillige begynde at se frem til 100 års jubilæum for oprettelse af Graasten Landbrugsskole med første elevhold i november 1924. Fra arkiver har jeg årsskrifter liggende fra de første år. Særlig spændende læsning.

Med hilsen fra Carl Volmer og undertegnede.
Povl Solmer Frank

Årgang 1958-59

Redaktør: Svend Nissen Hansen,
Nygade 59, 6900 Skjern
E-mail: svend.n.hansen@gmail.com
Mobil 4015 3986

I år var det så vores årgang, der kunne fejre 60 års jubilæum d. 6. juni. Vi var 13 deltagere, som var mødt op på Gråsten Landbrugsskole kl. 10.00. Her havde vi et hyggeligt samvær med vores vært, viceformand Henriette. Der blev fortalt mange historier. Herefter blev vi samlet fotograferet til årbogen. Herefter fællesspisning og rundvisning på gården.

Som ny redaktør af årgangen vil jeg prøve at samle de svar, som jeg har fået. Jeg var lidt i tidnød (14 dage) med at redigere, men her er, hvad vi bidrager med i år.

Aage Kjær, Kastvråvej 23, Sommersted, skriver tak for en for god dag i sommer på landbrugsskolen til vores 60 års jubilæum. Det er jo spændende at møde gamle kammerater og interessant at gense skolen og se den store udvikling her er sket og løbende sker.

Her i Kastvrå er vi travlt beskæftiget med forberedelser til 100 års dagen for afstemningen d. 10. februar 1920 om genforening med

Danmark. I vores landsby blev der afgivet 122 stemmer, alle danske altså 100 %. Kong Christian d. X aflagde følgelig besøg i Kastvrå, så vi mindes dem, der kom før os.

Nu, hvor vi har nået en alder efter en aktiv tilværelse, giver livet mange muligheder. En venlig hilsen til alle.

Nicolai Clausen, Skovbyvej 52, Sydals, fortæller at han stadig går til gymnastik og sammen med sin kone arbejder de frivilligt på tirsdagsholdet med at restaurere Vibæk Mølle, der brændte i 1983, men nu efter mange års arbejde er ved at være til ende. De mangler kun vingerne, som de håber MølleFonden vil hjælpe med at finansiere. Han sender en hilsen til alle.

Hans V. Christensen, Stenderup 8, Sønderborg, fortæller at han har lejet jorden ud, men bor fortsat på ejendommen. Hils alle.

Christen Clausen, Østervej 24 (tidl.nr.7), Sydals, fortæller at vi lever et stille og roligt liv og siger at han var glad for at være med til elevmødet. Det er altid en fornøjelse at komme på den gamle skole og specielt at mødes med gamle kolleger og sender en hilsen til alle.

Andreas Mathiesen, Smedagervej 33, Bolderslev, døde pludseligt i marts måned 2019 på vej til gymnastik, som han havde ledet i mange år. Hans kone Kirsten fortæller, at de lige netop nåede at få solgt ejendommen, hvor hun så nu må blive boende på ejendommen.

Knud Bent Theilgaard, Dalsgårdvej 18, Gråsten, skriver tilbage. Jeg har ikke noget relevant til bladet.

Peter Lund, Fasanvej 2, Tinglev, fortæller i telefonen, at hans kone døde i foråret og en søn i september. Men han holder sig i gang ved bl.a. at gå til motionscenter to gange om ugen. Skal hilse alle.

Jens Erik Jensen, Gammelby 46, Fjelstrup, Haderslev, fortæller at han fortsat bor på slægtsgården, som sønnen har overtaget. Han går lidt til hånde. Trods 84 år er helbredet nogenlunde. Jeg skulle hilse.

Hans Chr. Christensen, Lerbjergparken 5, 2. th., Sønderborg, fortæller i telefonen, at han

var glad for at være med til jubilæum i sommer. Han har haft et par blodpropper på det seneste og lever videre med en nyre. Han tager det mere med ro nu. Han sender en hilsen til alle fra ham og Sigrun.

Bjarne Christensen, Askelunden 6, Givskud, Give er også fra holdet, men ikke medlem af Gråsten Elever. I telefonen fortæller han, at han er i behandling for knoglekræft. Han og Jutta bruger tiden til at passe deres have nu. Jeg skulle også hilse alle.

Helge Nissen Hansen, Tøndervej 2 C, Vojens, fortæller i telefonen, at han ikke kan holde op med at lave havearbejde for fremmede endnu. Det giver ham kontakter.

Han har tidligere fået en ny hofte og pace-maker, men han siger at det er under nedtrapning. Hans store interesse er fotografering til forskellige familiesammenkomster mm. Han fortæller også, at hans besøg i Australien har medført fortsat kontakt her, ligesom han også har haft besøg over flere dage i sommer af amerikanske venner. Herudover er han besøgsven for et par "ældre damer". Han bad mig hilse alle fra årgangen. Det virker ikke som han er en mand på 84 år.

Red.:

For mit eget vedkommende slås vi endnu efter 3 mdr. med oversvømmelse fra et sprængt vandrør. Kirsten faldt og brækkede lårbenet for fjorten dage siden. Og er nu p.t. på aflastning på et plejehjem.

De bedste hilsener til alle fra 58/59.

Svend Nissen Hansen

Årgang 1959-60

**Redaktør: Mads Schmidt Eriksen,
Lusigvej 7, 6430 Nordborg
E-mail: mse@bbsyd.dk**

Ingen indberetning i år

Årgangsredaktøren har ringet og oplyst, at den manglende indberetning skyldes sygehusophold. Men Mads ser frem til at møde så mange som muligt til 60 årsjubilæet d. 4. juni.

Årgang 1960-61

Redaktør: Jørgen H. Møller,
Snepevænget 14, 5610 Assens
E-mail: snepe14@mail.dk

Kære holdkammerater.

Så lykkedes det igen at få noget nyt til elevskriftet. Dejligt at flere har svaret på min henvendelse. Tak for det.

Jes Peter Hansen, Ryttervad 4, Gejlå, 6330 Padborg, ringede til mig.

Vi fik en lang snak om hans aktive tilværelse.

Han havde drevet landbrug frem til 2000 på 90 ha. Her solgte han mælkekvoten og købte et hus med 88 ha hede på Rømhø, hvor der foretages naturpleje med Gallowaykvæg.

Jes Peter er en meget aktiv jæger, har ca. 400 ha jagtareal og har foretaget mange jagtrejser. Bl.a. til Polen, Letland og Sydafrika, samt flere andre lande.

Som jagtinteresseret blæser Jes Peter også på jagthorn, hvilket han også skulle til den årlige Hubertusmesse i kirken.

Vi talte om ulve og vildsvin og de problemer der var med disse i Danmark. Han mente ikke, at det nyetablerede vildsvinehegn langs grænsen var særlig hensigtsmæssigt. Det var for lavt, hvorved råvildt kom til at sidde fast i hegnet, og de mange åbninger giver ingen sikkerhed mod vildsvin.

Jes Peter og hans kone var lige blevet oldeforældre til tvillinger, hvilket naturligvis glædede dem.

Vi kom også til at snakke om Møn, hvor Jes Peter har en kusine. (Tilfældigvis har vi besøgt hende i sommer, idet jeg har været kollega på Stege sukkerfabrik med kusinens mand. Et pudsgit tilfælde).

Det var hyggeligt at få en snak med Jes Peter. Tak for det.

Hans Chr. Christensen, Bakkevej 1, 6560 Sommersted, ringede også.

Han mente ikke, det kunne nytte at skrive, så ville jeg måske ikke få det inden for tidsfristen, idet han først havde fået mit brev efter 9 dage. (Her kan jeg så indskyde, at et brev sendt fra Assens kom frem til os i Assens efter 19 dage!!!).

Hans Chr. mente ikke, at han havde så meget nyt, men synes dog, at han ville give et livstegn. Han har haft sin erhvervskarriere inden for mejeribranchen og har oplevet hele udviklingen fra de små mejerier til de store mejerisammenslutninger.

Han kom ind på den store udvikling inden for landbruget, siden vi forlod skolen og gav udtryk for, at landbruget havde det vanskeligt og at det var blevet meget besværligt med de mange mere eller mindre "unyttige" administrative krav der blev stillet.

Han kunne se tilbage på en god tilværelse, nu hvor han var fyldt de 80 år (lige som mange af os andre).

Hans Chr. gav udtryk for, at Gråsten er en god skole, og han læste med stor interesse det årlige elevskrift.

Vi havde en lang og hyggelig samtale, og vi kom langt omkring mange andre emner, som det her ikke vil være relevant at referere.

Holger Jensen, Toften 10, 7190 Billund, sendte en mail:

Hej alle ☺

Hermed en hilsen fra Billund, hvor tiden flyver af sted, og vi keder os aldrig en dag. Billund er jo i en rivende udvikling, nyt byggeri startes næsten hver dag, så der er meget at studere for en tidligere murermester. Jeg bor samme sted på Toften sammen med Lissy, og fejrede guldbryllup med hende i 2017. Vi bor tæt ved byen, skal bare over åen for at være i bymidten, så vi håber på at blive boende her i stedet for lejlighed i centrum, som vi synes ligger meget tæt.

Jeg elsker at gå i min have, spille golf og være på rejse. Vi er meget i Alicante, Spanien og spiller også golf der med gode venner. Sommerhuset tager også tid. I Henne er der mange hybenbuske, som jeg er i færd med at fjerne, da de ikke er velset i området. De do-

minerer for meget og breder sig, så marehalmen ikke kan klare sig.

Helbredet er ok, vi klarer os selv og har også hjulpet vores børn med nybyggeri og omforandring. De bor i Silkeborg og Jordrup, der har vi hvert sted 2 børnebørn, hvoraf de største er rejst hjemmefra og under uddannelse.

Jeg glæder mig rigtig meget til næste jubilæum og håber vi ses.

Mange hilsner fra *Lissy og Holger Jensen*

Niels Chr. Fredensborg, Branderupvej 15, Bjerndrup, 6240 Løgumkloster sendte en mail:

Kære Jørgen.

Jeg sender lige et par ord. Vi bor stadig det samme sted, som vi overtog for 54 år siden, det meste af jorden er solgt fra. Vi har 6 ha, som er bortforpagtet. Vi er heldige, at begge vores børn bor i nærheden, en datter i Rødekro og en søn ved Løgumkloster og så har vi 7 dejlige børnebørn i nærheden.

Den ældste af drengene går også på Gråsten Landbrugsskole på hold EUX-GE, hvor de også får studentereksamen. Han har været i praktik på Wedellsborg gods, her har han været meget glad for at være og kommer der stadig. Vi må bare håbe, at de får en lige så god fremtid, som vi har haft.

Vi kommer en del sammen med Bent Olsen fra vores hold. Han og Inger bor i hus i Skærbæk, Han arbejdede hos en gartner til han blev 77 år.

Jeg sender en hilsen til hele holdet og ønsker jer alle en glædelig jul samt et godt nytår

Venlig hilsen, *Christine og Niels Chr.*

Boi Greisen

Christa Greisen, Blæsbjergvej 60, Tumbøl, 6200 Aabenraa, sendte mig den triste meddelelse, at hun pludselig og uventet havde mistet sin kære mand Boi den 30.11-2018. Han skulle flytte kort hos en landmand, hvor de fandt ham liggende død ved siden af hans kære Scania lastbil. Deres søn kører firmaet videre.

Red.:

Her fra Assens kan jeg oplyse, at vi er ved godt helbred. Godt at man kan få reservedele. Jeg blev hofteopereret i 2002 og 2013 og har haft det godt i alle årene. Vore 4 børnebørn er også godt i gang med deres videre uddannelse.

Med dette ønskes alle en
Glædelig Jul og et Godt Nytår.

Jørgen

Årgang 1961-62

Redaktør: Holger Warncke, Blansvej 10, Bovrup, 6200 Aabenraa
E-mail: warncke@bbsyd.dk
Mobil 20640471

Mojn Ålsammel!

Vi kender det vist alle: Med alderen falder vores aktivitetsniveau...?

Fænomenet har nu også ramt årgang 61/62 – forhåbentlig kun periodisk...?

Hvert år sender jeg 10 fra holdet en opfordring til at sende mig lidt nyt fra deres dagligdag. Antal svar har de seneste år været dalende. Statistikken siger: I 2013 og 2014 fik jeg 5 svar. I 2015 kun 2, hvorimod 2016 viste fremgang til hele 7. I årene 2017 og 2018 indløb 3 svar. I år kun 2! TAK til de to, der tog telefonen, henholdsvis mailede tilbage.

Hans Krag ringede en aften og mente, han og fru Karen ikke havde meget nyt at fortælle. Jeg møder dem tit til forskellige sammenkomster i Landbo Senior Aabenraa – populært kaldet Landbrugets Seniorklub – som Karen for år tilbage sad i bestyrelsen for. Klubben arrangerer også udenlandsrejser, som Hans og Karen gerne deltager i. I år gjaldt det en uges tid i Portugal. I samtalen kom vi vidt omkring, og Hans fortalte, at med september måneds rekordnedbør på hele 167 m.m. var det bakkede Løjt Land næsten blevet til "De tusind søers land"! Hans sender hele holdet en hilsen.

Bent Kortbek sendte en mail og fortalte, der er hændt dem en masse positive ting. For 2½ år siden fik de solgt gården til to brødre, som

i forvejen havde haft jorden i forpagtning. Handelen blev afsluttet inden for to uger, og i den indgik en aftale om, at de måtte blive boende et helt år. Derved blev det muligt at nedrive et nylig købt (gammelt) sommerhus i Hejlsminde og bygge et nyt på grunden – stort 140 m² med 40 m² kælder. Huset har helårsstatus med perfekt beliggenhed og udsigt over vandet.

De nyder det hele nu og har slet ikke tid til at tænke på landbruget, men følger dog med i, hvad der foregår i landbruget. Bent fordriver fritiden med gymnastik to gange om ugen, onsdag kegling og fredag svømning i Kolding. Lørdag vinterbadning ved Hejsager Strand i en klub i Haderslev.

Det bliver også til gå- og løbeture. Bl.a. to stk. halvmaraton. Samværret med børnebørnene prioriteres højt. De har 9 af slagsen, som Bent skriver. Ingen af dem vil gå Landbrugsvejen, men det har han det fint med. Glæder sig over, de er ihærdige – hver på deres felt – og klarer sig godt.

Bent har lidt kontakt til Erik Andersen og fik i sommer også en god snak med Egon Henningsen over en kop øl. Sluttelig beder Bent mig hilse hele holdet. Dette være hermed gjort.

Og nu til noget helt andet:

Med den ret høje alder, vi efterhånden har opnået, oplever vi også frafald blandt vore jævnaldrende i familie- og vennekredsen. Vort hold går heller ikke ram forbi...!

Jacob Peter Nissen døde d. 31. dec. sidste år i en alder af 82 år. Det var Anders Lunden, der gjorde mig opmærksom på dødsfaldet. Anders havde god forbindelse til Jacob og snakkede med ham så sent som to dage før han døde meget pludseligt. Anders fortalte, Jacob før skoleopholdet var ansat i kostalden på avlsgården. Senere ernærede han sig med forskelligt og var i mange år mælkekmand med kørsel fra først Rinke næs Andelsmejeri, senere Kruså Mejeri.

Anders var chokeret over Jacobs pludselige død. Under samtalen to dage før, havde Jacob givet udtryk for, han havde det godt!

Man må sande: "Ingen kender dagen, før solen går ned"...!

Kresten Bonefeld døde d. 6. maj og blev bisat fra Ulkebøl Kirke d. 10. maj.

Vi sang bl.a. "Du gav mig o Herre en lod af din jord". I sin tale kom præsten så fint ind på, at det ikke blev Krestens "fædrene jord", han kom til at drive som sit livsværk, idet hans fødehjem på Vestermark ved Sønderborg i 1979 blev eksproprieret i forbindelse med bygningen af den nye Allsundbro. Hele ejendom-

men blev dengang fjernet. Den lå der, hvor Vestermark krydser omfartsvejen med en bro. Allerede under vort skoleophold "spøgte" den nye bro over Alsund. Jeg husker, Kresten sagde: "Mine forældre håber, projektet ligger langt ud i fremtiden. Jeg håber, afgørelsen kommer snart, så jeg ved, hvad jeg skal indstille mig på fremover!"

Kresten og Mimi drev gården frem til 1979, hvor de købte jorden (70 hektar) til Krestens kusine Sofie Rasmussens gård i Ulkebøldam og byggede en helt ny gård ved Tvedmark 5. Kresten blev ramt af sygdommen sclerose, men kæmpede i mange år indædt mod den. Fortsatte med at drive gården – uden besætning, men med markbruget helt frem til 2006, hvor han formelig blev lænket til sin kørestol...!

Helmer Sander-Larsen, som jeg har kontaktet ang. mindeordene her, sendte mig en mail og skriver: "Kresten var en god nabo. Jeg startede med at forpagte jorden og laden fra 2006. Da kunne han ikke mere komme op i traktoren. Min søn Jacob har siden fortsat forpagtningen. Kresten var altid god at besøge. Vi fik megen god snak sammen, og han var frisk og klar i hovedet til det sidste. Han og Mimi var næsten hvert år med scleroseforeningen på udflugt til udlandet. Det nød de meget"...!

TAK til Helmer for hjælpen!

I årets løb er jeg stødt på flere fra vort hold. Landbrugets Seniorklub – "Åabenraa Senior" – afholder hvert år i marts måned en Højskoleledag på netop Gråsten Landbrugsskole. Her mødte jeg Hans Krag, Hans Hansen, Hans Andresen, Anders Lunden og Helmer Sander-Larsen. Ikke underligt, mindedes vi vort ophold på skolen, og alle bad mig hilse holdet.

D. 25. juni var Kirsten og jeg til translokation på Aabenraa Statsskole, hvor vort barnebarn Julie blev student. Ved festen mødte jeg Jens Chr. Jessen, der også havde et barnebarn blandt de nye studenter. Han bad mig hilse holdet.

Sluttelig: Vi må konstatere: Med fremskreden alder følger også – for nogles vedkommende – helbredsmæssige problemer. Dette har

også ramt Jørgen Nissen, der i sommer blev alvorligt syg. Jørgen bor nu på Dalsmark Plejehjem i Rinkenæs. Når jeg besøger ham, fornemmer jeg hans glæde ved at "høre nyt udefra". Hans kone Johanne er min kusine. Hun bad mig forleden (15. okt.) hilse holdet.

Jeg ønsker alle en Glæderig Julefest og et Godt Nytår 2020.

Holger

Årgang 1962-63

Redaktør: Jes Lassen
Bygbjergvej 19 A, Felsted
6200 Aabenraa

Ingen indberetning i år.

Årgang 1963-64

Redaktør: Vagn Hammer
Plutovej 16, 8370 Hadsten
E-mail: hammers@privat.dk

Kære gamle Gråstenkammerater.

Ja, så er endnu et år gået, hvorefter der så er tid til eftertanke. Og der er nok at tage fat på!

Vi har haft et valg, der bragte en ny regering til magten. Vi har haft et formandsopgør, der ryddede forsiderne hos alle medier. Vi har taget hul på en klimadebat, der i betænkelig grad har fordrejet hovedet på magtfulde politikere, -jo, der er nok at tage fat på.

Hvad angår den nye regering, så har den et "forståelsespapir" sammen med 3 andre partier. Mon det er at betragte som elastik i termål? Udspillet synes, ud fra et liberalt synspunkt at være betænkeligt med bl.a. ønsket om øget beskatning ved generationsskifte og arv.

Og så til klimaet. Her er der virkelig gået selvsving i forslagene til reduktion af CO²-udledningen. I disse dage, hvor jeg skriver dette indlæg, er der kommet et udspil fra Det Radikale Venstre, at 1/3 af Danmarks landbrugsjord skal tages ud af drift. Hallo, hvad tænker de på!

I klimadebatten er der udelukkende taget udgangspunkt i FN's klimapanel. De forskere,

der har en anden indgangsvinkel til problemstillingen, er der ingen, der gider høre på. Det er ærgerligt for den objektive oplysning om klimaet er selvfølgelig vigtig i en debat. Vores nye klimaminister Dan Jørgensen er nærmest en despot, der nødvendigvis må have noget modspil ellers koger han helt over med sine egne "gode" forslag. Nå, nok med det.

Først i juni var vi indbudt til 55 års jubilæums-sammenkomst på GL. Her mødte vi 13 gamle elever frem og jeg fik noteret mig lidt om hver enkelt, som jeg bringer her:

Niels Carl Andersen, Store Landevej 76, 5592 Ejby, har bortforpagtet jorden, så nu har han tid til at deltage i krolfturneringer, hvor han har dommerlicens. Han har gennem nogen tid skrevet frem og tilbage med myndighederne om at få tilladelse til at fjerne det gamle stuehus. Det er lykkedes for ham, så han har nu fået bygget et nyt stuehus.

Svend Aage Frandsen, Tingholm 32, Guderup, 6430 Nordborg, solgte gården i år 2000, så han fører en rolig tilværelse med lidt motion gennem deltagelse i bl.a. seniordans.

Christen Jessen, Gammeldam 41, 6430 Nordborg, har overdraget gården m.m. til sønnerne, der driver den med smågriseproduktion. De passer 650 ha, hvoraf de 200 er forpagtet.

Thomas Hansen, Solvang 12 B, Vester Sottrup, 6400 Sønderborg har solgt ejendommen og er flyttet til V. Sottrup.

Peter Karlskov, Vejlevej 44, 7182 Bredsten, har lejet det meste af jorden ud, men har stadig 20 Limousine-moderdyr. Han har stadig ca. 10 ha skov, hvoraf tilvæksten går til flis. Desuden skal der være tid til jagt.

Kjeld Martensen, Kelstrup Bygade 19, 6100 Haderslev, fik efter en periode som forpagter af sit fødehjem ansættelse ved postvæsenet. Herefter job ved Haderslev Kommunes vejvæsen, hvor han var i 10 år. Helbredet er ikke hvad det har været, idet hjerneblødning og blodpropper og på det sidste nyresvigt, som behandles ved hjemmedialyse, har sat stop for aktiviteterne.

Jørgen Matthiesen, Mørkjær 9, 6372 Bylderup Bov, var mælketankvognschauffør i en årrække og han sluttede sit aktive virke som gravermedhjælper.

Marie og Bent Platz, Ribevej 23, Bobøl, 6683 Føvling, har haft et mindre landbrug, hvorfra de i mange år har kørt en anlægsgartnerivirksomhed, der pr. 1. januar 2019 er droslet ned. Der er dog stadigvæk lidt gang i forretningen.

▲ Peder Damgaard og Årgang 1963-64

Niels Ravn, Vester Nebelvej 3, 6040 Egtved, har lejet jorden ud og han går nu til hånde på landbrugsmuseet i Kolding

Henry Thomsen, Erantisvej 3, 6650 Brørup, drev i en årrække ejendommen, hvorefter han blev pedel på Ladelund Landbrugsskole frem til 1999. Herefter var han på Steins Laboratorium frem til pensionsalderen. Han blev alene for få år siden og fritiden bruger han på krolf samt som frivillig i Røde Kors-butikken.

Ole Thomsen, Frydsvej 26, 6040 Egtved, fik i 2013 nyt knæ, så han igen kan deltage i fritidsaktiviteter som krolf og petanque.

Peter Christiansen, Todsboelvej 27, 6360 Tinglev, solgte køerne for 13 år siden. Jorden og bygninger samt gylletanken er lejet ud, så han har haft tid til at få sat nye reservedele i kroppen og det går fint.

Grethe & Peter Hansen fra New Zealand: mail grethe@primowireless.co.nz skriver:

Kære Kammerater.

Lidt nyt fra New Zealand. Efter en ny hofte føler jeg mig næsten som ny igen. Lige bortset fra gigten. Men så må man jo lige tænke på, at den næste fødselsdag siger 80 år gammel.

Trods alderen arbejder jeg stadigvæk fuldtid på farmen, da jeg jo elsker at arbejde med mine 5 får- og kreaturhunde. Mit arbejde består i at flytte får og kreaturer rundt i de 300 marker. I vinter-tiden bliver kreaturerne flyttet hver anden dag til nyt stribegræsning. Der er i øjeblikket 1940 kreaturer på farmen, men det varierer i løbet af sommeren, efter som græsset gror.

Technogræsning på 85 ha. Kun afgræsning. Et nyt system vi er i gang med på andet år:

Vinter - Tyre vinteren 440 kg pr tyr. 1/4 mark giver 80 dage rotation. 3 - 4 tyre pr. ha 1496 kg pr. ha.

Forår - 1/2 mark giver 40 dage rotation op til 2.8 kg. 10 marker pr. flok.

Sommer - 1 mark giver 20 dage rotation. 5 - 6 ha pr. flok.

Efterår - 1/2 mark giver 40 dage rotation. 5 - 6 ha pr. mark er 2 dages ration. Tilvækst 7 kg pr dag.

Det er kun tyrene, der skal slagtes, der er på Techno plus 52 wagyu-kvier, som vi gør forsøg med. De er på kontrakt og bliver sendt til Japan. Hvad fårene angår, så kan ulden ikke betale for klippingen mere, derfor har vi i år købt nye væddere af Wiltshire-racen, som selv taber ulden. Til alt held er lammekødet bedre betalt end nogensinde før. 1640 moderfår er næsten færdig med at læmme. Vi har haft godt vejr, mens læmningen stod på, så jeg håber på en god overlevelseshæfte. I oktober starter 340 åringers deres læmning. Vi håber på 2500 lam i alt.

Skovbruget - Vi bliver ved med at udvide skovbruget og har i år plantet 59 ha mere, hvilket bringer det totale areal op på 134 ha. Rotationsen er 30 år. Vi planter kun på det meget stejle land, hvor skovbruget betaler sig bedre end landbrug. En stor bonus, som er noget nyt, er Carbon Credit på 24 dollars pr. ton. 600 dollars pr. ha pr. år i gennemsnit betalt af staten. Træerne bliver plantet i rækker af 2 meter afstand og 6 meter mellem rækkerne.

Efter 3 år afgrænes de op til 2 meter. År 5 op til 4 meter og sidste afgrening år 7. Afgreningen betyder at den nederste kvæle kan bruges til knastfrit finer. År 9 tynder man skoven ned til ca. 8 x 8 meter eftersom hvor de bedste træer gror. Grunden til at plante så mange træer er for skygge, så de kun får lidt lys, og derfor gror der kun små grene på de 2 øverste 6 meter kvæler, som så kan bruges til byggeri. De fleste kvæler bliver exporteret til Kina.

Det siges i NZ, at du skal udvide din bedrift, hvis du vil blive ved landbruget. Derfor har vi lige overtaget en nedlagt malkefarm på 80 ha, som skal lejes ud. Og senere måske udstykses som lystejendomme.

God arbejdslyst. Hilsen fra Hans Peter.

På jubilæumssammenkomsten i juni blev jeg orienteret om, at 3 medlemmer af elevforeningen, Holger Asmussen, Jørgen Jørgensen og Hans O. Petersen ikke var blandt os mere.

Her i Hadsten er alt ved det gamle. Jeg er stadig medlem af den lokale Lions Club, hvor vi tilrettelægger aktiviteter, der gerne skulle generere et overskud, som vi bruger på værdigt trængende foreninger/institutioner både na-

tionalt og internationalt. Jeg er også i bestyrelsen for Østjysk Hjemstavnsforening, der hvert år udgiver et lokalhistorisk tidsskrift. Og så har vi jo hus og have samt sommerhus i Thy og børnebørn i Haderslev og København, så det kniber med at få tiden til at slå til.

Husk lige at sende jeres mailadresse til mig. Det letter kommunikationen med jer. Min mailadresse er: hammers@privat.dk

*De bedste hilsner fra
Vagn Hammer*

Årgang 1964-65

Redaktør: Hans Rehhoff Thomsen
Tranehusene 49, 2620 Albertslund
E-mail: hans.rehhoff.thomsen@gmail.com

Søren Bent Laustsen, Engdraget 10, Filskov, 7200 Grindsted.

Red.: Søren ringede en formiddag i oktober, og jeg fik lov til at interviewe ham lidt. Da det var længe siden, vi havde hørt nyt fra Søren, gik vi noget tilbage i tiden.

Søren overtog sin fødegård i 1968. Ejendommen var på 32 ha. og blev drevet som et alsidigt landbrug med såvel kreaturer som grise. Grisene blev dog ret hurtigt sat ud, og han fortsatte så med malkekvæg indtil 1987, hvor køerne også blev sat ud. Lidt fedekreaturer var der dog fortsat på gården.

Søren drev sit landbrug i ca 20 år. Herefter blev jorden bortforpagtet, men han og Sonja blev boende på gården indtil 2001, hvor ejendommen så blev solgt, og han og Sonja flyttede til Filskov, hvor de stadigvæk bor.

Da Søren stoppede som praktisk landmand, fik han arbejde som gartner i Legoland, et hverv han ligeledes bestred i 20 år, indtil han gik på pension.

Helbredsmæssigt har han - trods lidt gigt - det godt.

Han og Sonja har haft guldbryllup. De har tre voksne børn i alderen 47-50 år, og børnebørn er der nu 8 af i alderen 6-19 år.

Af beskæftigelse uden for sit hovederhverv nævnte Søren, at han i 30 år havde haft et job som kasserer i Viadukthallen i Filskov. Frivilligt arbejde bliver det også til på plejehjemmet i Filskov, både for ham og for Sonja.

Søren Bent Laustsens svoger, **Aage Mortensen**, som også var årgang 64/65, er desværre ikke længere iblandt os.

Aages kone telefonerede til mig og fortalte, at Aage var afdødt ved døden den 10. november 2018. Han led desværre i de senere år af Alzheimer. De nåede at fejre guldbryllup, hvor hele familien var samlet og, hvor de alle kunne tage afsked med Aage, der på det tidspunkt var for svag til selv at deltage i det hele.

Vi ærer her Aage Mortensen minde.

Bent Zachariassen, Skovhøj 47, Høruphav, 6470 Sydals har sendt følgende indlæg:

"Her fra Høruphav sender vi en hilsen til alle fra årgang 64/65. Synes ikke, det er længe siden, jeg skrev sidst, men der er allerede gået 5 år.

Så jeg tager et tilbageblik:

For 4 år siden var vi med Adventure Holidays på en 18 dages tur til Canada, et fantastisk, naturskønt land at rejse i. Et par måneder senere havde vi hele familien - 8 børnebørn fra 5-15 år plus 8 voksne med til Gran Canaria - en skøn, skøn oplevelse med "all inklusive". Et kæmpe vandland med 17 vandrutsjebaner i alle sværhedsgrader. Det var stort - i november måned - med 20-29 graders celcius.

Vort ældste barnebarn blev student i sommer, og jeg fik æren af at give ham huen på. Til november skal han være skiinstruktør i Østvig.

I november 2018 fejrede vi guldbryllup med 50 morgenfriske gæster og 94 om aftenen. Det er en stor dag, som man glæder sig over i lang tid - det er ikke alle forundt.

Siden opholdet på Rødning Højskole har jeg været med i en vandrebog, og vi samles på skift hvert år - 21 ialt. 14 var med til festen. Samme år fejrede et andet par "guldet." Her mødte 20 - det er fantastisk efter 55 år - meget hyggeligt.

Vi har rejst og oplevet meget på langdistancerne, men 10 timer i fly er ikke os mere. Vi nyder naturen omkring os hver dag, går til håndene, hvor der er brug for det, har jo to børn plus 5 børnebørn, som bor indenfor 4 km. Det trives vi fint med her i Høruphav på femtende år.

Hans Jørn, der overtog gården, er stadig erhvervsrådgiver i banken, men driver selv jorden. Det nyder han.

Alderen begynder at trykke, der kommer skavanker, fik for 5 år siden en operation i venstre hånd (er venstrehåndet) - et meget lille indgreb, men en polsk læge har næsten ødelagt hånden. Derimod fik jeg en ny hoftelige efter guldbrylluppet, det går fint. Vi går til gymnastik, kegling, er med til møder, landboudflugter i seniorklubben. Fredag formiddag er jeg med en bus og hjælper de gamle med at handle ind.

Jeg har 4 høns, og for 4 år siden fik Marie en sort mellempuddel-hund. Det er rigtig godt. Vi kommer ud og får motion, snakker med folk. Det har været et godt valg, der er altid en, der venter på os.

Rigtig god jul og godt nytår til alle.

Mange hilsner fra Bent."

Peter Møller, Mølletofte 6, Svenstrup, 6430 Nordborg

Red.: Jeg besøgte hans fødegård, i Himmark, men der bor han ikke mere. jeg talte med svigerdatteren, som fortalte, at Peter kommer tit på gården, og i dag havde han været der for at male vinduer. Hans ejendom har fået en total renovation, og både stuehus og udbygninger fremstår meget flot.

Jeg fandt Peter på Mølletofte, hvor han stod og ventede på TV2, der skulle vises ned til Himmark Strand, hvor der netop var meldt om et udslip af den kræftfremkaldende vinylchlorid og, hvor beredskabet er skærpet fra advarsel mod badning til regulært forbud. Peter fik mit introduktionsbrev og lovede at skrive lidt til årsskiftet, og han har været så venlig at sende følgende:

"Kære holdkammerater!

Næsten 55 år er gået, og for de fleste af os er der sket en del, siden vi forlod landbrugssko-

len. Personlig er jeg ikke den, der har været flittig til at bakke elevmøderne op.

Efter 46 år som aktiv landmand på min fødegård i Himmark, som jeg overtog i 1972, blev der i 2018 lavet et generationsskifte med vor søn.

Et generationsskifte kræver mange overvejelser og forberedelser og så først og fremmest "være klar til det!" Det har nok været hæmskoen for mit vedkommende. Efter at have sluppet tøjljerne, fik vi købt et dejligt hus i udkanten af Svenstrup med udsigt til skov og hav - dog ikke længere fra gården, end at jeg kan give en hånd med, når det kræves.

Ellers er planerne, at leve vores "aftægtsår" på dette sted, hvor vi kan få tid til at dyrke vores interesser og nyde roen, uden at skulle tænke på alt det, det fører med sig at drive en gård.

Jeg håber vi ses til elevmødet, 55-års jubilæet på landbrugsskolen.

Hilsen fra Peter Møller, Mølletofte 6 i Svenstrup på Als."

Arne Vehl, Østkystvej 105, Tandsryd, 6470 Sydals

Red.: Så gik turen til Tandsryd, hvor jeg fandt Arne i gang med at klippe græs på sin motoriserede plæneklipper. Han var let genkendelig, sportstrænet, men han har også spillet håndbold, indtil han fyldte 62 år! Han kan ikke huske, hvor mange mål han har scoret, men det var mange og ofte som topscorer! Vi fik en rigtig god snak til en kølig øl. Det vil føre for langt at referere hele samtalen, men her er et resumé:

Arne overtog sit fødehjem i 1973. Ejendommen var på 42 ha., og den blev alene drevet med fedesvin. Malkekøerne var sat ud i 1968. I de følgende år blev der købt jord til, så den var på godt 67 ha, da sønnen Claus overtog ejendommen i 2005.

Svinestalden blev renoveret og moderniseret i 1992. Byggefirmaet, som Arne benyttede, ejedes forøvrigt af en anden fra vor årgang, nemlig **Hans Ejner Hansen, Dybbøl**, som I sikkert husker.

Claus købte allerede året efter - i 2006 - ejendommen nummer to beliggende i Ertebjerg, hvor

han bor idag. Den var ligeledes på godt 67 ha, så det samlede jordtilliggende ligger på 135 ha. Husdyrproduktionen består af 300 søer, og de feder selv alle grisene, dels i egne - og dels i lejede stalde. Der har undervejs været tilforpagtet en hel del jord, men det er noget mindre i dag.

Arne og Tove bor i et skønt parcelhus, som oprindelig er bygget i 1969 men derefter gennemmoderniseret overalt i 2005-06. Huset ligger med fri udsigt over Lillebælt, og i klart vejr kan de se Brejninge Kirke på Tåsinge.

Som andre gode alsingere har Arne en lidenskab. Han spiller naturligvis skat - og nu som pensionist gerne flere gange om ugen. Han er med i skatklubben i Guderup på Midtals, hvor der møder 20-30 medspillere/modspillere hver onsdag. Her træffer Arne også andre fra vor årgang, nemlig **Hans Jørgen Thomsen**, Elstrupskov og **Hans Good**, Stevning.

Red.: Hvis nogen undrer sig over, at jeg har stavet Arnes efternavn med V og ikke med W, så er det, fordi Arne selv bruger V. Der er en historie bag dette, som stammer fra Arnes bedstefar, men den skal han selv fortælle jer, når I møder ham. Den er meget aktuel og rammende netop nu, hvor vi nærmer os 100-året for genforeningen.

Harry Beyer, Fribjerg 34, 6430 Nordborg skriver:

“Hej allesammen.

Lige en lille hilsen fra det nordalsiske. Vi har nydt tilværelsen som pensionister siden 2005, hvor vi solgte gården til vores yngste datter og svigersøn. Jeg hjalp de første år med at passe jorden. I dag er jorden bortforpagtet, og staldene står tomme.

Da vi solgte gården, flyttede vi til Nordborg. Vi nyder dagene med at spille golf, hvor vi er på ture både i ind- og udland. Udover golfture i udlandet har vi været på ture til New Zealand og Canada. I New Zealand fik vi set, hvor 3 af vores 4 piger har arbejdet, mens de var på udlandsrejse, hvilket var meget spændende. I Canada var vi på kørselvferie med en af vores piger, hendes mand og børn. Derudover

hjælper vi med at passe vores børnebørn. En hilsen til jer alle fra Harry og Thyra Beyer.”

Red.: Jeg har hørt i min øresnegl, at flere af børnebørnene skal hjem til mormors frikadeller en gang om ugen! Og så kan jeg tilføje, at Harry og Thyra spiller glimrende golf. Når der er tid, tager de en tur på banen i Nordborg hver morgen. Og de er som regel de første på banen!

Hans Good, Midtvej 1, Stevning, 6430 Nordborg

Red.: Da Hans ikke har været særlig flittig til at indberette nyt, aflagde jeg ham et uventet besøg, hvor han var travlt beskæftiget i gårdbutikken, men han havde da tid til en lille snak, og da vi først kom i gang kunne vi såmænd have snakket hele dagen.

Hans' fødegård er, som nævnt, i dag også blevet en gårdbutik. Da Hans overtog gården var den på under 20 ha. I dag har de over 100 ha, men kun med planteavl og så gårdbutik. Af husdyr har man idag æglæggende høner til gårdbutikken. Køerne blev solgt ret hurtigt efter overtagelsen af gården, og senere forsvandt grisene også.

Gården er overtaget af sønnen, og Hans er som de fleste af vor årgang flyttet i parcelhus på anden adresse i Stevning. Men han er flittig til at assistere i gårdbutikken sammen med sin hustru, som forøvrigt er kusine til **Jørgen Hansen**, Fole - endnu en fra vort hold på Gråsten Landbrugsskole. Ja, verden er lille!

Og som det fremgår tidligere i denne indberetning, holder Hans også meget af at spille skat.

Red.: Man bliver helt misundelig, for her på "Djævleøen" er der ingen der spiller skat, så jeg må nøjes med at spille mod computeren, og det er jo ikke det samme!

Af udsendte spørgeskemaer kom der et kort svar tilbage fra adressen, hvor Jens G. Iversen bor eller har boet. Heraf fremgik det, at gården var solgt, og at de sammenlagte ejendomme blev drevet som planteavlsbrug.

Red.: Det var så alt for denne gang. Jeg håber, vi er mange fra årgangen, som dukker op til jubilæet til sommer. Det vil være en hjælp for vor

kommunikation, hvis de af jer, der har en mailadresse, sender den til mig. Det med breve og porto virker ikke rigtig mere. I må også gerne bruge mobiltelefonen.

Til slut en varm hilsen med glædelig jul og godt nytår til alle her fra Albertslund.

Hans Rehhoff Thomsen

Årgang 1965-66

Redaktør: Folmer Troelsen
Bredstedlundvej 17, 7182 Bredsten
E-mail: troelsen@trampoliner.dk
Mobil 30700262

Kære "gamle" knægte. I år efterlyste jeg indlæg krydret med positive landmandsoplevelser og erfaringer. Uden mobilen og PC'n er man nærmest fortabt, og her vil jeg på at "links" noget til Jer, det vil sige det betyder at lege, hvor man kan hoppe fra et felt til et andet.

I gamle dage hed det vist at "hinke".

Med hilsen fra Jeres "gamle" redaktør
Folmer

Bent Søndergaard Jensen, "Ladegaard", Loftlundvej 14, Givskud, 7223 Give bsj@ladegaard@live.dk

1. nov. 2019 har jeg været selvstændig landmand i 50 år, og har ingen planer om at stoppe så længe fysikken er i top. Har dog omlagt sædskiftet sådan, at bygmarken bliver lagt ud med kløvergræs og taget som helsæd med efterfølgende slet sidst i september. Derefter ligger markerne i 2 år og alt bliver solgt på roden til en fast pris, endvidere har jeg en havre- og en spisekartoffel mark. Hvor heldig kan man være, de sidste kom op den 26. sept. Avlen består af Sava, Bintje, King Edward og Asparges af fin kvalitet.

Sidste års tørkehøst var jo ikke så god. Det vil sige, der går fem år mellem der er kartofler i markerne. At pløje græsset ned hver andet år på vore sandede tynde jorder her er af det gode. Hovedparten af kartoflerne sælges via gårdbutikken og til faste "torve" kunder, så

der er mange Århusianere der køber mine kartofler på stadepladserne på Ingerslev Boulevard i Århus. Overskudskartoflerne afsættes til Flønsted Food Group.

Så hverdagen går med at passe min fødegård "Ladegaard" på 22 ha, hvoraf de 3,5 ha er kartofler, så jeg er en "gør det selv" landmand, og bruger gerne udtryk om mig selv som "A bonderøv". Her i oktober har jeg besøg af min familie fra New Zealand med deres to børn, med alt positivt det indebærer.

Hilsen til alle fra holdet 65-66 fra æ bonderøv.

Erik Melgaard, Østergårdsvej 2. 6534 Ager-skov. Mobil 60496687, e-mail: anni.white@yahoo.dk

Kære "gamle" 1965-66 elever.
Jeg bor stadigvæk på fødegården, som jeg næsten har gjort hele mit liv.

Midt i nullerne solgte jeg gården til min ældste søn Marius, hvorefter jeg var forpagter indtil 2009. Derefter blev jord og kyllinghuse forpagtet ud til anden side. Marius havde ikke lyst til at bo på gården, så vi blev gerne boende.

Når man som jeg kan huske mere end 70 år tilbage, er der sket en kolossal udvikling inden for det danske landbrug. I 1950 var der over 200.000 landbrug og i dag er der under 10.000 heltidslandbrug. Ser jeg mod syd, ser jeg en veldrevet kvæggård, som har udviklet sig gennem de seneste år. Landmanden har til dato opkøbt 20 landbrug, hvor jorden ligger fint samlet. Alle disse landbrug havde malkekøer med mere i 1950. Han har ryddet læhegn og plantet nye, så han har en rationel drift. Landbrug nummer 21 er til salg, men er uinteressant, fordi der ligger et fredet jorddige tværs gennem marken.

Ser man mod øst, var der en landsby 3 km herfra med mejeri, skole, 2 købmænd, 1 bager, foderstofforretning, 2 smede og 3 vognmandsforretninger, som alle er nedlagt. Erhvervsvirksomheder, skole og de fleste huse forfalder. Man kan undre sig over at kommunen, i selvsamme landby for ca. 10 år siden, valgte at kloakere landsbyen og pumpe spildevand 6 km væk!!!

I 1989 var der en jordfordeling i landsbyen, da kæmpede landmændene om jorden og kunne ikke få nok, nu er mange af disse ejendomme blevet solgt eller tvangssolgt. I dag er der ikke rift om jorden mere.

Med de under 10.000 heltidsbrug, der er i dag, er for mig at se langt fra slut med den udvikling. I halvfemserne var jeg i bestyrelsen i landboforeningen, hvor vi havde planer om at fusionere med stort set hele Sønderjylland, men de blev kun til sammenslutningen af 4 foreninger, da vi ikke kunne blive enige om placeringen af rådgivningshuset.

I dag er der stadigvæk 4 rådgivningscentre i Sønderjylland: Den Nordslesvigske Landboforening, Landbrugsrådgivning Syd (Husmandsforeningen) Sønderjysk Landboforening og Landbo Syd. Fremtidens landmænd stiller store krav til rådgivningen, og selv om alle disse foreninger slog sig sammen, kan det efter min mening stadigvæk knibe med den brede ekspertise.

Jeg ser stadigvæk vores elevkammerat Oskar Christensen, der bor i Californien. Han og hans kone Martha kommer på besøg næsten hvert år. Efter han er blevet pensionist, rejser

de endnu mere. Han fejrede sin 80 års fødselsdag i Danmark i august. Vi har også besøgt dem derovre, hvor Oskar og jeg tog en tur op langs Vestkysten for at besøge landmænd med danske aner. En meget interessant tur.

En glædelig jul og et godt nytår.

Årgang 1966-67

**Redaktør: Kristian Andersen, Vindevej 59,
7800 Skive
kristian.andersen@fiberpost.dk
Tlf. 5328 8887**

Hermed nyt fra gamle elever fra årgang 1966/67. Af de udsendte opfordringer har jeg fået 1 tilbagemelding.

Nicolai D. Kraack skriver:

Hej til alle fra årgang 1966/67.

Efter at have drevet landbrug på Solbækgård i Flovt i godt 50 år med slagtesvineproduktion, solgte vi landbruget. Det lykkedes desværre ikke at få solgt til det unge par, der var interesseret i at drive det videre. At det mislykkes, skyldes nok en kombination af, at 50%

af produktionsapparatet var nedslidt, og at bankerne forlanger helt op til 20% i egenkapital. Der er solgt yderligere 4 ejendomme i år i det gamle Øsby sogn, alle til sammenlægning med anden ejendom. Det er udviklingen siger man. Så nu er jeg blevet pensionist og flyttet i parcelhus på Øsby Stadionvej 81.

Efter salget mistede jeg min kone Karin til kræften. Vi nåede at holde guldbryllup i januar 2018. For at holde mig lidt i gang, lejede jeg mig ind i en del af det gamle smedeværksted i Øsby, hvor jeg har min traktor m.m. stående. Jeg slår græs og reparerer grusvej for grundejerforeninger og ubebyggede sommerhusgrunde. Og er der nogen der skal have lidt svejset, eller skruet sammen, så klarer jeg også det.

Det ekstra hus, der hørte til gården, fik vi ikke solgt med, og så har jeg også et sommerhus på Raade Strandpark, som jeg lejer ud. Det giver også en del arbejde. Jeg har 3 børn og 8 børnebørn. Den ældste Peder er gift med Krestina, de er begge lærere, og bor på Broager sammen med deres 3 børn. Marianne arbejder i Sydbank og er gift med Cliff, der er flymekaniker. De har også 3 børn og bor i Haderslev. Og så er der Vibeke, som bor i Marstrup med hendes 2 børn. Hun arbejder nu som børnehavepædagog i Fjelstrup.

Det var alt for denne gang, kommer I på egen, så kig bare ind!

Hilsen fra *Nicolai D. Kraack*, Øsby Stadionvej 81, 6100 Haderslev.

Red.:

For mit eget vedkommende kan jeg kort bette følgende:

Efter godt 41 år med planteforædling gik jeg på pension d. 1. jan. 2011. Vi købte et hus her i Skive efter at have boet i tjenestebolig i næsten alle årene. Vi havde købt et hus i Børkop, men måtte flytte med arbejdet efter kun 1 år. Huset har siden været lejet ud indtil for 4 år siden, hvor det blev solgt.

Jeg håbede så at få nogle gode år som pensionist, men efter 4 måneder slog lynet ned 1. gang. Jeg blev ramt af muskelgigt, som senere gik over til leddegigt. Og for 1 års tid

siden måtte jeg have lavet et par omkørsler ved hjertet. Men takket være medicin og lægerne, så går det ret godt. Konen har også sit at døjes med. Vi fejrede vores guldbryllup i august i år. Vore 2 børn med hver 2 børnebørn bor henholdsvis ved Odense og Helsinki. Så vi har dem ikke tæt på. Datteren er ansat ved Fredericia Kommune og sønnen ved Nokia i Finland.

Til sidst ønskes I alle en glædelig jul og et godt nytår.

Jeres redaktør *Kristian Andersen*.

Årgang 1967-68

Redaktør: Hans Ejnar Lassen
Stubbegårdsvej 18, 3250 Gilleleje

Ingen indberetning i år.

Årgang 1968-69

Redaktør: Hans Clausen Kock,
Kornbæk 5, Fynshav, 6440 Augustenborg
E-mail: ruthoghans@bbsyd.dk
Mobil 5174 4406.

Kære kammerater

I december meddelte Henrik, at han af helbredsmæssige grunde ikke ville fortsætte som redaktør. Forskellige gode forslag var fremme indtil min gode ven Bent Høgedal på en charmerende måde foreslog mig. Kammeraterne kendte ikke ordet nej, og så skal man jo vælge sine kampe. Men en ting er sikkert, Henrik har været en fantastisk redaktør, der har forstået at holde sammen på holdet, med sine altid inspirerende bemærkninger. Hele holdet siger dig mange tak for din store indsats, og vi håber, at dit helbred må arte sig og gå din vej.

Vi havde en rigtig god jubilæumsdag, hvor vi igen viste sammenhold med 35 tilmeldte – over dobbelt så mange som de efterfølgende hold. Vi hørte om en skole, der er på toppen med både undervisning og praktisk landbrug. Før middagen var vi samlet i foredragssalen, hvor Anton Mortensen ledte sla-

gets gang, hvor vi kort fortalte om familie og "fritidsinteresser". Under middagen fortalte Anton om udviklingen over tid, og at der på vores hold – lettere overdrevet – spillede halvdelen golf, og at den anden halvdel ikke var blevet gift. Han mente også, at det var den årgang, som havde svært ved at få pengene brugt. Min observans er, at os, der havde partoutkort til spritbåden, er blevet gift. Det med pengene ved jeg ikke hvor han har fra.

Jeg har i år sendt ud til 15 kammerater, og jeg har fået 5 tilbage, et telefonopkald og mig selv, og tak for det.

Bent Høgedal:

Hej med Jer. Dejligt at redaktøren er kommet op i omdrejninger. (Red: *Min gode ven Bent må også sande, at omdrejningerne går ned med alderen*). Der er ikke så meget at berette, da vi var samlet i sommer til en dejlig sammenkomst i Gråsten. Rart der var mødt så mange. Stor tak til dig Henrik som redaktør for vores årgang og velkommen til Hans.

Inger Bork:

Jeg var rigtig glad for at have været med til jubilæum på skolen, og hvor er den blevet stor og flot med aktiviteter. Dejligt at se.

Jeg håber, Henrik stadig har energi til at skrive kommentarer, som han plejer. (Red: *Henrik har lovet at skrive næste år.*) Det har altid været det første, der blev læst når årbogen kom, og tusind tak for det Henrik.

Min samlever døde for fem år siden. Vi havde lige købt stedet her og var ved at istandsætte det, så jeg har haft travlt med at lave det selv.

Jeg har den fornøjelse, at hans børnebørn holder fast i mig som mormor, så i foråret blev jeg "oldemor" til en dejlig dreng. Nu har jeg så fire børnebørn fra ti til toogtyve, så tiden flyver af sted.

Per bor på den anden side af Sorø, så vi ses og snakker sammen, det er rigtig rart. Jeg ved lb bor i Sorø, men jeg fik ikke kontakt med ham på skolen. Tænk på om vi igen skulle lave en navn/adresse/telefonnr. liste, som blev lavet, da vi sluttede på skolen. (Red: *God ide! Inger. Jeg prøver at sætte en liste op – engang.*)

Venlig hilsen *Inger Bork*

Troels Dall:

Vi har valgt at blive boende efter salg af den sidste jord, og bruger nu tiden i aktivitetscen-

▲ Anton og Årgang 1968-69, som havde 50 årsjubilæum.

ter og lidt småjobs. Jeg kører med aviser og reklamer nu på 10. år. Det giver lidt til at holde bil for. Med mellemrum besøger jeg Jørgen Agerley, Jens Matzen og Hans Jacobsen, der stadig driver landbrug. Per G. Nielsen og Claus Staugaard har jeg også kontakt med.

I marts mdr. 2020 har Lilian og jeg guldbryllup. Vi glæder os til at fejre dette med vore 3 børn og svigerbørn samt deres tilsammen 7 børnebørn.

Helbredet skranter lidt, men heldigvis ikke noget alvorligt.

Det var alt herfra, og vi ønsker alle en glædelig jul og et godt nytår.

MVH. Troels

Niels Hvidkjær:

Tak for sidst til vores jubilæum, det var en dejlig dag at mødes med så mange fra vores hold. Selvom vi ikke ligefrem er nogle årssunger mere, så var det dejligt at se og høre hvor aktive vi fra vores hold er. Det gode humør, som jeg mindes fra vores tid som elever på GL, var heldigvis i behold!

Anton Mortensens lille tale til os om dengang for 50 år siden og op til i dag, viser en udvikling, som kan gøre en helt forpustet, men som Gråsten Landbrugsskole har forstået at holde sig på forkant med!

For mit eget vedkommende, så er jeg helt ude af landbruget. Vi satte gården til salg for fire år siden, og købte hus her i Randers. Det tog lidt mere tid, end vi havde regnet med at sælge, men nu er det hele ved at være afsluttet. Men de forskellige instanser tager deres tid. Der gik 19 måneder fra køberne overtog til vi kunne sige slut.

Hvad bruger man så tiden på? Går til motion et par gange om ugen, kommer i marneforeningen hver tirsdag, er i skyttelav og sejklub. Er blevet valgt ind i flere bestyrelser (ulønnede), har ikke været hurtig nok til at komme af vejen! Men vil man nyde godt af klub og foreninger, skal man være villig til at yde en indsats.

Vi rejser et par gange om året, nyder at komme ud og se hvad der sker rundt omkring. Senest har vi været i Nordportugal på vinrejse. Madeira besøger vi mindst en gang om året.

Om sommeren sejler vi og kører Europa tyndt i vores gamle MG B. *(Red: Tror I har mere end 7 dage i ugen.)*

MVH. Niels Hvidkjær

Jørgen Ingemann:

Kære venner

Tak for gensyn i Gråsten, og tak til Hans Clausen Kock, fordi du vil overtage rollen som redaktør.

Det er altid en fornøjelse at være sammen og læse indlæg i årsskriftet. Desværre har vores årgang af forskellige årsager ikke haft indlæg de sidste år, men så er der jo mere at berette.

Vi bor stadig i Roerslev med bortforpagtet jord, ingen hund eller andre dyr. Ulla gik efter 30 år på Nordfyns Gymnasium på pension i 2016. Det var timet og tilrettelagt, så nu er hver dag vores egen. Ulla har bl.a. undervist vores tidligere landbrugsminister og nuværende klimaminister i kemi og er ikke begejstret. *(red: Da han blev landbrugsminister hørte jeg det første gang om morgenen kl. 6.00 i radioen. Den dag stod jeg ikke op).*

Vi er heldigvis stadig raske og rørige og har udnyttet vores nye frihed til at rejse. Vi har bl.a. været på planlagte vandreture i Rocky Mountains, Traumuntana-bjergene, Pyrenæerne, Dolomitterne og Himalaya.

Vi tilbringer også mere af vor tid i vores sommerhus i Rørvig og træder gerne til, hvis vores sønner med familie har behov for hjælp. Vores ældste søn Peter bor med sin pige i Sverige og har hus og firma WIP innovation i Barsebäck. Han rådgiver og sælger innovative løsninger til landbrug, biogas og miljøteknik. Anders bor i Sparkær med sin kone og to børn. Han er chef for logistikafdelingen på Skive Kaserne, og i gang med Master i militærstudier. Vores yngste Mads bor i Odense og læser til journalist. Han er i gang med et år på TV2Fyn, hvor han bl.a. laver reportager fra Fyn. Mads vil

✎ *Hans Clausen Kocks hus*

gerne overtage den fædrene gård, når han er færdig med sin uddannelse, og det glæder os.

Peter og Mads holder – som jeg – af at gå på jagt, og når der kommer jagt-invitation fra Sverige, er vi klar.

Det var lidt om hvad der sker hos os. Jeg vil slutte med at sige mange, mange tak til Henrik for hans store indsats med at holde os samlet gennem 50 år. Glæder mig til gensyn med Jer alle.

Mange hilsner fra *Jørgen Ingemann*

Chr. Bukbjerg ringede:

Chr. fortalte til jubilæet, at hans fornemste job var at holde kronvildtet væk fra majsmarkerne. Han havde nu fået hjælp fra uventet kant. De havde været så "heldige" at få besøg af et ulvepar med 6 hvalpe, og opgaven med at holde kronvildtet væk blev udført. Ulvene bliver fulgt på videoovervågning fra Århus Universitet. Foruden andre husdyr havde de også taget 3 shetlands-ponyer. Så helt populær er ulvene nu ikke. Chr., hvad med ulvejagt? Jeg tror du vil få opbakning fra mange af os. Vi vil følge med på nyhederne.

Det var hvad Chr. Bukbjerg fortalte.

Hans Clausen Kock:

Og hvad laver så jeg? Har lige fået et nyt job. Ja som redaktør for elevskriftet og jeg vil forsøge at løfte arven efter Henrik. Efter min prostatakræft har jeg engageret mig lidt i patientforeningen PROPA, og er næstformand i Region Syddjylland. Er også kommet med i Ældresagen. Er stadig med i elforsyningen – i dag som repræsentantskabsmedlem i den nye fusion, som hedder Norlys.

Vi fik landbruget solgt i 2015, og flyttede ind i vores nyrenoverede hus, som vi har arbejdet på i 11 år. Til vores lille landbrug er der 8 ha, som en maskinstation passer. Vi har stadig 2 sommerhuse, hvor udlejningen går fint. Prøver på at sælge det ene. Græsklipperen bliver brugt på 0,7 ha. Har lige haft elfiskeri i bækken, der løber lige forbi vores hus. Der blev på 26 m registreret 40 stk. ørredyngel og 6 ål. Dobbelt så mange som for 8 år siden. Så langt hen ad vejen får vi tiden til at gå herhjemme. Vi har haft ca. 360 gæster forbi for at se vores næsten nye hus, som vi også er lidt stolte af. Så når nogen kommer forbi, så er I velkomne. Hvis I vil være sikker på at finde os, så ring på 5174 4406.

I ønskes alle en god tid og en glædelig jul og et godt nytår.

Ruth og Hans Clausen Kock

Årgang 1969-70

Redaktør: Svend Michelsen
Gammelpøl 10, 6470 Sydals

Ingen indberetning i år.

Årgang 1970-71

Redaktør: Erik Koch Andersen
Kærvej 20, Besser, 8305 Tranebjerg
E-mail: eklandersen@gmail.com

Hej Alle

En hilsen til alle. Efter 12 år hos Give Stålspær er jeg gået på pension for 3 år siden. Vi har fået vores ejendom lavet om til natur med skov og vådområder (ca. 30 ha). Det er løvskov og der er vådområder med 9 søer af forskellig størrelser. Vi har fået en del mere vildt siden.

Jeg er stadig gift med Ellen. Vi har to børn. Birgit, som er restauratør på Samsø og har to piger og Niels, som har 1 pige og er elektriker.

Venlig hilsen
Jørgen Hougaard

Årgang 1971-72

**Redaktør: Hans Iversen, Vrangland-
gård Nørremark 18, 6400 Sønderborg**
vraglandgaard@mail.tele.dk

Ingen indberetning i år.

Årgang 1972-1973

Redaktør: Knud Erik Langhoff
Mariavej 9, 6091 Bjert
E-mail: knuderiklanghoff@gmail.com

Kære kammerater fra årgang 1972 / 1973.
I år er der indsamlet oplysninger fra Niels Møller, Christian Tychsen Petersen, Martin Østerby, Kresten Wrang og Carsten B. Jensen.

Niels Møller, Sjellerup: oplyser at han i 2012 solgte gården til den ældste datter og svigersøn, gården er nu bortforpagtet. Niels og

Anneli moderniserede i 2010 stuehuset, som de beholdt ved salget. Ved gården ligger det gamle aftægtshus, der efter salget blev til stuehus for bedriften.

I 2010 blev Anneli ramt af brystkræft, hun fik en vellykket behandling i Flensborg, hvorefter hun havde nogle gode år frem til 2016, hvor sygdommen kom igen. Anneli afgik ved døden i juli 2018.

Niels fortæller at han rent fysisk har det rigtig godt, men også at det er svært at blive alene. Børn, svigerbørn og børnebørn bor heldigvis tæt på.

Den ældste datter er pædagog og er bosiddende i Fynshav med mand og børn. Den yngste datter bor i Dybbøl sammen med mand og børn, hun arbejder som konsulent med børn, der har særligt behov.

Niels ordner selv husholdningen, går lidt på jagt og har stadigvæk heste og hund. Hestene bruges blandt andet ved diverse ringridninger i sommerhalvåret, og bliver motioneret af Niels på ugentlige rideture resten af året.

Han møder ind imellem Holger Hansen og Christian Hollænder.

Niels sender en hilsen til alle.

Christian Tychsen Petersen, Stenneskærvej Åbenrå: oplyser at han er fuldtidspensionist med hobbyejendom og 12 – 15 moderfår. Udbyttet er normalt ca. 1,7 lam pr. år pr. moderfår.

Udover at passe får holder Christian øje med kursudviklingen på aktier, fisker lidt med diverse garntyper fra Varnæs Vig. Som supplement til fiskeriet og aktieudbytterne bortforpagter han ca. 30 ha agerjord, tilhørende en ejendom der ikke blev solgt med, da de i 2008 solgte gården.

Da Kirsten og Christian i 2008 valgte at sælge gården, var det en bevidst strategi at sælge på toppen. Christian er ikke i tvivl om at de var heldige, men også at heldet skal hjælpes på vej.

Kirsten er fuldtids hjemmegående pensionist og arbejder på amatørbasis med keramik.

De to piger er godt i vej. Den ene er agronom, gift og bor sammen med mand og 4 børn i Gråsten, der er to piger og to drenge imellem 6 og 13 år. Den anden er sundhedsplejerske i Kolding kommune og bor i Kolding med mand og to piger på 8 og 10 år.

Christian oplyser, at han en årrække har boet nabo til Torben Eriksen, der nu har solgt ejendommen og flyttet til Sønderborg. Kirsten og Christian mødes ind imellem med Else og H.P. Steffensen.

Også en hilsen til alle fra Christian.

Martin Østerby, Assens: oplyser at gården, der er på 55 ha er bortforpagtet til grøntsags-producent, der dyrker mange forskellige grøntsager, blandt andet ærter, kål, majs, selleri og kartofler. På spørgsmålet om, hvor stor forpagtningsafgiften er, fik jeg intet svar.

Udover at passe de tre børnebørn og sin gamle mor på 98 år, går Martin lidt på jagt og fisker med garn i Lillebælt. Martin oplyser at efter Dan Gødnings fabrikken i Fredericia brændte, er der knap så mange fisk i garnene som der var tidligere.

Martin oplyser at både Kirsten og han nyder livet, ikke mindst ved at deres to børn, svigerbørn og børnebørn bor tæt på, og at der er dagligt i kontakt med børnebørnene.

Martin har ikke kontakt med andre fra holdet.

Der er ingen af børnene, der er landmænd, men selv ikke-landmænd kan jo godt bo på en gård.

En hilsen til alle fra Martin.

Carsten B. Jensen, Fårevejle: oplyser at han nu er næsten fuldtidspensionist, at han stadigvæk har en ugentlig arbejdsdag i Odsherreds Landboforening, hvor han var direktør i en lang årrække.

Der er tre sønner, der alle bor i nærheden. Alle ejer en mindre landbrugsejendom. De to af sønnerne driver sammen med Carsten 130 ha som fritids planteavls landbrug med hvede, byg og raps.

Derudover har de ca. 40 traktorer af mærket IH. Den ene af drengene er uddannet landbrugs-maskinsmed, og det er der godt brug for, når de lidt ældre modeller fra 1950 – 1970 skal renoveres. Carsten opfordrer alle, der har IH traktorer fra de årgange til at kontakte ham, han er måske køber.

Der er tre svigerdøtre og 7 børnebørn + en i vente.

Lizzie har været hjemmegående siden yngste søn kom til verden for 31 år siden.

Carsten har tidligere på det professionelle plan haft kontakt til Peter Kyhl Sørensen, der nu har solgt gården og flyttet til byen.

Carsten sender en hilsen til alle.

Kresten Wrang:

Fortæller at han i 2016 solgte den gård han overtog efter sine forældre og flyttede til nyt hus i Hundsbjerg i Gråsten. Inden salget drev de gården med 180 søer og fedede alle op til slagt.

De sidste mange år har Åse været med i bedriften som medhjælpende hustru, Åse er nu gået på pension.

Kresten købte ejendom nr. 2 på ca. 50 ha i 1989, denne ejendom er ikke solgt, den driver han stadigvæk som planteavlsejendom. Kresten er rigtig glad for at der stadig er noget at rive i, her tænker han på at de 50 ha, skal passes og at bygningerne på ejendommen skal vedligeholdes. Stuehuset er udlejet, og bygningerne fungerer som maskinhus.

Ejendom nr. 2 ligger i byudviklingsnært område. Der er tidligere solgt 5 ha fra til boliger, men da området er belastet af rigelige mængder af fortidsminder, er det ikke problemfrit at boligudvikle området.

Åse og Kresten har to piger, en er sygeplejerske og en social- og sundhedsassistent, pigerne bor henholdsvis i Toftlund og i Padborg, der er to børnebørn.

Efter produktionsgården er solgt, har rejseaktiviteten været tiltagende. Åse og Kresten har været flere steder, blandt andet Færøerne og Nordkap.

Kresten har forbindelse til Johnny Lassen og Torben Eriksen.

En hilsen til alle fra Kresten.

Red.:

En stor tak for velvillig indstilling til at deltage, når jeg ringer, tak til jer der har bidraget til årets afsnit.

Rigtig glædelig jul og godt nytår til alle

Hilsen *Knud Erik*

Årgang 1973-74

Redaktør: Holger Hedegaard
Birkevej 2B, 7830 Vinderup
E-mail: holger.hedegaard@mvb.net

Først mange tak til skolen for en rigtig hyggelig dag d. 6/6. Det er altid dejligt at mødes og snakke gamle dage, og se at skolen stadig udvikles, både hvad angår uddannelse af kommende landmænd, men også driften af gården.

Nis Peter Nielsen:

Kære alle

D. 31/12 2015 var vi færdig med en generationsskifte, hvor mine to sønner overtog hele ansvaret.

Jacob bor på svineejendommen, der ligger halvt i Tønder kommune. Det giver normalt ingen problemer, kun når der skal udvides, så er det mere besværligt at skulle søge i to kommuner, og det gælder også når der er kontrol. Jacob har to børn, som er født i henholdsvis 15 og 16, som han er ene far for, da deres mor er ramt af border Lien, og ikke er stand til at varetage pasning af dem.

Svineejendommen er for tiden lejet ud. Der kan produceres 13000 slagtesvin om året på den. Om de selv igen skal overtage driften er jeg lidt i tvivl om, for det er ikke så dårlig en forretning at leje den ud, og så behøver de ikke fremmede medhjælp, ud over lidt husbond afløsning. De har også en kobesætning på 150 køer, og de er meget godt tilfreds med at der malkes med robotter. Dem har vi haft siden 2007.

Kristian er først uddannet landbrugssmed, inden han gik i gang med landmandsuddannelsen. Begge sønner har været på Gråsten. Kristian var uheldig at blive sparket af en ko. Sparket ramte så uheldig at det knuste noget i hans knæ, som han nu er blevet opereret for, så nu går han nogenlunde igen. Godt vi har robotter til at malke.

Vi driver 233 ha, som drengene selv ejer, og de har forpagtet 50 ha. Det er først og fremmest grovfoder til køerne vi dyrker, men da vi har en del jord ud til Løgumklostervej har vi lejet en del jord ud til forsøg. Det er til landsforsøg, Åbenrå Landboforening, Dlf, Hunds Balle, Hedegaard og ikke mindst NPZ, som har bl.a. 12 ha med majs til Rusland. De har en afdeling i Hellevad i den gamle vinduesfabrik. Der er forsøg med græs, roer, kartofler, og hvad de ellers ønsker. Det er os der har ansvaret for at holde forsøgsmarkerne vandet, og hellere en time, end en dag for sent. Det med vand var en meget stor opgave i 2018. Det er noget bedre end at avle byg. Vi har så lidt korn som muligt.

Det er ikke blevet til de store ferier, men lidt rundt i landet har jeg da været, og er hvert år på Hvalpsund Festival, som primært er Irsk Folkemusik.

De bedste hilsner til alle.
Nis Peter Nielsen

Igen i år skal lyde en tak for at jeg har lidt til nyt fra vores hold.

Jeg kom desværre til at skriv til en, der ikke er her mere. Det var Iver S. Jessen, som efter lang tids sygdom, er død i 2016.

Her i sommer har vi købt sommerhus, og selv om det har regnet meget i sommer, har vi haft mange gode timer i den, men selv om vi havde købt den blev der alligevel tid til hestevognsferie i uge 29. Vi var i år over 20 spand heste og over 50 personer samlet, der hvor vi har vores hest opstaldet. Det var os, der skulle lave turene her i området, og det var dejligt at få lov til at vise området for de folk.

Politisk er det spændende, hvordan Mogens Jensen vil klare posten som minister for landbruget. Håber debatten og beslutningerne

kommer til mere at handle om fakta, selv om det lige nu går mest på følelser.

*Venlig hilsen
Holger*

Årgang 1974-75

Redaktør: Jan Jensen
Elmevej 17, 6800 Varde
E-mail: hej51@post.tele.dk

Kære gamle elever årgang 74/75
Sidst jeg skrev var i årsskriftet 2015. Jeg er stadig aktiv i vores landbrug "Dynagro", som ejes af Martin (vores ældste søn), Jens og mig. Vi driver nu ca. 700 ha og har ca. 1400 søer på en ejendom. Vi har også en fravænnings ejendom med ca. 7500 stipladser og feder ca. 25000 grise fordelt på 3 ejendomme, resten sælges ved 30 kg. Vi er 12 fuldtidsbeskæftigede og ca. 6-8 fleksjobbere.

Det er blevet noget helt andet landbrug end da jeg startede for 40 år siden med 20 tdr. og 100 søer og var ungkarl. Dette har ændret sig. Margit flyttede ind i 1982 og et lille år senere fik vi Martin samt Henning og Hans 2 ½ år efter. De 3 drenge er alle selvstændige. Martin med landbrug, Henning har internetfirma med salg af elektronik og Hans har et designerfirma i Århus. De har alle tre fundet en dejlig pige. Martin og Anna har Søren på 4 år, Peter på 2 år og venter en lille til nytår. Henning og Lea har Freia og venter i skrivende stund en lille 1-11. Hans og Sidse har ingen børn endnu, men det kommer nok.

Margit min kære hustru var på vej på efterløn sidst jeg skrev. Hun var glad for de 3 år på efterløn, men det er slut nu og nu hedder det folkepension. Det giver ikke så meget, men vi klarer os. Jeg har jo del i Dynagro og er også på folkepension.

D. 1. maj havde jeg 40 års jubilæum som selvstændig på Kielsbjerg. Jeg markerede det med et åbent hus på Den Gyldne Løve i Varnæs. Det var en dejlig dag. Der kom ca. 100 venner, familie, kolleger, ansatte og forretningsforbindelser forbi.

Jeg nyder stadig at være en del af det landbrug, jeg startede på for 40 år siden, omend det er noget helt andet i dag. Når jeg skriver næste gang er jeg nok ude af Dynagro og et generationsskifte er gennemført. Planen er, at vi bliver boende her på Kielsbjerg indtil videre.

Med dette vil jeg ønske alle en glædelig jul samt et godt nytår. Samt ønske om en god fremtid for alle.

Kærlig hilsen
Gert

Hej Jan.

Tak for din opringning, og som lovet kommer her et par ord. Ved 40 årsjubiliæet kunne jeg berette om 16 skønne børnebørn og mit dejlige job som pædagog på Autisme Center Syd; børnebørn er der ikke kommet flere af, og jobbet er skippet, så siden i sommers har jeg været PHD'er, det går nu meget godt, omend de sidste par år forinden har været svære.

En decemberdag i 2015 blev jeg ramt af en blodprop i højre hjernehalvdel og lammet i hele venstre side, så jeg har prøvet at sidde i kørestol og bruge rollator, og optræning i trekvart år med godt resultat, så jeg i dag næsten ingen mén har. Men der ryger mange tanker

gennem hovedet, når man ligger og næsten skraber bunden.

Et jobcenter er ikke den bedste medspiller i et sygdomsforløb, så for at få ro, sagde jeg selv mit job op. Heldigvis har min familie, arbejdsplads og gode kollegaer været en stor hjælp i den svære tid. 9. juli 2016 meldte jeg mig rask og kunne med afspadsering og ferie vente til 1. februar 2017 med at gå på efterløn.

Et nyt knæ måtte der til i efteråret 2017, en smertefuld omgang, men godt resultat, så nu holder manden og jeg os i form ved at gå til folkedans og til gymnastik sammen. Rejser og campinglivet er også en del af fornøjelserne ved at være pensionister.

Til slut en stor hilsen til alle på holdet 74-75, og nyd livet, mens det er der.

Venlig hilsen
Jonna

Kære alle.

En lille hilsen her fra gården "Vaarbjerg" som konen (Helga) og jeg overtog i 1984.

Det er længe siden, men i runde tal drev vi gården med ca. 150 søer og slagtesvin til ca. 2006. Fra 2007 har jeg haft slagtesvinestalden udlejet, og har nydt friheden ved ikke at have

dyr. Glæder mig over at svineproducenterne pt. oplever gunstige tider. Men det er tankevækkende på hvilken baggrund det sker mht. Afrikansk Svinepest. Håber virkelig det får et fornuftigt forløb. Et kinesiske ordsprog siger "Intet varer ved".

Vi købte en del mindre ejendomme, da jordprisen var ca. 40.000 kr. pr. ha. Oplevede også enkelte gode år i svineproduktionen dengang. Men må konstatere, at grunden til at vi har det rigtig godt i dag er, at vi ikke gjorde det for vildt, passede på og var kritiske over de store værdistigninger i nullerne.

Jeg har aldrig troet på efterlønnen, og derfor aldrig betalt til den, eller forventet at få noget fra den side. Det gælder såmænd også folkepensionen.

Driver nu gården med planteavl ca. 130 ha, og agter egentlig at gøre det en del år endnu.

Både Helga og jeg trives med friheden afbrudt af sæsonarbejde i markbruget.

Vi rejser gerne, men aldrig på charterferie med all inclusiv, vi vil hellere selv

planlægge og rejse på egen hånd. Mindes ofte vores jordomrejse i 2006 med bla. Moskva - Beijing med den transsibiriske jernbane, Australien osv.

Seneste tur var i feb./marts 2019, hvor vi kørte til Nordkap og oplevede nordlys over al forventning, og meget mere.

Som i forhåbentlig kan læse har vi det godt, og alle er velkommen til at kigge forbi.

Hans Jørgen Vaarbjerg
Felstedvej 40
6300 Gråsten

Red.:

Har over telefonen snakket med Bent Andersen, Bolderslev. Han havde lidt tid, de havde gang i majssnitning og såning af det sidste, ind imellem regnbygerne, som har været store og hyppige. Hvis han fik tid ville han ringe igen, det har han så ikke nået.

Her på Elmevej går livet sin vante gang, selv om man er phd så er der mange ting der skal nås, og mange ting vi gerne vil nå? Vi når ikke

det hele, men så er der jo noget til næste år også.

Har i år været så heldig at 5 jagtdage ikke faldt oven i noget andet, heldig er man.

For første gang i 30 år nåede jeg ikke til Skagen-festival i år. De klarede det selvfølgelig i køkkenet alligevel, men helt underligt. Lå underdrejet på Esbjerg sygehus, men sikke en dejlig positiv oplevelse, så kun godt om det.

Kan oplyse at GL holder 45 års jubilæumsfest for vores årgang næste år. Kig i blad med dato, måske ses vi mange.

De bedste ønsker for jer alle

God jul og godt nytår

Mvh. Jan

Årgang 1975-76

Redaktør: Jørgen Jensen
Sdr. Vilstrup Bygade 54
6100 Haderslev
E-mail: jensen@susdal.dk

Ingen indberetning i år.

Årgang 1976-77

Redaktør: Erik Møller Pedersen
Kalkværksvej 19, 7850 Stoholm
E-mail: a.c.pedersen@godmail.dk

Ingen indberetning i år.

Årgang 1977-78

Redaktør: Bjarne Thomsen
Vollerupvej 44, Rebbøl,
6392 Bolderslev
E-mail: bjt@bbsyd.dk
Tlf. 74646416 – 40162416

Der er i år sendt 15 opfordringer til at give et bidrag til nyt fra gl. elever, der er 9 som har svaret.

Adresse i parentes er den adresse, vi havde da vi gik på Gråsten Landbrugsskole.

Chresten Hansen Møller (Råmose, Blans Østermark, 6400 Sønderborg):

Hej Bjarne

Tak for hilsen – nu sætter jeg mig ned og skriver med det samme, da jeg næste uge skal på jagt i Tjekkiet (*Red. Nemlig Chresten, et godt ordsprog siger også " hvad man kan nå i dag, skal man ikke skyde til i morgen"*).

Her på Raamose er alt ved det gamle, jeg passer stadig mine 50 ha plus 18.000 forældredyrshøner, hvor æggene bliver leveret til DanHatch. Jeg har nu været fjerkræproducent i 20 år og har aldrig fortrudt skiftet fra svinene. Produktionen er en kontraktproduktion, det giver en stabil indtjening på et lavt niveau. Det meste af kornet kommer i gastæt silo og bliver brugt til hønsene. Vi tager det ikke så tungt, om det er byg, hvede eller havre – alt kommer i siloen som det er klar til fra marken og kommer ud igen til hønsene i den blanding, som det nu tilfældigvis kommer ud – dejligt nemt.

Jeg har 1 fastansat til daglig og bruger ellers vikar til det, jeg ikke kan nå eller klare selv. Fritiden som jo er rimeligt flydende bliver brugt til skydning, jagt, hunde og heste. En god måde at abstrahere fra hetzen mod landbruget, alle klager over de mindre brug forsvinder men ved køledisken er det kun prisen, der tæller. Det er jo det samme over hele Europa, hvor 1000 mindre landbrug forsvinder hver dag.

I forhold til fremtiden har jeg besluttet, at jeg fortsætter så længe helbredet er til det. Ingen af børnene er interesseret og det er vel også godt det samme, men alligevel lidt vemodigt efter mindst 10 generationer på samme ejendom.

Er gift med Birgit, som arbejder ved Sønderborg kommune. Vi har 4 børn – de 2 ældste er færdig med uddannelse og de 2 yngste mangler endnu et par år – alle er flyttet hjemmefra.

Venlig hilsen
Chresten H. Møller

Christian Jensen (Linbækvej 4, 6400 Sønderborg):

(Red. Første gang Christian leverer et bidrag til nyt fra gl. elever, og stor tak for det. Hilste også på Christian til Vestres ekstraordinære Landsmøde i Herning d. 21. september, hvor vi fik formandskabet skiftet ud. Håber vi ses igen til den ordinære landsmøde, som også er i Herning d. 16. november).

Kære alle

Først en stor tak til Bjarne for at holde kontakten og bidrag til at vi kan følge med i, hvordan det går os. Jeg mindes stadig vores jubilæum med stor glæde. Ved den lejlighed stødte jeg faktisk på min første arbejdsgiver Rasmus Christensen fra Huholt, som også havde jubilæum. Han spiller en betydende rolle for min interesse for landbrug og muligheden for at komme videre i livet på en god måde. Jeg havde fornøjelsen at besøge ham og hans kone Marie for nogle måneder siden. Jeg har ved forskellige lejligheder fået muligheden for at fortælle min livshistorie og her er Rasmus og Marie altid med og Rasmus som kvægavleren. Titlen er ofte "Annie (min adoptivmor), Kvægavleren og andre gode mennesker, som jeg mødte på min vej".

Af andre gode mennesker hører I alle til fra hele holdet og ikke mindst min gode ven Christian Steffensen, som jeg har haft forbindelse med lige siden vores første landbrugs-skoleophold i Korinth i 1972/73.

I dag driver jeg en international kurervirksomhed specielt rettet mod værdiforsendelser. Virksomheden ligger på Frederiksberg, hvor jeg også bor med min kone Hanne. Hanne er underdirektør i Dansk Industri og vi har ingen børn.

Jeg har 3 dygtige folk ansat, som kører driften alene og jeg kan tage mig af administration og økonomi. Jeg er lidt aktiv i Venstre og er formand for den lokale Erhvervsforening. Jeg hører til dem der mener, at det var godt vi fik en ny formand for partiet så vi kan komme videre.

Virksomheden på Frederiksberg er ved at være godt udbygget og en af de opgaver, som venter forude, er måske at udvide med

et servicecenter mere. Det afhænger meget af Trump, om han fortsætter med at skabe problemer for den internationale handel.

Med venlig hilsen

Christian Jensen, Bernhard Bangs Alle 22 st.tv., 2000 Frederiksberg

Mobil: +45 40919683

Carl Chr. Sørensen (Jejsing, 6270 Tønder)

Jeg har lejet min jord ud siden sidste forår. Det dyrkes fortsat økologisk.

Jeg har så valgt at gå på efterløn fra september i år. Det er lidt af en omstilling pludseligt ikke at måtte arbejde mere. Det skal man lige vænne sig til. Jeg kan så dyrke mine hobbyer, fiskeri og jagt og tage ud at se lidt af verden.

Jeg har stadigvæk min jord i Rumænien, som også er lejet ud. Jeg nyder at besøge min forpagter og se sikken udvikling, der er sket inden for de sidste 10 år.

Min kone arbejder ved Naturstyrelsen i Tønder og mine 3 børn bor i Århus.

Det er så hvad der er sket her siden sidst.

Mvh. *Carl Chr. Sørensen*

Christian Jørgensen (Espehøjvej 16, Hardsenhøj, 6430 Nordborg)

Hej Bjarne.

Min kone og jeg købte et hus i Nordborg og flyttede 1. februar 2018. Vores søn bor nu på ejendommen. D. 1. oktober i år gik jeg på efterløn. Vi er lige vendt hjem fra ferie, vi var en tur i Kenja. Det var en stor oplevelse både at se dyrene og se, hvordan de levede.

Hilsen *Christian*

Espehøjvej 14, Broballe, 6430 Nordborg

Benny Petersen (Sdr. Hostrup Bygade 52, 6200 Åbenrå)

En hilsen til alle holdkammerater 77-78.

Siden sidst 2010 har vi her i Sdr. Hostrup drevet ejendommen med planteavl og skovbrug og vores tre heste. I 2014 solgte vi ejendommen til vores datter Kirsten og Rune. Vores Søren, som vi fik i 1978, da vi gik på skolen er ble-

vet ingeniør og bor med familie i Hørning ved Århus. De har tre børn, to piger og en dreng.

I slutningen af 2014 byggede vi et nyt hus på den anden side af vejen, som vi flyttede ind i først i 2015. Planen var, at jeg skulle hjælpe med markarbejde og pasning af hestene. Rune driver gården videre med planteavl og kører ud og sprøjter, pløjer, sår og høster, tager dvs. arbejde ved siden af. Kirsten arbejder på hjælpemiddelhuset i Rødebro.

I 2015 fik jeg en port ned over hovedet og brækkede ryggen. Det var en hård omgang, men heldigvis har jeg ikke fået mén af det. Det tager godt nok lang tid med at få kræfterne tilbage, det kostede en sprængt muskel i skulderen, men godt arbejde af skulderekspecialister gør, at det er blevet godt. I dag kan jeg både hjælpe på gården og ride ringriding og gå på jagt.

Her i marts fik Kirsten og Rune en lille pige. Det er dejligt, når de stikker hovedet ind og omvendt. Astrid og jeg har det stadig godt.

Kærlig hilsen til hele holdet
Benny

Uwe Sibbesen (Hagensig 2, Kegnæs, 6474 Skovby Als)

41 år er det gået siden vi afsluttede vores ophold på skolen, ja tiden går og vi bliver ældre. Jeg er stadigvæk beskæftiget ved forsvaret, men i 2014 blev jeg virksomhedsoverdraget til ISS og arbejder nu på Flyvestation Skrydstrup. Det er en lang vej fra Kegnæs hver dag, men fremover skal jeg rundt og aflæse målere og rundere forsvarets faciliteter i det sydlige Jylland. Jeg får så bil stillet til rådighed og kører ud hjemmefra, så jeg får meget at se.

I 2012 blev jeg gift med min kone i Vietnam og troede det var ingen sag at få hende til Danmark, men jeg blev klogere. Det tog 2 år inkl. et ophold i Tyskland inden det lykkedes. Hun kom til Danmark i marts 2014 og vi har nu en datter på 4 år. Hun fik lært dansk, har været på VUC og er nu i gang med SOSU uddannelsen.

Jeg har haft en del kontakt med Bjarne Thomsen og vi har lavet en del handel, og han har også fortalt om de gamle elever fra vores årgang.

Jeg driver stadigvæk landbruget på Kegnæs, men med den størrelse er det snarere kun hobby.

Mange hilsner fra *Uwe Sibbesen*

John Nielsen Schmidt (Holbøl, 6382 Tørsbøl)

(Red. John ringede til mig en aften, bemærk før deadline).

Han arbejder stadig på Bredebro Maskinstation, nu på tiende år, men fornyligt med en ny ejer Søren Gad på 25 år. Nu da Johns problemer er blevet værre med årene, er han fast mand på gummigeden. John må også have lidt problemer med hukommelsen, da han også glemte at komme til vores 40 års jubilæum i 2018, han kom først i tanke om det, da dagen var slut.

Privat er er John blevet gift for anden gang, nu med Anne Marie Petersen som er førtidspensionist. De er nu flyttet sammen i hendes hus på Parkvej 6, Visby, 6261 Bredebro. Hun har en søn på 30 år. Fra tidligere ægteskab har John selv 3 børn, og nu 8 børnebørn.

John bad mig hilse alle fra holdet

Niels Erik Holm (Strandgården, 6094 Hejls):
Hej Bjarne og andre gamle elever.

Siden sidst jeg skrev (i 2010) er der sket lidt forandringer. Jeg arbejdede ved forsvaret på Haderslev Kaserne, hvor jeg stod for pasningen af øvelsesarealet og garageområder, i 2013 blev vi så udliciteret og overtaget af ISS. I begyndelsen kørte jeg så rundt til forskellige virksomheder og slog græs og holdt diverse udenoms områder, men efter et halvt år blev jeg så flyttet til fast arbejde på Flyvestation Skrydstrup, hvor vi var 2 mand, som ikke lavede andet end at slå græs i sommerhalvåret, og i vinterhalvåret gik vi og fangede muldvarpe med 120 fælder. Det var selvsagt ikke særlig udfordrende, så i sommeren 2015 sagde jeg op og gik på efterløn.

Da de også lukkede Sønderborg Kaserne kom jeg for en kort tid til at arbejde sammen med Uwe Sibbesen, som også blev flyttet til Skrydstrup (han er også blevet far).

På hjemmefronten døde min kone af kræft i 2014, og nu har jeg en kæreste, men vi bor ikke sammen, min ældste søn og svigerdatter bor lige ved siden af mig, og jeg får ofte besøg af børnebørnene på 1 ½, 8 og 9 år. Den yngste søn og svigerdatter leder efter hus, og de venter barn til marts/april.

Med venlig hilsen
Niels Erik Holm

Jørgen H. Bonde (Erbæk, Helved, 6440 Augustenborg):

Hej Bjarne,
Tak fordi du påtager dig den store opgave, det er at få vristet nogle sammenhængende ord ud af os.

Når jeg læser andre beretninger fra min årgang og ældre, bliver ens helbred som regel kommenteret. Derfor en kort status: Ingen nye hofter eller knæ, kun en lille smule overvægt, høreapparat på begge ører, stadig lidt hår på hovedet (den bare plet helt for oven, er min frisure velopdragen nok til at forbigå i tavshed).

Hanne og jeg er stadig gift, vores datter Marie-Louise har givet os 3 børnebørn, Albert på 9, Mille på 12 og Bertram på 15. Vi har det privilegium, at de bor i Asserballeskov (6 km herfra), selvom de har læst i København og det store udland, så vi har et dejligt tæt forhold til vores børnebørn. Jeg er jo vokset op med

farmor og farfar på aftægt, som Hanne og jeg "arvede" da vi overtog i 1983. I øvrigt har både min farmor (født 1898), min far, jeg selv, Marie-Louise og nu vores børnebørn gået i den samme skole, Helved, først med Marie-Louise kom der flere klasselokaler til, ellers også i det samme lokale. 5 generationer!

Jeg er her pr. 1. september blevet folkepensionist (65½ år), det er fede tider! Over 3.000 kr. om måneden!

Vi solgte i 2017 vores aktier i Skærtøft Mølle A/S, som nu lejer sig ind i vores bygninger. Vi blev ikke nødvendigvis stenrige af de 13 år med møllen, men hold da op, hvor blev vi kloge på den proces, der populært beskrives som vejen fra jord til bord.

Vi har i vores ejertid hverken solgt eller købt jord, så vi driver stadig de 40 ha. Vi lagde om til økologi i 1991, og til biodynamik i 2016. Når man driver sin jord biodynamisk, er det et krav, at der er kreaturer på ejendommen. En udfordring vi har løst, ved at indgå et mere forpligtende samarbejde med Frode Lehmann, på den måde, at vi har hans kvier på græs i sommerhalvåret og får hans dybstrøelse og noget gylle.

Mine forældre havde RDM-malkekøer, og hvor både Hanne og jeg dog glæder os over at have kreaturer i sædskiftet. Det er ikke

▲ Årgang 1978-79 havde 40 årsjubileum.

nødvendigvis økonomisk bæredygtigt, men det er det efter alle andre målestokke. Ikke mindst for sjælen.

Nu hvor vi har hvilet ud efter de ret krævende år med mel, er vi klar til i 2020 at markedsføre en ny fødevare, ud fra de samme 3 værdier som vores mel: økologi, smag og sundhed. Vi ses på hylderne!

Selvom det er 7 år siden jeg deltog i Filt Jensens begravelse, er der stadig noget der plager mig. Der var naturligvis mange gode taler, der fremhævede Filt's gode egenskaber og gerninger. Jeg har gennem mange år som viceforstander på Mommark Handelskostskole fået et solidt indblik i erhvervsskoleverdenen, det var i en periode med privatiseringer, store direktørlønninger og meget mere. Se for eksempel sagen omkring VUC-Syd!

Filt var aldrig i tvivl om sin rolle som ansvarlig for de statstilskud der finansierede skolen, midlerne skulle bruges på undervisning. Han skulle levere dygtige elever! Og det gjorde han. Jeg har stor respekt for det arbejde Filt gjorde for vores skole.

Nok fra en aldrende GL-elev/lærer.

Gode hilsner til alle.

Red.:

JyskeVestkysten havde en artikel med lørdag d. 2 november, hvor de fortæller om en ny sønderjysk film "Onkel", som har gallapremiere i Tønder d. 8. november. Filmen er optaget på Stenbjerg som ejes af Peter Tygesen, (Peter som vi jo kender fra vores hold), Peter selv spiller en af hovedrollerne, nemlig onkel, niecen som spiller med er også Peters rigtige niece, min fætter Ole Caspersen spiller dyrlæge i filmen (Ole Caspersen har selv været dyrlæge i Løgumkloster området i mange år). Det bliver spændende at se filmen en gang.

Her på Højgaard er det nye, at jeg har fået ny titel, efterløkker/livsnyder. Jeg havde sidste arbejdsdag i DLG d. 17. december. På denne sidste dag havde jeg et økomøde på Øster Højt kro, hvor jeg kunne tage afsked med en del af mine gode kunder gennem årene. Derefter blev der holdt en fin afskedsreception på kontoret i Røde kro. Her fik jeg sagt tak for

et godt samarbejde til mange af mine gode kollegaer, som jeg har haft gennem mine 32 år i grovvarebranchen.

Lige siden vi forlod Gråsten Landbrugsskole i 78, var vi 7 som aftalte, at vi skulle mødes en gang årligt, Mitse, Andreas, Finn, Bent, Kresten, Kurt og undertegnede. Vi har dog mistet to undervejs, Mitse som desværre døde for mange år siden, Kurt og hans kone Susanne meddelte os for et par år siden at de ønskede at forlade gruppen, men resten af os holder ved. I år blev det holdt ved os på Højgaard lørdag d. 23. februar, sjovt som altid. Til næste år foregår det på Agerskov Kådner ved Rita og Kresten, datoen er sat til 29. februar 2020.

Manger spørger, om jeg kan få tiden til at gå, og indtil nu ingen problemer. Bodil og jeg har i sommer bygget om i vores kolonihave i Tønder, og her vil vi til næste år nyde en del af tiden. Tønderområdet er et dejligt sted, vi vil så udleje sommerhuset i Rønshoved fra maj til august.

Har nu været formand for Venstre i Tinglev og Omegn i en del år, og samtidig siddet i Venstre Aabenraas bestyrelse, og her må bestyrelsen have synes at med al den fritid kunne en del af den bruges i Venstre, så jeg blev valgt som næstformand, og det er ret spændende. Formanden er Lorens Peter Jørgensen, Varnæs.

Redaktørjobbet til "nyt fra gl. elever" tager også en del af min tid.

Vi fik her for nylig en dejlig meddelelse. Min datter Maria og hendes ven Troels havde solgt deres ejerlejlighed i Aalborg, og havde købt hus i Hinnerup ved Århus. Troels har fået nyt job i Århus, og Maria er fortsat jordmoder i Viborg. Vi kan derfor nu spare en times kørsel hver vej, når de skal besøges en enkelt gang om året eller to. Kalle, deres lille dreng på 2 år, skal have en lillebror eller søster til januar.

Tak til alle, som i år er kommet med et bidrag til Nyt fra gamle elever, og dem som ikke fik sendt ind, vender jeg tilbage til igen til næste år.

En rigtig god jul og et godt nytår til alle læsere, når vi når så vidt.

Mvh. Bjarne

Årgang 1979-80

Redaktør: Peter Feldstedt
Gl. Bajstrupvej 15, 6360 Tinglev
E-mail: peterfeldstedt@bbsyd.dk

Kære kammerater

Jeg har ikke sendt opfordringer om at skrive til elevskriftet ud i år.

Vi har 40 års jubilæum næste år og håber at så mange som muligt møder op så vi kan opfriske minderne fra dengang vi var så unge.

Hvis I møder nogle af vores årgang som ikke er medlem af elevforeningen, så få dem til at møde op til elevmødet alligevel. Alle er velkomne.

Mange hilsener
Peter Feldstedt

Årgang 1980-81

Redaktør: Severin Sivesgaard
Bjerndrup Bygade 32, Bjerndrup
6200 Aabenraa
E-mail: sivesgaard@yahoo.dk
Tlf. 2364 0172

Det så sort ud, men så dukkede der alligevel to indlæg op inden fristen og tak for det.

Herfra er der ikke meget nyt udover at min bagerchef blev syg i sommers og dermed endte min karriere som morgenbrøds chauffør efter blot 9 måneder.

Nu er jeg så kommet med i en forening, der hedder senior erhverv syd, så må vi se om det giver noget, men ellers er der jo stadig floorball, kegling og køkkenhave at tage sig til. Lige nu prøver jeg at starte noget volley for 55 + årgangene. Det er en del af "bevæg dig for livet". I floorball har vi flere med over 70 – det er aldrig for sent at komme i gang.

Sara blev færdig i Århus i sommers og er nu på vej ud på arbejdsmarkedet. Aske er kommet i murerlære igen – denne gang i København.

Der bliver sagt så meget om de stigende boligpriser i København. En let løsning på dette

kan være at udflytte flere statslige arbejdspladser. Det ville måske mindske behovet for boliger derovre og dermed sænke priserne. Skade kunne det vel ikke.

Glædelig jul og godt nytår til jer alle.
Mvh. *Severin*

Ivar Lycke:

Mojn GL-venner.

Så er der igen lidt opdatering fra min/vor side. Redaktøren har anmodet om et bidrag, og der er da også sket en del siden sidst, så jeg må hellere fortælle lidt. Begge tøser har gennemført 9. klasse på Hoptrup Efterskole, og går nu på Aabenraa Statsskole i henholdsvis 1. og 2. HF. Hvad de gør efter HF, er der jo nok mere nyt om næste gang! De to ældste, bonuspigerne, bor i henholdsvis Vejle og Randers med deres kærester, og har gang i deres eget liv der. Ingen børnebørn endnu, men hvem ved??

Jane har efter en tur nede med stress, arbejdet i hjemmeplejen ved Aabenraa Kommune i en demens enhed, men er i skrivende stund i gang med de sidste arbejdsdage der. Hun starter på SOSU-skolen i Aabenraa midt i november for at uddanne sig til SOSU-assistent. Det skulle kunne give adgang til en masse mere interessante jobs, og Jane er ved at køre træt i hjemmeplejebranchen. Der går for meget tid med dokumentation og andet kontorarbejde, i stedet for at have tid til de gamle. Hun har et vikarjob hos Kirkens Korshærs varmemstue/herberg i Sønderborg, og hun kan godt lide at arbejde med de lidt skæve eksistenser, og det er noget i den retning hun satser på efter uddannelse.

Mig selv sagde hunden, var sidste gang jeg skrev ansat som saltbestyrer i en hal på Lundsberg, men efter høst 2015, og en måneds juletræ omlæsning, var det slut med job i Rødding. Salteventyret stoppede fordi der ikke blev tegnet kontrakt på vejsalt med Aabenraa kommune for 2016, og så var hallen for stor og dyr, så Shipping DK trak salt ind- og udlevering til deres egen hal på Aabenraa Havn. Havnens folk betjener kunder der, og de kunne ikke bruge mig, så jeg stod uden job i december 2015 for første gang i min jobkarriere!

Nå pyt, det skulle da blive glant med en lang juleferie, men at den blev så lang, havde jeg nu da ikke regnet med. Jeg røg ind i jobcenter trummerum, og kors hvor det da bare er sygt. Noget mere langmodigt skal man da godt nok lede længe efter.

Kan da godt forstå at der af og til er nogen, der opgiver i det system. Det var da først, da jeg blev godt og grundigt træt af dem, og opsøgte vikarbureauer, der kom lidt gang i nogle ting. Ikke noget arbejde, men dog nogle vikarjobs i forskellige brancher, så noget at give sig til. Jeg erhvervede mig også et buskørekort, for der var der rigelige jobmuligheder var der nogen der påstod, men bah! Enten manglede de ikke en lige her og nu, eller jeg boede for langt væk! Så skete der noget! Engang i september 16, blev jeg ringet op af en Søren fra Breeders of Denmark, som godt ville se mig til en samtale. Den tog jeg til, og jeg blev så ansat som staldmand til pasning af karantænestalde. Jeg var blevet anbefalet af forskellige folk her i Løjt og omegn. Dejligt!

Jeg startede der i oktober 2016, og som jeg joker med, så er jeg nu tilbage hvor jeg startede min landbrugskarriere! Jeg passer grise, og jeg arbejder hver anden weekend!!

Breeders of Denmark er et handels- og transportfirma, der holder til i Hammelev ved Vojens, og som sælger og transporterer avlssvin til hele verden, og det er et sted, hvor det går stærkt. Det går ikke mindre stærkt efter al den tumult med opløsningen af Dan Avl, og dannelsen af nye avlsselskaber i Danmark. Breeders er med under hatten på Danish Pig Genetics, og det har givet en masse arbejde, og udvidelse af karantæne staldpladser. Jeg kan i hvert fald sagtens få dagene til at gå! Da jeg har stort kørekort, får jeg også engang imellem en tur ud i det blå med et læs grise, eller kører mine "egne" orner til deres bestemmelsessted. Når jeg skriver egne orner, så er det fordi at det er det jeg beskæftiger mig mest med i tiden, nemlig at passe nogle af vores ornekarantæner. Den længste tur, jeg har været på med grise, er en tur til Spanien. Det er en tur på en lille uge, med ophold i hvilestald og det hele. Det bliver måske til længere ture i fremtiden, nu da Rusland har åbnet op for im-

port af avlsdyr igen. Det er nok noget nær det længste det kan lade sig gøre at køre til tror jeg, og det bliver så ture på en ni til ti dage, eller noget i den retning. Spændende om jeg kommer med på nogle af de ture, men der er i alle fald søgt visum til mig også! De lange ture er altid tomands betjente, ellers kan det ikke lade sig gøre. De kære dyr skal jo også passes, og for dem gælder der også køre- hviletidsregler.

Hvis helbredet og fysikken kan holde til det, regner og håber jeg at det her bliver mit sidste job inden jeg skal på pension!! Pension??? Ja for søren gutter, det er jo den vej det går for os halvgamle. Jeg skal være 67 inden jeg kan få folkepension, og efterløn kan jeg ikke få noget af, når jeg nu ikke har betalt ind til det. Jeg stolede ikke på Nyrup dengang jeg skulle afgøre skal, skal ikke!

Ellers sker der ikke så meget, og dog, for tiden flyver afsted og slår ikke til, men sådan er det jo nok!! Måske alderen der trykker!?! Niksen biksen!

Med ønsket om en god jul og et godt nytår, vil jeg slutte min beretning her.

Mange hilsner
Ivar og familie

Ervin Christensen:

Hej.
Siden sidst jeg skrev og det er nogle år siden har jeg solgt min ejendom med 120 års køer til en ung energisk mand, som vil fortsætte driften af mit livsværk.

Det er ikke at forstå, hvor disse 38 år som selvstændig er blevet af. men nu er mig og min bedre halvdel flyttet i lejet hus i Kværs indtil vi finder ud af hvad der så skal ske. Efter salget af gården fik jeg arbejde som chauffør og kører mest med biomasse -- gylle til og fra biogas-anlæg og flytter gylle mellem landmænd. Det er dejligt at være blevet lønmodtager.

Med venlig hilsen
Ervin Christensen

Årgang 1981-82

**Redaktør: Find Duerlund Mortensen
Strandgårdsvej 33
5762 Vester Skerninge**

Ingen indberetning i år.

Årgang 1982-83

**Redaktør: Monika Hoeck-Petersen,
Nedergaden 4, Mjang, 6470 Sydals
Tlf.: 74416302/Mobil:51294368 E-mail:
monika.engkildegard@bbsyd.dk**

Kære Elevkammerater

I år har jeg med kort varsel sendt 19 mail til medlemmer, der ikke deltog i vores jubilæum, med en opfordring til at skrive beretning til vores elevskrift. Jeg har fået 9 mail retur med melding om ugyldig mailadresse. Dermed skrumper muligheden for kontakt ad denne vej år for år.

Et udfordrende efterår i landbruget:

Det har som i 2017 været nogle fugtige måneder med henholdsvis 121 og 118 mm. I september og oktober. Vi var heldige at få tilsået på Nordals mellem småbyer i løbet af en uge. Dette på trods af store udfordringer i

forhold til afløsningen herhjemme. Vi må atter (desværre) konstatere at kvaliteten, der leveres fra vikarordningen ikke lever op til forventningerne. Samme uge sluttede med høst af majs, der kom i hus med en lille byge ved middagstid og uden strukturskader i markerne og med højere udbytte end i 2018. Derefter har det stort set regnet og den tiltænkte hvede er desværre ikke blevet sået.

Min arbejdsplads er fortsat på UC SYD i Aabenraa, hvor jeg underviser på såvel sygeplejerskeuddannelsen, hvor optaget i lyset af sygeplejerskemanglen er øget fra 120 studerende til 130 årligt. Andre professionshøjskoler har ligeledes øget dimensioneringen på studiet. Desuden har jeg også min gang i Kolding, hvor jeg underviser på efter- og videreuddannelsen i sårbehandling. Et felt, som jeg har fulgt på sidelinjen siden jeg arbejdede som hjemmesygeplejerske og nu har mulighed for at fordybe mig i. Der er sket og sker meget på dette område til gavn for mennesker, der er udfordret af såvel bensår som tryksår.

Privat har vi kunnet fejre 35 års bryllupsdag. En dag, som vi fejrede med en gåtur på havnen i Sønderborg som for 10 år siden med den forskel, at børnene dengang var med. I år var Morten og Anna i USA på ferie, derfor har vi udsat fejringen. Glæder os til en hygge-

lig aften med god mad og familiehygge sidst i november.

Tak for bidrag, der kom som svar på min henvendelse.

Glædelig jul og godt nytår til jer alle samt familier.

Mange hilsener fra Monika
Monika Hoeck Petersen

Husk at meddele flytning samt ændring af mobil og mailadresse!

Hans Henrik Stein:

Tak for din e-mail. Ked af jeg ikke kunne komme til jubilæet. Men jeg kommer næste gang!!

Her går det OK. Alle børn er flyttet hjemmefra. Mike er læge i Odense, Nathalie og Nicklas er begge på højskole i Danmark lige nu, og Patrick, der blev færdig med college i maj i år, er flyttet til Taiwan, hvor han prøver at lære kinesisk. Nathalie og Patrick planlægger at komme tilbage til USA til næste år for at studere mere. Nicklas har ikke nogen faste planer – måske vil han rejse lidt rundt og prøve at opleve noget mere, inden han starter på universitetet.

Jeg har fortsat travlt med mit job og rejser meget i hele verden. Det er et stort privilegie at have mulighed for at opleve mange forskellige kulturer og forskellige måder at leve på.

Ha det rigtig godt og stor hilsen til alle fra holder.

Mange hilsener
Hans Henrik

Christian Jebsen:

Møjn fra Løjt!

Dorotheenhof er nu kommet igennem andens års øko-omstilling. Udbytte halveringen skal mentalt kompenseres med glæden over en kraftig øget biodiversitet. Før ville jeg have kaldt det for ukrudt!

Jeg bruger meget tid på og med kaffefarmen - Shangri La Estate - i Tanzania. Især salg af vores - Kifarú Coffee - holder mig godt i gang. Vi er en af de få kaffefarme World Wide, som sælger ristet kaffe! Så der er lange udsigter til en pensionering!

Alle vore tre børn (Marlene, Hans Jacob og Johannes) er fløjet fra reden. Vores første barnebarn vækker uanede bedstefars glæder!

Hold jer rask og muntert
Vh. *Christian Jebsen*

Årgang 1983-84

Redaktør: Erik Lauritzen
Blansskov 15, Blans
6400 Sønderborg
E-mail: ela@sonderborg.dk

Ingen indberetning i år.

Årgang 1984-85

Redaktør: Kresten B. Villadsen
Toftelundgårdsvej 2, Langetved
6630 Rødding
E-mail: villadsenbk@gmail.com

Ingen indberetning i år.

Årgang 1985-86

Redaktør: Flemming Andersen
Gramvej 7, 6520 Toftlund
fjna@bbsyd.dk

Mojn alle '85/86

Her på ejendommen er der kun de to gamle og hunden tilbage. Børnene er for længst fløjet fra reden. Datteren er uddannet lærer fra Den Frie Lærerhøjskole i Ollerup, og sønnen er færdig med medicinstudiet i Odense til januar. Rart at de er i gang og trives med det.

Håndværkervirksomheden er i god gænge med rigeligt at lave, delvist på bekostning af landbruget. Ved siden af det erhvervsmæssige bruger jeg en del tid på Nydamsselskabet, hvor vi har bygget en fuldskalakopi af Nydam-båden, og ror med denne. Desuden er der gang i mange aktiviteter, der relaterer til båden og jernalderen, hvor den stammer fra.

Mange slags hilsener til jer alle
Andreas Jepsen

Hej

Her har vi det godt, ja hvor tiden bare løber 33 år siden at vi forlod GL. Efter vi forlod GL fortsatte jeg ved Regner Jensen. 15. maj 1987 købte vi hus i Dybbøl. Stoppede 1. Maj 1988 ved Regner, begyndte derefter på slagteriet i Blans, hvor jeg var til det brændte. Kom så til Vojens på slagteriet, var der til det lukkede. Så kom jeg til lageret på JF, hvor jeg var i 5 år og nu er jeg på lageret på Helsam Engros i Ragebøl, hvilket jeg har været i 7 år.

Ellers går det godt her. Er stadig med til ringridning, som hele sommeren går med. Er også blevet morfar til en dreng, som bliver 5 år til april og en pige, som bliver to år til februar. Har stadig med lidt landbrug at gøre, da jeg har en kammerat, som har lejet en ejendom. Her står der ca. 100 kvier, som jeg ser til hver aften. Det er også på denne ejendom, vi har hestene stående.

Det var lige et par ord herfra og en hilsen til alle på holdet.

Mvh. *Hans Nicolaisen*

Kære Årgang 85-86

Et par linjer fra Bovrup, hvor Bente og jeg stadig driver den med mink. Jorden på 125 ha er bortforpagtet til min ældste søn Jørgen, som sammen med sin kone Leoni, har en gård i nærheden. Jeg får dog lov til at hjælpe til i spidsbelastningerne. De har foruden planteavl også mink.

Minkavl er ikke nogen god forretning for tiden, men vi kører på, og satser på, at det retter sig i løbet af 2020. Vi har ca. 5000 avlstæver og har ejet pelseri.

Bente og jeg har 3 børn og tre børnebørn. Jørgen er landmand. Vores datter Margrethe bor i Vejle og arbejder med medie og marketing for Lego. Den yngste Johan læser til bygningskonstruktør i Århus og har også lidt mink herhjemme på gården.

Det var alt for nu. Håber alle har det godt.

De bedste hilsner

Kristian

Hej årgang 85/86

Jeg bor stadig i Stenderup på min lille ejendom. Efter at have haft forskellige husdyr alle dage, har der ikke været nogen det sidste års tid og alle 3 ha har været drevet med korn. Resultatet skal jeg vist ikke skrive om.

Efter at have været far på deltid (5 dage i en 14 dages periode) i en årrække, flyttede sønnen ud til mig 1. januar, så det var rigtig dejligt at have ham på fuldtid. Han er så lige startet på efterskole, så det er blevet lidt tomt igen. Arbejdsmæssigt er det stadig regnskaber, har efterhånden været 8 år i LandboSyd, efter 23 år i SLF.

I fritiden, ud over det her hjemme, er jeg i Lions, samt ser en del ishockey, Sønderjyske i Vojens. Der løber jeg somme tider på Jørn Schmidt, hvor han går vagt.

Mange hilsner til hele holdet

Flemming

Red.:

En lille bøn. Jeg har ikke så mange mailadresser. De er gamle og jeg er ikke sikker på, at de er i orden. Så jeg vil gerne have mailadresser fra jer, også hvis I kender nogle af de adresser.

Flemming

Årgang 1986-87

**Redaktør: Lorens-Peter Petersen,
Noldevej 22, 6372 Bylderup-Bov**

Ingen indberetning i år.

Årgang 1987-88

**Redaktør: Hans Jørgen Alnor, Tornhøjvej
35 A, Tråsbøl, 6200 Aabenraa
E-mail: hj-alnor@post.tele.dk**

Som redaktør for vores årgang er det igen lykkedes for mig at samle lidt sammen. Tak til dem, som har bidraget med lidt historie, og tak til andre, som har hjulpet mig med at finde lidt adresser rundt om i landet. Det er dejligt at få respons på en forespørgsel til et indlæg, og jeg ved at det altid er spændende at læse, hvad andre fra vores årgang har bedrevet. Her kommer så årets høst.

Første indlæg er fra **Robert Andersen:**

30. december 1992 overtog jeg sammen med min hustru Randi en kvægejendom ved Lindknud. Ejendommen bestod på dette tidspunkt af 24 ha, 40 sortbrogede malkekøer og opdræt. De første år tilkøbte vi ad flere omgange jord, der blev lagt til ejendommen.

I 1996 blev det tydeligt at 40 malkekøer ikke slår til, så vi måtte øge produktionen væsentligt eller omlægge denne. Vi valgte det sidste og omlagde bedriften til produktion af velfærdsslagtesvin. Svinene blev afsat til den private slagtermester, som ejede Brørup Slagteri, og lanceret under navnet Brørup 1 grisen. Smågrisene skulle leveres fra fritgående søer, skulle opdrættes på dybstrøelse, og med et minimum af antibiotika. Det blev nogle spændende år med fokus på produktion af kvalitetskød. Samarbejdet med slagtermestrene resulterede bl.a. i, at vi deltog ved fødevaremesse i Tivoli i København.

I 2006 blev Brørup Slagteri overtaget af det tyske slagteri Tönnies. Overtagelsen betød farvel til Brørup 1 grisen og derved vores produktion. Endnu en omlægning af produktionen var en realitet. Jeg begyndte at arbejde hos en lokal entreprenør. Drev jorden (40 hektar) i fritiden og startede opbygningen af en Charolais-besætning, som afgræssede 25 ha naturareal.

Besætningen består nu af 20 moderdyr plus opdræt. Kødet afsættes udelukkede som salg til private kunder.

Jeg har fortsat arbejde ved siden af bedriften. Jeg har siden 2009 arbejdet på Kolding Sygehus som portør. De sidste 5 år har størstedelen af jorden været bortforpagtet.

Det har gennem hele vores liv på ejendommen været vigtigt, at det har været et projekt for hele familien. Min hustru arbejder som afdelingssygeplejerske på Kolding Sygehus, men har gennem alle årene været aktiv i bedriften. Vores 3 børn på 17, 20 og 23 år som er opvokset på ejendommen, er nu på vej ud i voksenlivet. Kun den yngste er fortsat hjemmeboende.

Mvh. *Robert Holst Andersen.*

Næste indlæg kommer fra **Frederik Daabeck:**
Hej alle - lidt fra Bovrup

Da jeg kom hjem i 1988 arbejdede jeg ved mine forældre, som havde 35 køer og lidt maskinstation

Dorthe mødte jeg lige før vi sluttede på Gråsten og vi er stadig sammen og har fået 3 drenge. Nicolai (24) vil være landmand, Michael (20) er færdig som student og har et sabbatår og Martin (18) er i lære som tømrer.

Vi overtog ejendom efter mine forældre i 1995 efter min fars død. Og så blev der byg-

get ny stald. Først til 60 køer, så til 100 køer, så 150 køer og i dag har vi 440 køer. Jord kom der også mere af. Til at starte med ejede vi 52 ha, i dag ejer vi 175 ha og driver 485 ha. Inkl. 120 ha, som Nicolai driver med mine maskiner. Han overtog jorden efter min bror, som døde af kræft i december 2017, 60 år gammel.

Vi har rigtig gode folk ansat, som har været ved os i mange år. Det er jeg meget glad for. Vi kører stadig lidt maskinstation. Høster, sår korn, sår majs, river græs, kører fra med frakørselsvogne både ved korn, græs og majs. Og vi laver aftaler med landmænd om dyrkning af majs til biogas. Og så har jeg fået en lille interesse for majs, som nok er blevet større med årene. Jeg sælger majsfrø fra agaSAAT og er blevet kontaktperson for hele Danmark. Det tager noget tid, men jeg kan rigtig godt lide at sortere i sorterne sådan at kunderne for nogle af de bedste majs i Danmark.

Min mor er død her i foråret, 87 år gammel. Så lige pludselig er jeg blevet den gamle. Det går jo nok. I fritiden skyder jeg lerduer og spiller badminton. Mit motto er stadig at man skal grine og smile mindst en gang om dagen. Det prøver jeg at holde.

God vind til jer alle

Mvh.

Frederik Daabeck

Næste bidrag er fra Holger og konen, værsgo til **Holger A. Iversen**:

Mojn med jer – en hilsen fra Susanne og Holger på Als.

Tror ikke der er sket særligt meget siden vi sidst skrev, ud over vi er blevet et eller to år ældre. Vi bor stadig på Als – stadig fuldtidslandmand. De tekniske data på gården: 580 søer – med salg af 11.000 - 7 kg. grise til fast dansk aftager – 10.000 slagtegrise til Danish Crown, 430 ha. For at drive denne bedrift har vi 6 ansatte, heraf 2 elever. Rent landbrugspolitisk har jeg ikke fået mig meldt ind i LF, men er medlem af Bæredygtig Landbrug og har aktivitetspakken til LandboSyd, derudover er jeg aktiv i Agerskov Gruppen og repræsen-

tantskabsmedlem i Danish Crown. Susanne passer "kantinen" på gården til glæde for vores ansatte og Holger.

Til næste år har Susanne og jeg været gift i 30 år og jeg været selvstændig landmand også i 30 år. Vores 2 ældste Kristine og Martin er flyttet hjemmefra. Kristine er udlært Cater og bor i en af vores nedlagte ejendomme ved Ketting. Martin læser til datamatiker i Sønderborg og bor der sammen med kæresten. Vi har endnu to hjemmeboende børn (plejebørn) Katja på 13 – konfirmeres til næste år og ridepige med stor R og egen hest – Zelina er 11 år og aktiv gymnastik pige

Venlig hilsen *Susanne og Holger Iversen*

Sidste hilsen for i år kommer fra **Henrik Lindholm (Nielsen)**:

Kære GL-kammerater årg. 87/88

Utroligt hvad en landmandsuddannelse kan føre med sig af erhvervsmæssige muligheder, det er kun at byde ind og udfordre. Med ca. 15 år tilbage på arbejdsmarkedet var det for mig tid til at stoppe op og vurdere, om der efter mere end 35 år med praktisk landbrug og jobs i grovarebranchen skulle prøves noget nyt. Ikke fordi jeg ikke var glad ved mit arbejde og de mange fantastiske relationer, der igennem mange år var skabt, men ville jeg også kunne blive ved at blive udfordret og trives i årene blivende frem? Måske og måske ikke.

I foråret 2016, fik jeg et stillingsopslag stukket i hånden af min kone, som centerleder i KFUM-Hallerne, der er et idrætscenter, hvor hun mente det lige var mig. Efter lidt betænkningstid, besluttede jeg mig for at søge og argumenterede i min ansøgning for alle mine fortræffeligheder, hvoraf mange pegede tilbage på teoretisk uddannelse og praktiske færdigheder som landmand samt mange års ledelse. Derudover har jeg igennem årene været engageret i foreningslivet og kendte derigennem de mange udfordringer, der kan være ved at være forening i en idrætsfacilitet.

Jeg er nu ansat på 4. år og må bare erkende, at det for mig var det rigtige valg. Ikke at jeg vil have undværet tiden i landbruget, for det har været med til at gøre mig til den jeg er, hvor

jeg i stor stil kan gøre brug af mine færdigheder. Sidste år var jeg på et uddannelsesforløb i "Strategisk udvikling og ledelse af fremtidens idræts- og fritidsfaciliteter" Det blev en øjenåbner for mig og var en stor hjælp til, at jeg sammen med min bestyrelse kunne få sat retning for arbejdet med at udvikle KFUM-Hallerne. I første omgang blev der besluttet en ny visuel identitet med nyt navn PULZION, nyt logo, farver, hjemmeside og meget mere. Siden har vi fået lavet en helhedsplan, med planer for de eksisterende faciliteter, samt udbygning med nye og udvikling af udeområdet, der samlet skal danne rammen om et spændende og aktivt idrætsmiljø.

PULZION består af 2 idrætshaller, et squashcenter og et hotel med 10 værelser og 50 senge, samt køkken, hvor vi blandt andet laver ca. 40.000 menuer til skolebørn i Kolding Kommune. I alt er vi 12 fastansatte, hvoraf halvdelen er ansatte i fleks eller skånejobs. Derudover har vi tilknyttet et antal ung- og seniormedarbejdere til at hjælpe ved stævner og spidsbelastninger. På ugebasis har vi besøgt af ca. 2000 gæster, der benytter sig af de forskellige faciliteter.

På privatsiden er jeg gift med Christina på 20. år og vi har børnene Kristian og Josefine, der henholdsvis går på gymnasium og efterskole. Derudover har jeg Rina, der bor i Randers med mand og 2 børn, Jonas og Liva, så der har stået morfar på CV'et de sidste 12 år. Ud over familie og arbejde bliver der også tid til at deltage i foreningsarbejdet og i en del arbejdsgrupper, der hovedsagelig relaterer til fritids- og aktivitetsområdet.

Glædelig jul og godt nytår
Henrik Lindholm (Nielsen), Viuf

Tak for alle bidrag, håber at I alle vil hjælpe også de næste mange år med at bringe lidt nyt til årsskriftet. Uden jeres hjælp ville det ikke kunne lade sig gøre for mig.

Glædelig Jul og Godt Nytår til Alle.
Hans Jørgen Alnor

Årgang 1989-90

**Redaktør: Inge N. Nørgaard, Hyrupvej 40,
6520 Toftlund
E-mail: kiph@outlook.dk**

Ingen indberetning i år.

Årgang 1992

**Redaktør: Per Carsten Jørgensen
Ny Stavensbøl 2
6440 Augustenborg
E-mail: pc@ags.dk**

Der var gevinst i år, så her er et bidrag til elevskriftet.
Mvh. *Per*

Jeg har nu været ansat i Nykredit i over 11 år, siden september 2008. De se-neste næsten 9 år har jeg været ansat som vurderingsmand på landbrug i Syd- og Sønderjylland. Et spændende og varieret arbejde, hvor jeg ser mange ejendomme og møder mange spændende mennesker.

Privat er jeg bosiddende i Tønder, i min mors barndomshjem, som jeg ejer sammen med min mor og bror. Der er reelt to lejligheder og jeg råder over begge, hvilket også giver god plads til to teenagebørn. Derudover er jeg engageret i diverse bestyrelser og er medlem i en kegleklub! Det bliver også til skiferie hvert år med bl.a. en herretur med kolleger og venner.

Mvh.
Ulf Terp

Årgang 1998

**Redaktør: Elisabeth H. Knudsen
Nørbygårdsvej 40, Marstrup
6100 Haderslev
E-mail: ehk@lei.dk**

Ingen indberetning i år.

Årgang 2000

Redaktør: Pernille Gadeberg
Vonskær 7, 6200 Aabenraa
E-mail: pernillezach@gmail.com

Haløj årgang 2000 ☺

Så er efteråret godt i gang og julen kommer stormende lige rundt om hjørnet. Til dette årsskrift har jeg endelig fået klemt et par stykker op i en krog, så de kunne tilføje vores klumme med lidt nyt;

Af "løst nyt" ved jeg (med fare for at komme i konflikt med persondataforordningen...), at Klaus Rahbek og Christence netop er blevet forældre for fjerde gang, Henning er stoppet som fodermester og har fået job som sælger hos Calvex. Steen har flyttet sælgergerningen fra Hedegaard til ATR og jeg selv kom efter den 5. barsel ikke tilbage til jobbet som pedel på museet downtown Padborg, men flyttede i stedet arbejdspladsen ud i industrikvarteret, hvor jeg nu har min daglige gang hos Karina (og de andre kollegaer) hos DTL A/S.

Steen, børnene og jeg er endelig flyttet ind i GL's baghave – næsten - og bor nu i Bojskovskov, mens vi stadig går og renoverer på vores hus. Vi har atter fået CHR-nummer og ud-

videt det eksisterende dyrehold med to grise af dansk landrace og en jerseyko med krydsningskalv ☺.

Vi håber, at vi til sommer kan få samlet så mange som overhovedet muligt, da vi må erkende at vi nærmer os vores 20(!) års jubilæum. Måske vi skulle holde en lille efterfest? Vi håber virkelig at vi ses!

De bedste hilsner fra *Pernille og Steen*

Hej..

Så blev det min tur til at skrive til elevskriftet. Jeg bor stadig i Abterp, hvor jeg driver min lille gård med 20 ha jord. Så arbejder jeg hjemme på min forældres gård, hvor vi har 60 køer og driver tilsammen 120 ha jord. Vi kører stadig noget maskinstation, hvor vi arbejder en del i wrapballer..

Mine forældre er flyttet til Skærbæk, hvor de har købt hus, men min far kommer stadig dagligt til Abterp. Nu bor min lillebror der med sin kone og lille søn Jesper på gården, og det er planen, at de skal overtage.

Jeg har her i 2019 selv været så heldig, at finde en sød pige fra Holstebro-egnen. Hun er netop flyttet ind hos mig i Abterp, og har fået arbejde i lager/butik hos den lokale New Holland-forretning. Så det er rigtigt dejligt, at der er kommet liv i huset.

★ Bjarne Ebbesen får sig en snak med 25 årsjubilæarerne fra Årgang 1994.

Årgang 2014

**Redaktør: Rasmus H. Lehmann,
Skeldebro 11, 6300 Broager
E-mail: rasmusolehmann@gmail.com**

Vi har stadig vores erfa-gruppe fra modul 2, hvor vi er 10 mand. Det bliver ikke til så mange møder, men vi har da stadig vores årlige julefrokost, hvor vi får drukket en masse snaps, og får noget stor snak. De sidste par år, har vi også haft et par gode ture, hvor vi har været langs og se lidt landbrug henholdsvis Letland og Italien.

Det var alt her fra Abterp.
Hilsen *Jan*

Hej allesammen

Så blev det min tur til at skrive lidt om, hvad jeg har fået tiden til at gå med siden skolen. Det er godt nok nogle år siden, så I får det lidt i store træk.

Jeg valgte at læse videre til jordbrugsteknolog i Odense, hvor jeg mødte min mand Kristian, som jeg er gift med i dag. Efter endt skolegang var vi et par år hjemme på min fødegård, dette skulle vise sig at det ikke var den vej vi skulle, så vi fandt andre græsgange. Jeg fik job som fodermester på en ejendom og havde det godt der i et par år. Jeg fik desværre problemer med kroppen så jeg var tvunget til igen at finde andre løsninger. Heldigvis fik jeg job hos DTL A/S i Padborg. Der har jeg været siden 2013 og er meget glad for det.

Jeg sidder på kontor og arbejder med avlsdyr, så jeg kan heldigvis bruge noget af det, jeg har lært igennem tiden. Så hvis nogen mangler avlsdyr så ring endelig:)

Min mand er også landmandsuddannet, men er i dag salgschef på Abena. Vi bor i Genner (Røde Kro) i et helt almindeligt parcelhus med vores 4 børn, eller det vil sige den store er så godt som fløjet fra reden. Der er Christoffer på 18 år som læser til mekaniker, Thomas på 15 år som pt. går på Sundeved Efterskole, Hans Chr. på 14 år der går på Løjt Skole og næste år på Skibelund Efterskole og til sidst Freja på 11 år som går i specialskole Fjordskolen i Kruså.

Jeg glæder mig til at høre hvad i andre går og laver, så husk at skriv til Pernille.

Hilsen *Karina*

For mit vedkommende har 2019 været meget præget af planlægning til generationsskifte. Når man begiver sig ud i dette, finder man hurtigt ud af, at der ligger væsentligt mere arbejde og tid i dette end de fleste lige forestiller sig. Det er alt lige fra virksomhedsstrategi, prognoser, produktionsbudgetter, personlige budgetter, 10 årsbudgetter, årsbudgetter, møder med bank, realkredit osv.

Oven i alt dette flyttede jeg, min kone og vores datter ind på gården i juni og vi fik en datter mere i juli. Så der har været drøn på i år. Så vi håber på et lidt mere roligt år i 2020. Men vi håber også, at generationsskiftet er faldet på plads.

Heldigvis fik vi et år med lidt mere regn fordelt ud over året, så det ikke blev lige så tørt som i 2018. Men vi kunne godt have haft lidt mindre regn i de sidste par måneder.

Jeg håber I alle har haft et godt år og at I alle må have en glædelig jul, samt et godt nytår.

*M.v.h.
Rasmus Henne Lehmann*

Gråsten Elever ønsker alle en glædelig jul -
og et godt nytår

Gråsten Elevers bestyrelse

Formand:

Rasmus O. Lehmann (Årgang 2014), Skeldebro 11, 6300 Broager

Næstformand:

Natascha Jepsen, (Årgang 2014), Tornhøjvej 29, 6200 Aabenraa

Sekretær:

Bent E. Nielsen, Slotsbakken 22, 6300 Gråsten

Øvrige bestyrelsesmedlemmer:

Thejs Christiansen (Årgang 2012), Ørstedsgade 23 C, 7100 Vejle
Henning Jakobsen (Årgang 2003), Diernæsvej 192, 6100 Haderslev
Tina Jespersen (Årgang 2013), Sønderballevej 23, 6230 Rødekro
Mads Korsgaard Jensen (Årgang 2011), Ødisvej 36, 6070 Christiansfeld

Gråsten Landbrugsskoles bestyrelse

Formand:

Esben Lauridsen, Hærvejen 14, 6500 Vojens

Næstformand:

Aksel Katborg, Hasselkær 55, Felsted, 6200 Aabenraa

Øvrige bestyrelsesmedlemmer:

Søren A. Jensen, Skeldevej 8, Gammelgab, 6300 Broager
Hanne Kryhlmann Iversen, Sanrupvej 2, Lysabild, 6470 Sydals
Solveig Kappel, Ringgade 28, 6500 Vojens
Christian Lund, Skodborg Kirkevej 5, Skodborg, 6630 Rødding
Stefan Thomsen, Korntvedvej 13, 6270 Tønder

Elevrepræsentant:

Mathias Haugaard, Storegade 22, 1 – 1, 6780 Skærbæk
Mads Lønne, Rejsby 17, 6261 Bredebro

Personalerepræsentanter:

Birgit Skræp Hansen, Rønshovedvej 1, 6340 Kruså
Thorkild Nissen, Osbækvej 15, 6440 Augustenborg

Ledelsesrepræsentant:

Forstander Bjarne Ebbesen, Fiskbækvej 15, 6300 Gråsten

Åbent Hus på Gråsten Landbrugsskole:

Lørdag d. 25. januar 2020 kl. 10-15

Følg Gråsten Landbrugsskole på facebook og på www.gl.dk!

www.gl.dk

